

Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in Rotterdam 2011

De positie op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en criminaliteit (meting 2)

J. de Boom

P. van Wensveen

A. Weltevrede

P. Hermus

Y. Seidler

M. van San

**Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in Rotterdam 2011
De positie op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en
criminaliteit (meting 2)**

**Auteurs: J. de Boom, P. van Wensveen, A. Weltevrede, P. Hermus
Y. Seidler en M. van San
Rotterdam: Risbo, Erasmus Universiteit.**

Oktober 2011

**Secretariaat Risbo
Erasmus Universiteit Rotterdam
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
tel.: 010-4082124
fax: 010-4081141**

**© Copyright Risbo. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze
uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan
ook zonder voorafgaande toestemming van de Directie van het
Instituut.**

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Methode	6
1.3	Leeswijzer	7
1.4	Opbouw van het rapport	8
Hoofdstuk 2	Demografie en Migratie	11
2.1	Inleiding	11
2.2	Bevolkingssamenstelling	11
2.3	Geslacht	13
2.4	Generatie	14
2.5	Leeftijd	15
2.6	Burgerlijke staat	18
2.7	Buitenlandse migratie	19
Hoofdstuk 3	Onderwijs	21
3.1	Inleiding	21
3.2	Gebruikte begrippen en databron	21
3.3	Leerlingen en deelnemers	23
3.4	Nieuwe voortijdig schoolverlaters	27
Hoofdstuk 4	Arbeid en Uitkering	33
4.1	Inleiding	33
4.2	Gebruikte begrippen en databronnen	33
4.3	Werkzoekenden	34
4.4	Uitkeringen	43
Hoofdstuk 5	Criminaliteit	51
5.1	Inleiding	51
5.2	Gebruikte begrippen en databron	51
5.3	Verdachten 2010	53
5.4	Verdachten 2006-2010	63
5.5	Pleegcarrière	64
5.6	Aard van de criminaliteit	65

Inhoudsopgave

Bijlage bij hoofdstuk 2	67
Bijlage bij hoofdstuk 3	69
Bijlage bij hoofdstuk 4	75
Bijlage bij hoofdstuk 5	85
Begrippenlijst	93
Technische toelichting	99

1.1 Inleiding

Met een groot deel van de Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongeren gaat het goed, zij boeken goede resultaten in het hoger en wetenschappelijk onderwijs en doen het goed op de arbeidsmarkt. Een ander deel van deze jongeren heeft echter nog steeds met achterstanden te maken. Zij zijn oververtegenwoordigd in de registratie van voortijdig schoolverlaters, werkzoekenden, uitkeringsontvangers en verdachten. In een tweetal samenwerkingsverbanden werken Rijk en gemeenten samen om de problemen aan te pakken en oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongeren op deze aspecten te reduceren.

Voor de betrokken gemeenten en het Rijk is het belangrijk dat de ontwikkelingen in hun gemeenten kunnen worden gevolgd, onderling vergeleken en gerelateerd aan de gekozen aanpak. Daarom is besloten om de positie van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongeren op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en criminaliteit, jaarlijks in kaart te brengen zodat alle gemeenten over actuele en gelijksoortige cijfers beschikken.

In 2010 heeft Risbo een nulmeting (over het jaar 2009) uitgevoerd voor de gemeenten die zijn aangesloten bij de Aanpak Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse risicjongeren. In de voorliggende rapportage worden de resultaten van de eerste vervolgmeting over het jaar 2010 beschreven. Voor de kernaspecten voortijdig schoolverlaten, werkloosheid, uitkeringsafhankelijkheid en criminaliteit wordt er tevens ingegaan op de ontwikkeling van deze aspecten ten opzichte van de situatie in 2009.

De monitor geeft een cijfermatig beeld van de positie van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders op bovengenoemde aspecten. Om de resultaten in perspectief te kunnen plaatsen wordt er daarnaast ook gerapporteerd over andere grote bevolkingsgroepen.

In dit rapport worden geen verklaringen gegeven voor de vaak achtergestelde positie van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongeren. Interpretatie van de cijfers vergt echter enige nuance. Zo moet gerealiseerd worden dat de sociaal economische uitgangspositie van Antilliaanse en Marokkaanse (en andere niet-westerse) migranten en hun kinderen vaak

minder gunstig is dan die van westerse migranten en autochtonen. In combinatie met verschillen in de gezinssituatie, opvoeding en taalbeheersing van de ouders kan dit er voor zorgen dat Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse kinderen ten opzichte van autochtone kinderen met een achterstand in het basisonderwijs instromen en hier ook in het vervolg van de schoolloopbaan hinder van ondervinden. Ook voor de oververtegenwoordiging van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in de verdachtenregistraties worden in dit rapport geen verklaringen geboden. In diverse onderzoeken is echter aangetoond dat voor criminaliteit onder etnische minderheden (groten)deels algemene verklaringen van toepassing zijn.¹ Zo zijn zowel voor Antilliaanse en Marokkaanse als voor autochtone Nederlanders sociaaleconomische factoren, opvoeding en gebrek aan sociale controle belangrijke verklarende factoren voor crimineel gedrag. Doordat deze factoren vaker voorkomen bij Antilliaanse en Marokkaanse dan bij autochtone Nederlanders, komt ook crimineel gedrag bij deze groep vaker voor. Kortom het voorliggende rapport laat alleen de cijfers zien maar gaat niet in op mogelijke interpretaties en verklaringen van de resultaten.

1.2 Methode

Het achterliggende doel van het monitorsysteem is betrouwbare en actuele informatie op te leveren over de maatschappelijke positie van Antilliaanse Nederlanders in de 22 Antillianengemeenten² en van Marokkaanse Nederlanders in de 22 gemeenten behorende tot het samenwerkingsverband aanpak Marokkaans-Nederlandse risicjongeren³ om zo de voortgang van de verschillende aanpakken te kunnen monitoren.

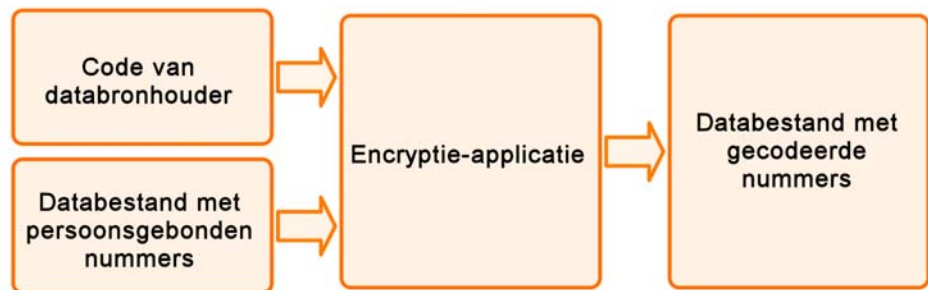
De monitor is gebaseerd op informatie uit bestaande registratiesystemen zoals de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) en het Herkenningsdienstsysteem (HKS) van de politie. De gegevens zijn opgevraagd bij de bronnen die uit het oogpunt van uniformiteit van de gegevens en haalbaarheid het meest geschikt waren. Essentieel in de monitor is dat de gegevens op persoonsniveau zijn opgevraagd en gekoppeld. Dit maakt het onderzoek flexibel en geeft de mogelijkheid dwarsverbanden te leggen tussen de informatie uit de diverse bronnen.

¹ Zie bijvoorbeeld SCP (2009). *Jaarrapport integratie 2009*.

² Het betreft de gemeenten: Almere, Amersfoort, Amsterdam, Breda, Capelle a/d IJssel, Den Haag, Den Helder, Dordrecht, Eindhoven, Groningen, Hellevoetsluis, Leeuwarden, Lelystad, Nijmegen, Rotterdam, Schiedam, Spijkenisse, Tilburg, Vlaardingen, Vlissingen, Zoetermeer en Zwolle.

³ Het betreft de gemeenten: Amersfoort, Amsterdam, Culemborg, Den Haag, Ede, Eindhoven, Gorinchem, Gouda, Helmond, Leiden, Lelystad, Maassluis, Nijmegen, Oosterhout, Roosendaal, Rotterdam, Schiedam, 's-Hertogenbosch, Tilburg, Utrecht, Veenendaal, Zeist.

De monitor sluit qua methodiek aan bij de werkwijze die sinds 2007 in Rotterdam wordt gevolgd en bij de werkwijze van de nulmeting van vorig jaar. Met het oog op de privacy van de betrokkenen zijn de persoonsgebonden nummers met behulp van een encryptieprogramma en een unieke code aan de bron versleuteld zodat ze niet meer terug te herleiden zijn naar personen (zie figuur 1.1). Pas na versleuteling van de identificerende persoonsnummers werden de bestanden met persoonsgegevens geleverd aan Risbo. Risbo heeft vervolgens de uit de diverse bronnen afkomstige gegevens op basis van het versleutelde persoonsnummer aan elkaar gekoppeld. Deze gegevens zijn ten slotte omgewerkt tot een voor onderzoeksdoeleinden geschikt onderzoeksbestand waarop de benodigde analyses zijn uitgevoerd.

Figuur 1.1: Versleutelingproces persoonsgebonden nummers

1.3 Leeswijzer

In het rapport gebruiken we in navolging van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) zoveel mogelijk de termen Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in plaats van Antillianen en Marokkanen. De definitie van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlander sluit echter naadloos aan bij de door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gehanteerde definitie voor Antilliaan en Marokkaan. Een Antilliaanse Nederlander is een op de Nederlandse Antillen of Aruba geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren (de tweede generatie). Een Marokkaanse Nederlander is een in Marokko geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder in Marokko is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de

vader in Marokko is geboren (de tweede generatie).⁴ In de tabellen en figuren worden Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders om praktische reden met de kortere term 'Antilliaans' en 'Marokkaans' aangeduid. Dit geldt eveneens voor de overige onderscheiden groepen.

In het rapport wordt nog een groot aantal andere begrippen gebruikt. Voor een volledig overzicht van de in dit rapport gehanteerde begrippen en definities verwijzen we naar de begrippenlijst.

In de figuren in deze rapportage worden niet alleen de resultaten voor de Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders gepresenteerd maar, om de resultaten in perspectief te kunnen plaatsen, ook van andere herkomstgroepen en de totale bevolking van de gemeente. Naast Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders onderscheiden we Surinaamse en Turkse Nederlanders. De overige migranten en hun nakomelingen worden samengenomen in twee categorieën te weten: 'overig niet-westers' voor migranten (en hun nakomelingen) uit de niet-westerse landen en 'westers' voor migranten (en hun nakomelingen) uit de westerse landen. Ten slotte onderscheiden we autochtone Nederlanders.

In de meeste figuren worden percentages weergegeven en beschreven. Deze moeten echter met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd, aangezien ze soms gebaseerd zijn op een klein aantal personen. Dit geldt met name wanneer er voor een kleine gemeente uitgesplitst wordt naar herkomstgroep en verdere achtergrondkenmerken. In de tekst worden op diverse plaatsen ook aantallen genoemd. Voor een volledig overzicht van absolute aantallen, de populatieomvang, verdere uitsplitsingen et cetera wordt verwezen naar de tabellen in de bijlagen bij de hoofdstukken. Aantallen en percentages worden alleen gepresenteerd als de populatie groter is dan 5 personen.

1.4 Opbouw van het rapport

In deze monitor wordt informatie gepresenteerd over migratie en demografische kenmerken (hoofdstuk 2), onderwijspositie en voortijdig schoolverlaten (hoofdstuk 3), arbeid en uitkeringen (hoofdstuk 4) en criminaliteit (hoofdstuk 5). In hoofdstuk 5 wordt tevens ingegaan op de vraag of en in welke mate factoren zoals voortijdig schoolverlaten en uitkeringsafhankelijkheid, samenhangen met criminaliteit.

⁴ Voor uitzonderingen en specificaties zie: <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/methoden/begrippen/default.htm?ConceptID=315>

Inleiding

Deze monitor gaat in op de situatie van de Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse bevolking. Samen met voorliggende rapportage verschijnen er twee overkoepelende rapportages waarin de gegevens van de betrokken gemeenten zijn samengevoegd.

Hoofdstuk 2 **Demografie en Migratie**

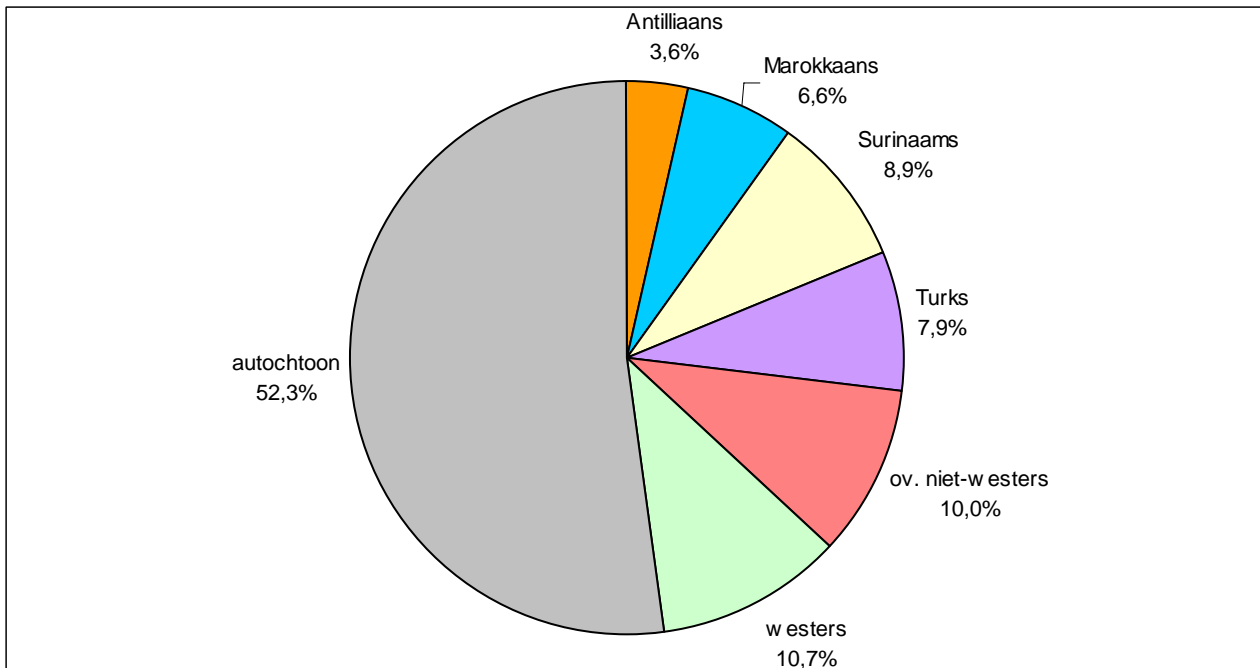
2.1 Inleiding

Om inzicht te krijgen in de omvang en samenstelling van de Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in de gemeente Rotterdam zetten we in dit hoofdstuk hun demografische kenmerken en migratiegeschiedenis uiteen. Achtereenvolgens gaan we in op de volgende kenmerken: bevolkingssamenstelling (paragraaf 2.2), geslacht (paragraaf 2.3), generatie (paragraaf 2.4), leeftijd (paragraaf 2.5), burgerlijke staat (paragraaf 2.6) en buitenlandse migratie (paragraaf 2.7).

2.2 Bevolkingssamenstelling

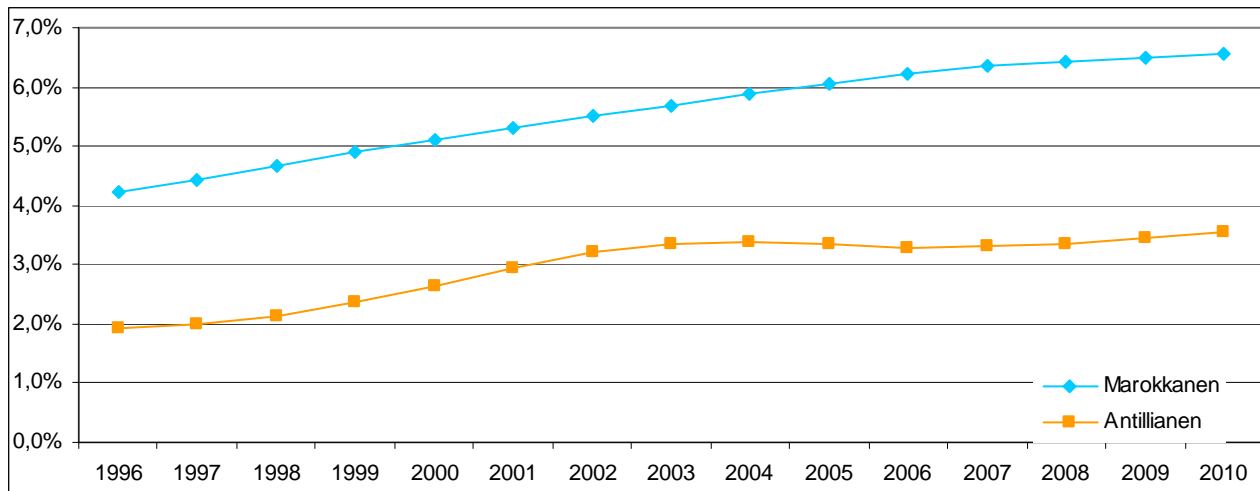
Per 1 januari 2010 telt Rotterdam in totaal 592.939 inwoners (zie tabel b2.1). Hiervan zijn 21.066 inwoners (3,6 procent) van Antilliaanse herkomst en 38.982 inwoners (6,6 procent) van Marokkaanse herkomst. Zij vormen hiermee kleinere groepen dan de Turkse (7,9 procent) en Surinaamse Nederlanders (8,9 procent) in Rotterdam.

Nederland heeft per 1 januari 2011 bijna 16,6 miljoen inwoners waarvan zijn er bijna 138.000 (0,8 procent) van Antilliaanse en bijna 349.000 (2,1 procent) van Marokkaanse herkomst.

Figuur 2.1: Bevolking naar herkomstgroep, 1 januari 2010 (in procenten van de totale bevolking)

Bron: GBA, bewerking Risbo

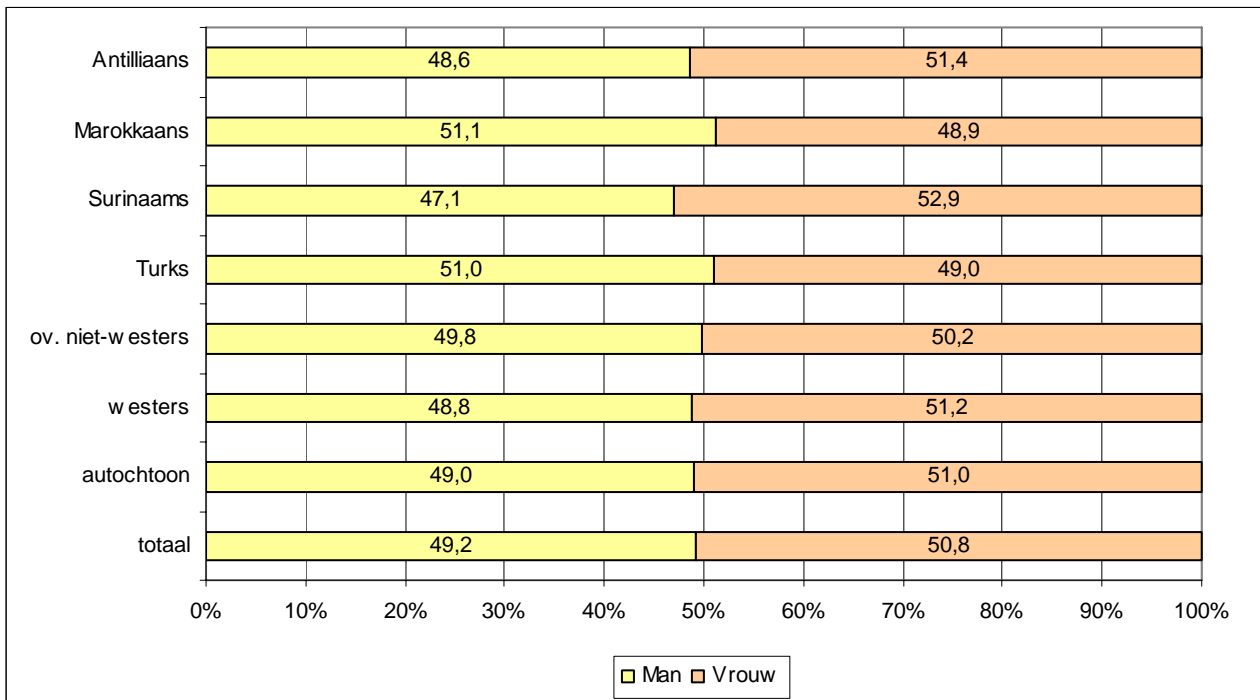
Figuur 2.1a: Aandeel Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders, 1996-2010 (in procenten van de totale bevolking)

Bron: CBS, statline, bewerking Risbo

Het aandeel Marokkaanse Nederlanders neemt in de afgelopen jaren geleidelijk toe van 4,2 procent in 1996 tot 6,6 procent in 2010. Ook het aandeel Antilliaanse Nederlanders is de afgelopen 14 jaar gestegen, van 1,9 procent in 1996 tot 3,6 procent in 2010. Sinds 2003 blijft het aandeel Antilliaanse Nederlanders vrijwel gelijk.

2.3 Geslacht

Van de Antilliaanse Nederlanders in Rotterdam is 51,4 procent vrouw en 48,6 procent man (zie figuur 2.2). Bij de Marokkaanse Nederlanders is de man vrouw verhouding tegengesteld. Van de Marokkaanse Nederlanders is 48,9 procent vrouw en 51,1 procent man. Hiermee wijken beide groepen enigszins af van de totale bevolking van Rotterdam waarvan 49,2 procent man en 50,8 procent vrouw is.

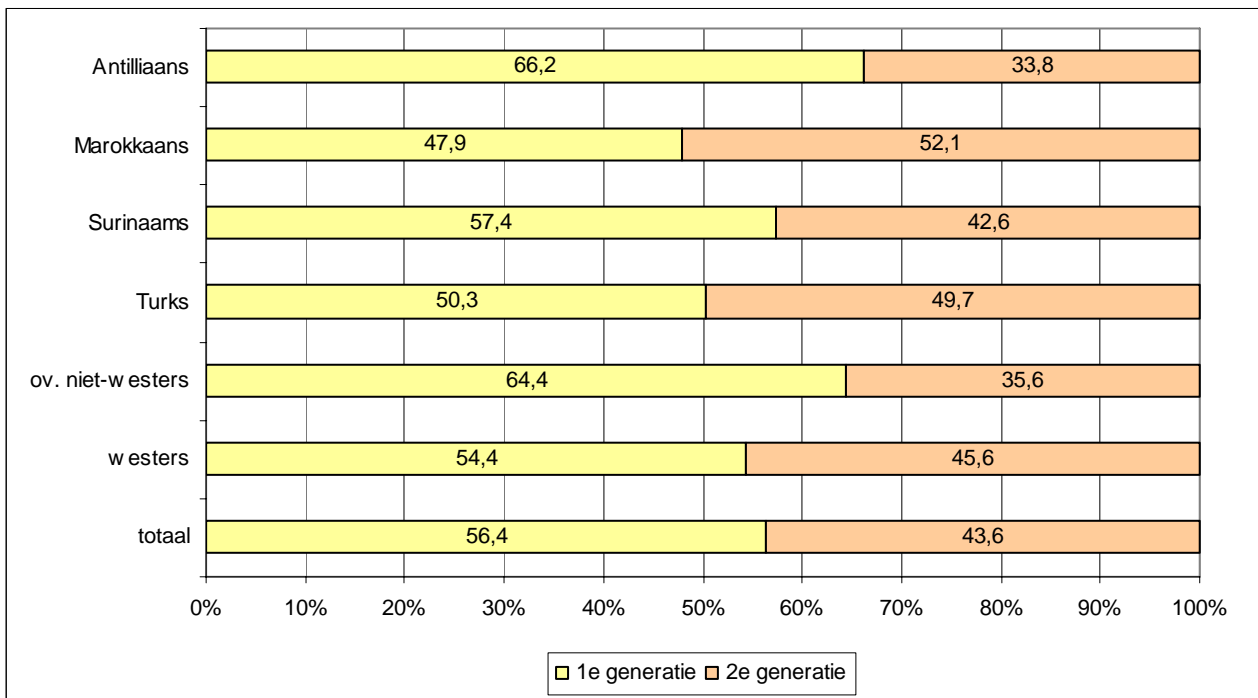
Figuur 2.2: Bevolking naar geslacht, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.4 Generatie

In figuur 2.3 wordt de allochtone bevolking uitgesplitst naar eerste en tweede generatie. Allochtonen die niet in Nederland, maar in het herkomstland geboren zijn, worden tot de eerste generatie gerekend. In Nederland geboren personen met één of twee in het herkomstland geboren ouders worden tot de tweede generatie gerekend. Voor een uitgebreide toelichting op de definities verwijzen we naar de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

Van de Antilliaans-Nederlandse inwoners van Rotterdam is ongeveer een derde (33,8 procent) in Nederland geboren. De tweede generatie Antilliaanse Nederlanders is in relatieve zin de kleinste van de verschillende onderscheiden allochtone bevolkingsgroepen, waarvan gemiddeld 43,6 procent van de tweede generatie is. Van de bevolking van Marokkaanse herkomst is meer dan de helft van de tweede generatie (52,1 procent). De tweede generatie onder de Marokkaanse Nederlanders van Rotterdam is hiermee in relatieve zin de grootste van de verschillende onderscheiden bevolkingsgroepen.

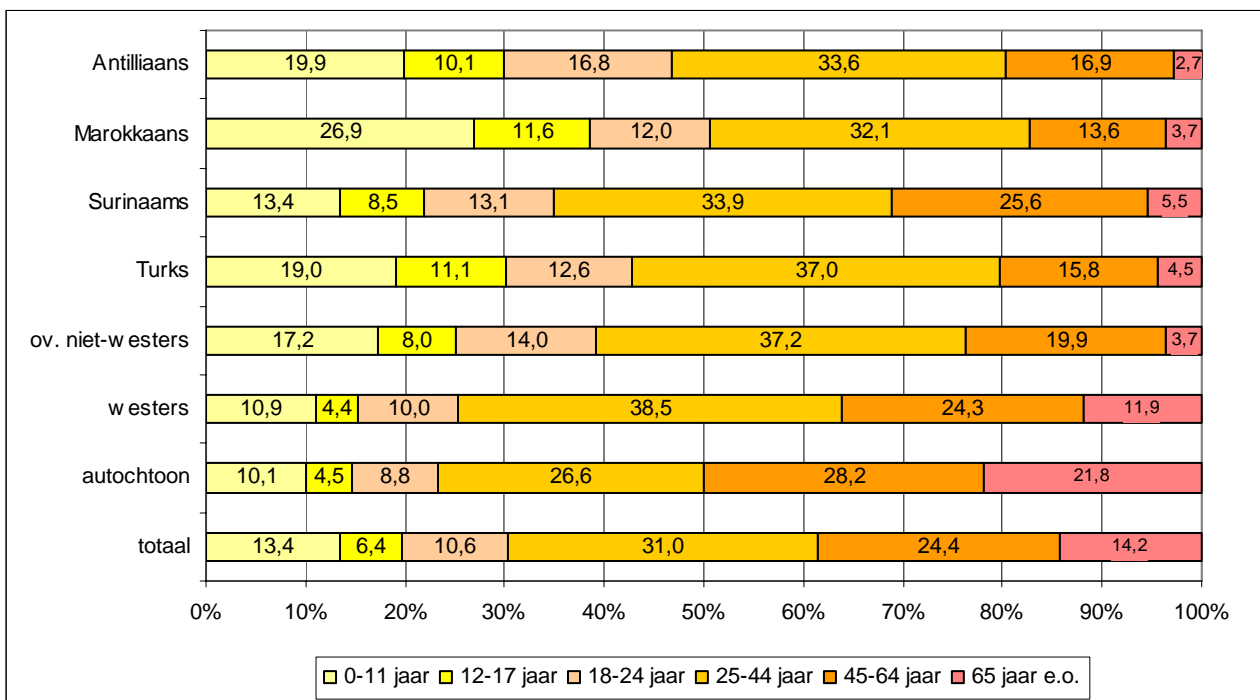
Figuur 2.3: Allochtone bevolking naar generatie, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.5 Leeftijd

In figuur 2.4 wordt de leeftijdsopbouw van Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse inwoners van Rotterdam vergeleken met andere herkomstgroepen in Rotterdam. De Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders zijn relatief jong. Onder de Marokkaanse Nederlanders is het aandeel kinderen (0-11-jarigen) het grootst van alle herkomstgroepen (26,9 procent). Het aandeel minderjarigen (0-17-jarigen) is onder de Antilliaanse Nederlanders met 30,0 procent veel groter dan het gemiddelde van 19,8 procent. Het aandeel jongvolwassenen (18-24 jaar) is vergeleken met de andere herkomstgroepen bij de Antilliaanse Nederlanders het grootst (16,8 procent).

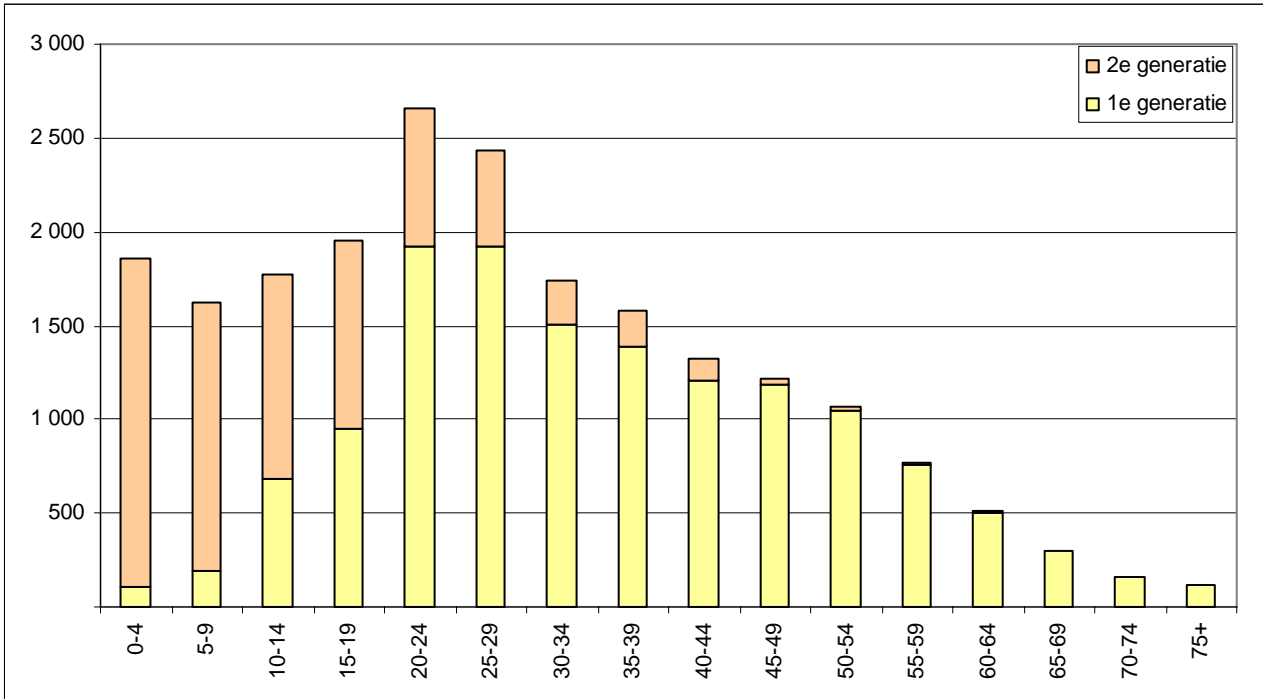
Van de Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders is slechts een klein deel 65 jaar of ouder (respectievelijk 2,7 procent en 3,7 procent). Dit verschilt sterk van de totale bevolking van Rotterdam waarvan 14,2 procent 65 jaar of ouder is.

Figuur 2.4: Bevolking naar leeftijd, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

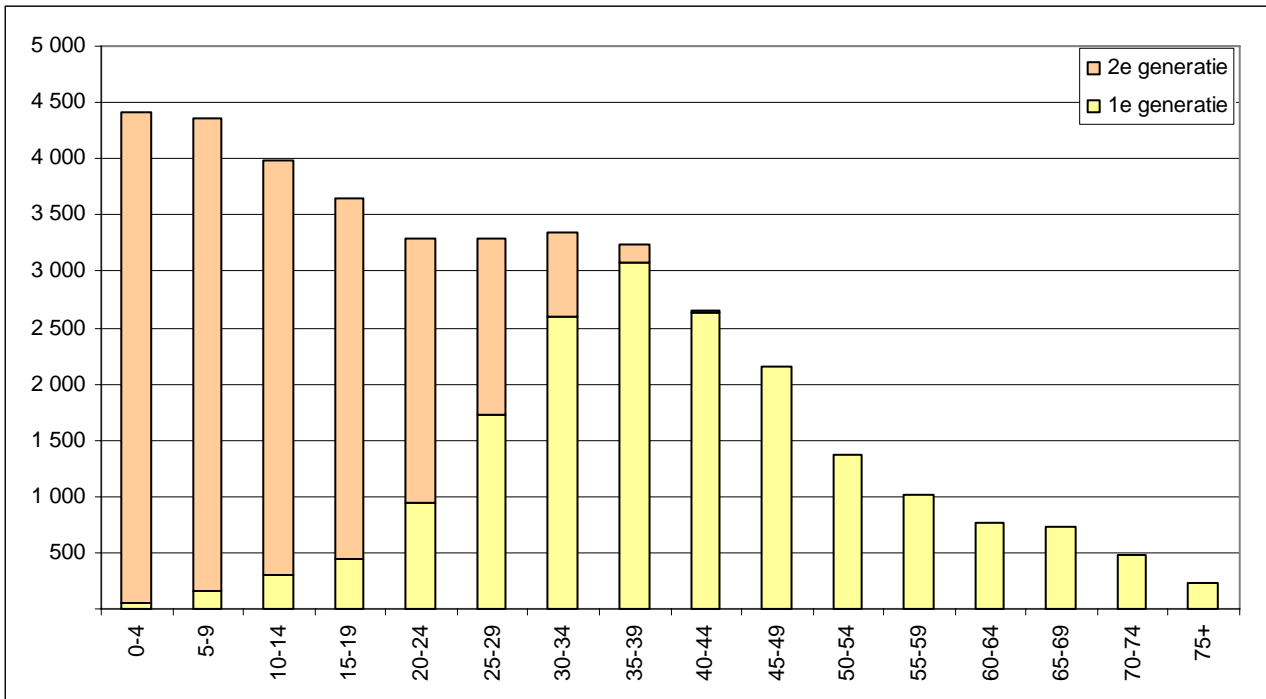
Figuur 2.5a laat zien dat er een samenhang is tussen leeftijd en generatie; hoe hoger de leeftijd, hoe groter het aandeel eerste generatie migranten. Het grootste deel van de Antilliaans-Nederlandse kinderen tot en met 9 jaar is in Nederland geboren. In de leeftijdsgroep 20-24 jaar is de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders in Rotterdam al beduidend groter dan de tweede generatie. Er zijn nauwelijks Antilliaanse Nederlanders van 45 jaar en ouder die tot de tweede generatie migranten behoren.

Figuur 2.5a: Antilliaanse Nederlanders naar leeftijd en generatie, 1 januari 2010 (in absolute aantallen)

Bron: GBA, bewerking Risbo

Voor de Marokkaanse Nederlanders geldt dat het overgrote deel van de jongeren in Nederland is geboren (figuur 2.5b). Vanaf de leeftijdsgroep 25-29 jaar is het aandeel eerste generatie relatief groter dan de tweede generatie. Onder de Marokkaanse Nederlanders van 35 jaar en ouder is het aandeel tweede generatie zeer beperkt.

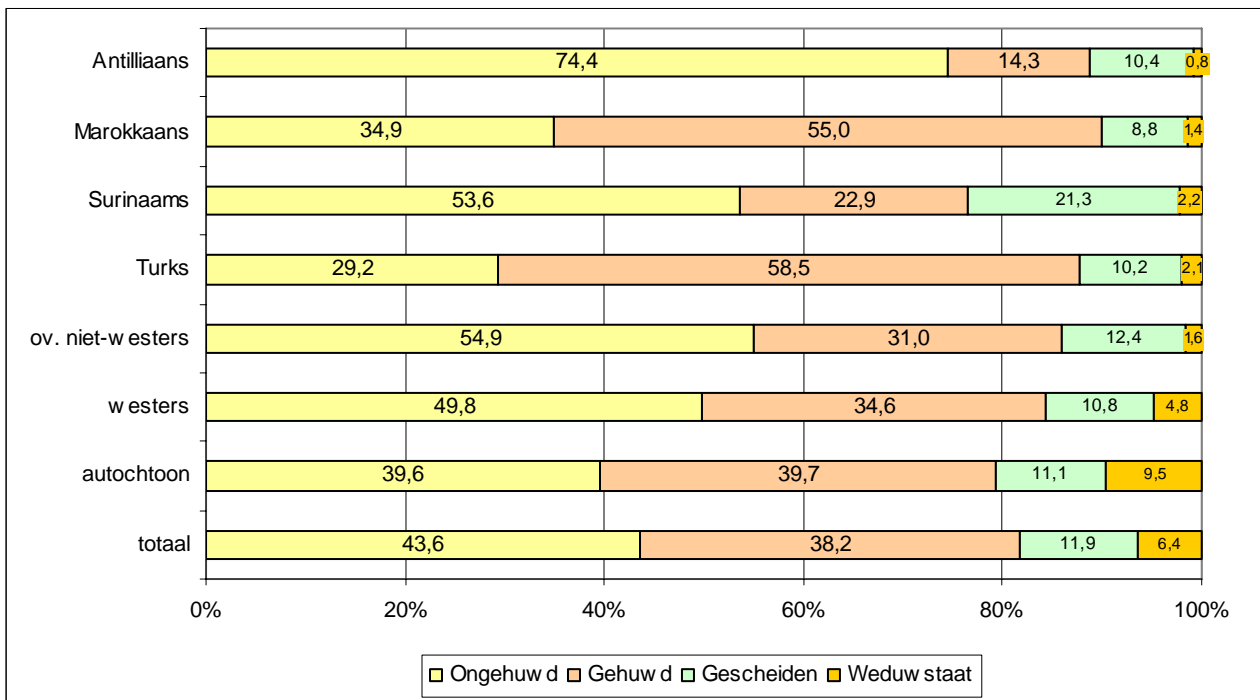
Figuur 2.5b: Marokkaanse Nederlanders naar leeftijd en generatie, 1 januari 2010 (in absolute aantallen)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.6 Burgerlijke staat

Van alle inwoners van Rotterdam van 16 jaar en ouder is 43,6 procent ongehuwd, 38,2 procent gehuwd en de rest gescheiden (11,9 procent) of weduwe/weduwnaar (6,4 procent) (zie figuur 2.6).

Bij de Antilliaanse Nederlanders zien we een heel ander beeld. Het aandeel ongehuwden onder Antilliaanse Nederlanders is veel groter dan gemiddeld. Bijna driekwart van de Antilliaanse Nederlanders is ongehuwd, 14,3 procent is gehuwd en minder dan een procent is weduwe/weduwnaar (zie figuur 2.6). Van de Marokkaanse Nederlanders is een veel groter deel gehuwd (55,0 procent). Het percentage Marokkaanse Nederlanders dat is gescheiden (8,8 procent) ligt iets lager dan gemiddeld en het aandeel weduwen/weduwnaren (1,4 procent) ligt ver onder het gemiddelde. Het lage aandeel weduwen/weduwnaren onder de migrantengroepen komt onder andere door de leeftijdsopbouw van de migrantengroepen (zie figuur 2.4). Aangezien de migrantengroepen relatief minder ouderen kennen dan gemiddeld, is het aandeel weduwen/weduwnaren logischerwijze ook kleiner dan gemiddeld.

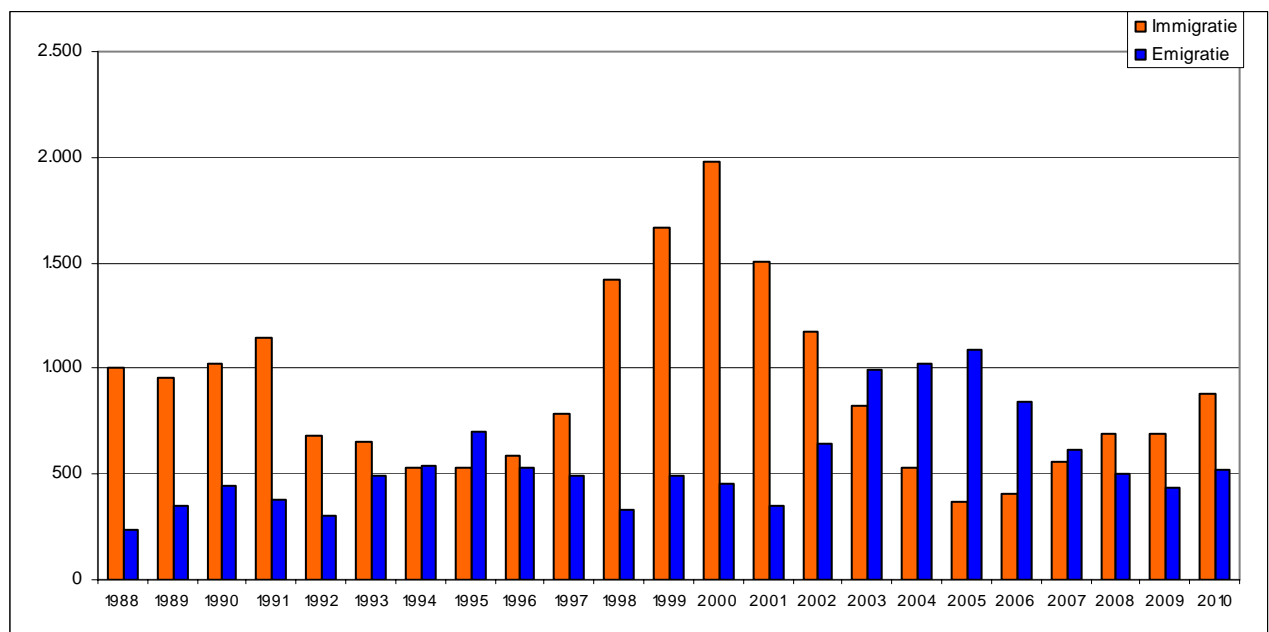
Figuur 2.6: Bevolking (16 jaar en ouder) naar burgerlijke staat, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.7 Buitenlandse migratie

In figuur 2.7a wordt de immigratie en emigratie van Antillianen sinds 1988 weergegeven. Met immigratie bedoelen we hier de vestiging van Antillianen (en Arubanen) vanuit het buitenland in Rotterdam, met emigratie het vertrek van Antillianen (en Arubanen) vanuit Rotterdam naar het buitenland.

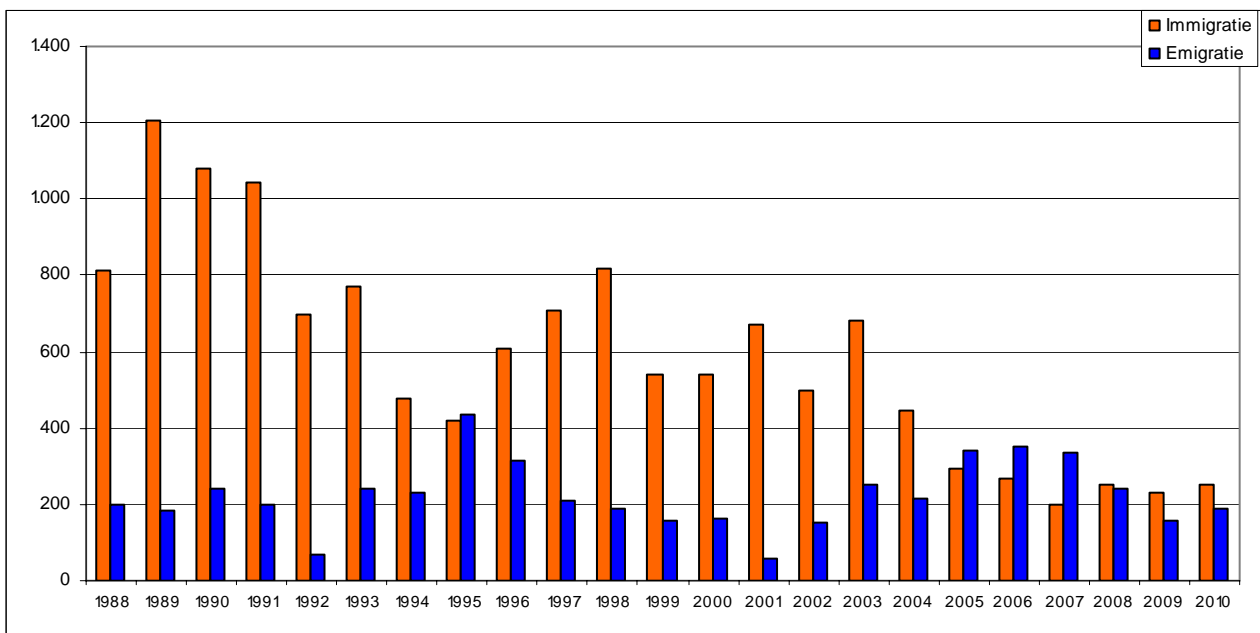
In de afgelopen 23 jaar fluctueert het aantal Antillianen dat vanuit het buitenland naar Rotterdam migreert sterk. In de periode 1988-1991 komen jaarlijks gemiddeld zo'n duizend Antillianen vanuit het buitenland naar Rotterdam. In de eerste helft van de jaren negentig is de immigratie met gemiddeld ongeveer zeshonderd immigranten per jaar aanzienlijk lager. Vanaf 1996 neemt de immigratie sterk toe met als hoogtepunt het jaar 2000. In dat jaar komen er bijna tweeduizend Antillianen naar Rotterdam. De sterke toename van het aantal immigranten wordt gevolgd door een al even scherpe afname in de jaren daarna. In 2005 komen er nog slechts 370 Antillianen naar Rotterdam. In datzelfde jaar vertrekken er bijna 1.100 vanuit Rotterdam naar het buitenland. Sinds 2005 neemt de immigratie weer toe en de emigratie juist af. In 2007 houden immigratie (555 personen) en emigratie (619 personen) elkaar daardoor nagenoeg in evenwicht. Sinds 2008 is er weer sprake van een vestigingsoverschot. In 2010 komen er 877 Antillianen naar Nederland en de vertrekken er 521 naar het buitenland.

Figuur 2.7a: Buitenlandse migratie van Antillianen, 1988-2010 (in absolute aantallen)

Bron: CBS, statline

Ook het aantal Marokkanen dat vanuit het buitenland naar Rotterdam migreert fluctueert in de afgelopen 23 jaar sterk (figuur 2.7b). In 1989 komen 1.200 Marokkanen vanuit het buitenland naar Rotterdam. De immigratie neemt vervolgens tot het midden van de jaren negentig van de vorige eeuw sterk af tot ruim 400 in 1995. Vanaf 1996 neemt de immigratie vervolgens weer toe tot 820 in 1998. Na deze piek schommelen de immigratiecijfers in de periode 1999-2004 tussen de 446 en 683. In 2007 bereikt de immigratie een dieptepunt. Er komen 200 Marokkanen naar Rotterdam en er vertrekken 336 personen van Marokkaanse origine. Ook in de twee daaropvolgende jaren is de immigratie vanuit Marokko beperkt. In 2010 komen er 254 Marokkanen vanuit het buitenland naar Rotterdam en emigreren er 191.

Figuur 2.7b : Buitenlandse migratie van Marokkanen, 1988-2010 (in absolute aantallen)

Bron: CBS, statline

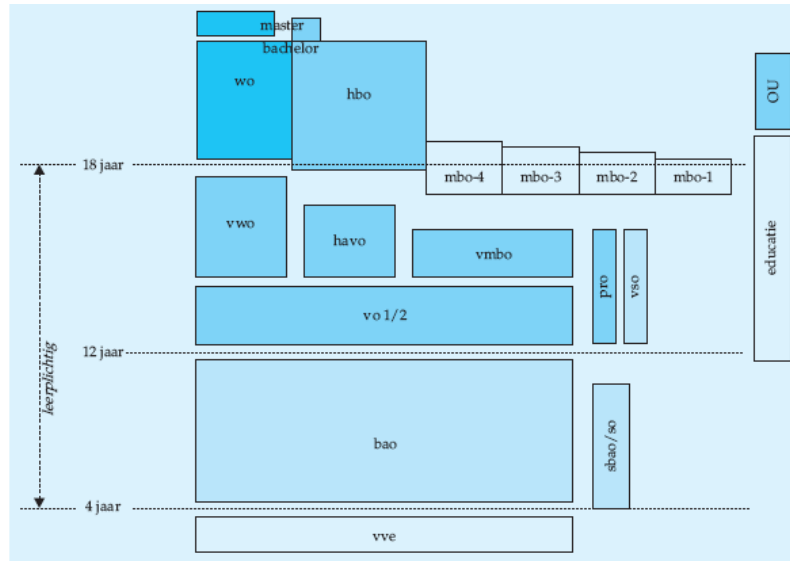
3.1 Inleiding

Een goede opleiding is belangrijk voor de latere positie op de arbeidsmarkt. Een laag opleidingsniveau leidt in het algemeen tot geringere arbeidsmarktkansen, zowel in termen van participatie als het niveau waarop men werkzaam wordt. In paragraaf 3.2 wordt eerst kort ingegaan op de gebruikte begrippen en de databron. Vervolgens staan we in paragraaf 3.3 stil bij de positie van jongeren in de leeftijd 12 t/m 22 jaar in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. Een van de hoofddoelstellingen van het beleid is het terugdringen van voortijdig schoolverlaten onder Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders. In paragraaf 3.4 presenteren we cijfers over nieuwe voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2009/2010. We bekijken of (en zo ja in welke mate) er een oververtegenwoordiging is van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente en of zich hierin ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 veranderingen hebben voorgedaan.

3.2 Gebruikte begrippen en databron

Leerlingen, deelnemers en voortijdig schoolverlaters

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. In paragraaf 3.3 rapporteren we over jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in het voortgezet onderwijs (vo), middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en hoger onderwijs (ho). De cijfers hebben uitsluitend betrekking op het bekostigde onderwijs. Jongeren die particulier onderwijs volgen blijven buiten beschouwing. In dit hoofdstuk gebruiken we voor jongeren die onderwijs volgen in het algemeen de term leerlingen. Leerlingen die een mbo-opleiding volgen worden ook wel aangeduid als deelnemers. In schema 3.1 is, ter verduidelijking van de gebruikte termen en de niveaus, het Nederlandse onderwijsstelsel schematisch weergegeven.

Bron: OCW.

bao	basisonderwijs	so	speciaal onderwijs
bbl	beroepsbegeleidende leerweg	vmbo	voorbereidend middelbaar beroeps- onderwijs
bol	beroepsopleidende leerweg	vo	voortgezet onderwijs
havo	hoger algemeen voortgezet onderwijs	vso	voortgezet speciaal onderwijs
hbo	hoger beroepsonderwijs	vve	voor- en vroegschoolse educatie
mbo	middelbaar beroepsonderwijs	wvo	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
OU	Open Universiteit	wo	wetenschappelijk onderwijs
pro	praktijkonderwijs		
sbao	speciaal basisonderwijs		

Schema 3.1: Het Nederlandse onderwijsstelsel

Bron: CBS

In paragraaf 3.4 gaan we in op nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers). Onder de nieuwe vsv-ers worden alle leerlingen van 12 t/m 22 jaar verstaan, die in een schooljaar zonder startkwalificatie (diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2) het onderwijs verlaten. Voor de berekening van het percentage nieuwe vsv-ers is het aantal nieuwe vsv-ers in het schooljaar 2009/2010 gedeeld door het totaal aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in de gemeente per 1 januari 2010 en vermenigvuldigd met 100.

Data

De in dit hoofdstuk gepresenteerde onderwijsgegevens zijn gebaseerd op registraties in de Basisregistratie Onderwijs (BRON) en aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Alle leerlingen in het bekostigd voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs staan in BRON geregistreerd.

Voorlopige cijfers

In maart is het aantal voortijdig schoolverlaters van voorgaand schooljaar bekend. Deze gegevens hebben de status 'voorlopig' omdat het gaat om gegevens die zijn aangeleverd door de onderwijsinstellingen, maar nog niet zijn gecontroleerd door een accountant. Door de accountantscontrole en door inschrijfmutaties die met terugwerkende kracht worden verwerkt, kunnen er verschillen ontstaan tussen de voorlopige en definitieve cijfers. De definitieve cijfers zijn steeds in oktober bekend. Een voorbeeld: de voorlopige vsv-cijfers van schooljaar 2009/2010 zijn in maart 2011 bekend en worden in oktober 2011 definitief vastgesteld.⁵ In dit rapport presenteren we de voorlopige cijfers. Dit geldt zowel voor de cijfers van het schooljaar 2008/2009 als die van het schooljaar 2009/2010.

Koppeling

Nieuwe voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 zijn op basis van het versleutelde burgerservicenummer (BSN) gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2009 en 2010. Indien het nummer in een van de bestanden niet bekend is, kan er geen koppeling worden gemaakt. Jongeren waarvan geen nummer bekend is, zijn in onderstaande tabellen dus niet opgenomen. Ook jongeren die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeente zijn komen wonen, vallen buiten onderstaande analyses. De in dit hoofdstuk gepresenteerde cijfers kunnen daardoor licht afwijken van eerder door DUO gepresenteerde cijfers.

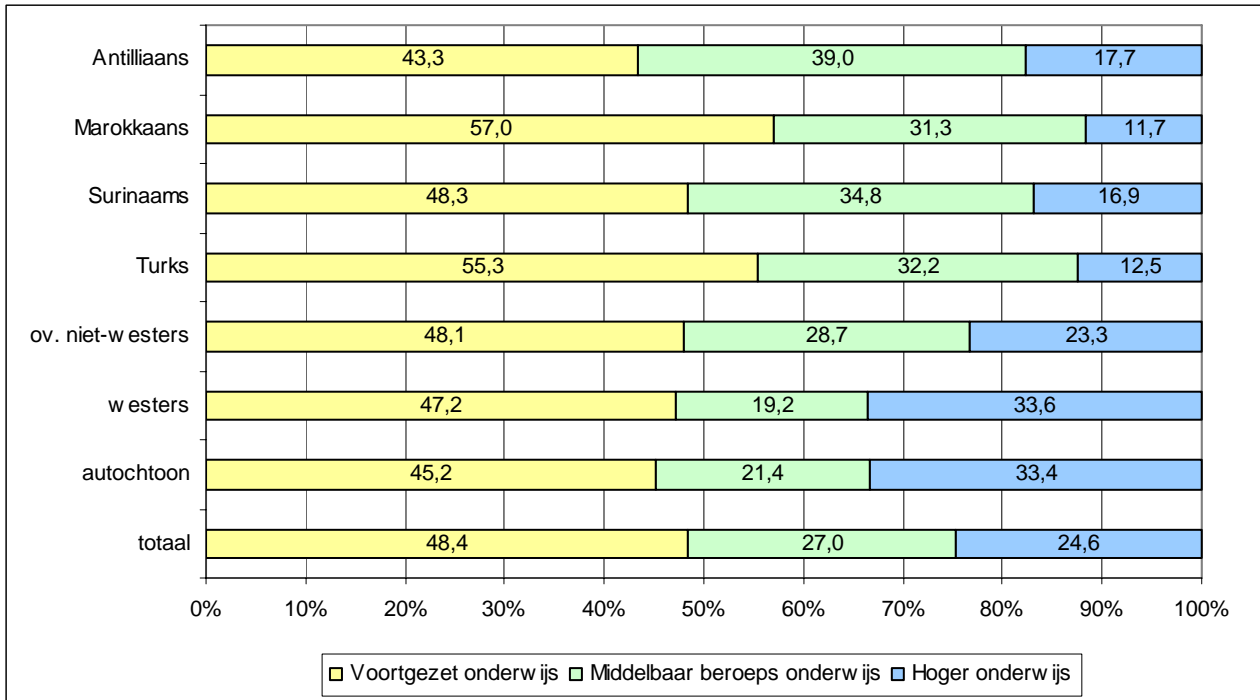
3.3 Leerlingen en deelnemers

Figuur 3.1 gaat in op de positie van 12 t/m 22-jarige jongeren in het bekostigde onderwijs. We zien dat bijna de helft van de 12 t/m 22-jarige leerlingen uit Rotterdam voortgezet onderwijs volgt (48,4 procent), meer dan een kwart middelbaar beroepsonderwijs (mbo) volgt (27,0 procent) en de resterende 24,6 procent hoger beroepsonderwijs (hbo) of wetenschappelijk onderwijs (wo) volgt.⁶ Het aandeel Antilliaans-Nederlandse leerlingen op het voortgezet onderwijs (43,3 procent) is kleiner dan van de totale groep leerlingen. Van de Antilliaans-Nederlandse leerlingen volgt een bovengemiddeld groot deel een mbo-opleiding (39,0 procent). Het aandeel Marokkaans-Nederlandse leerlingen

⁵ OCW (2010). *Handleiding vsv-cijferproducten*, p. 17

⁶ Een deel van de 12-jarigen (en ook 13 jarigen) volgt nog basisonderwijs. Hierover is in de monitor geen informatie beschikbaar.

dat voortgezet onderwijs volgt (57,0 procent) is groter dan gemiddeld. Ook het aandeel Marokkaans-Nederlandse mbo-leerlingen (31,3 procent) is groter dan binnen de totale leerlingpopulatie (27,0 procent). Een relatief klein deel van de Marokkaans-Nederlandse leerlingen volgt hoger onderwijs (11,7 procent). Onder de Antilliaans-Nederlandse leerlingen is dit aandeel hoger (17,7 procent), maar wel lager dan het gemiddelde van 24,6 procent.

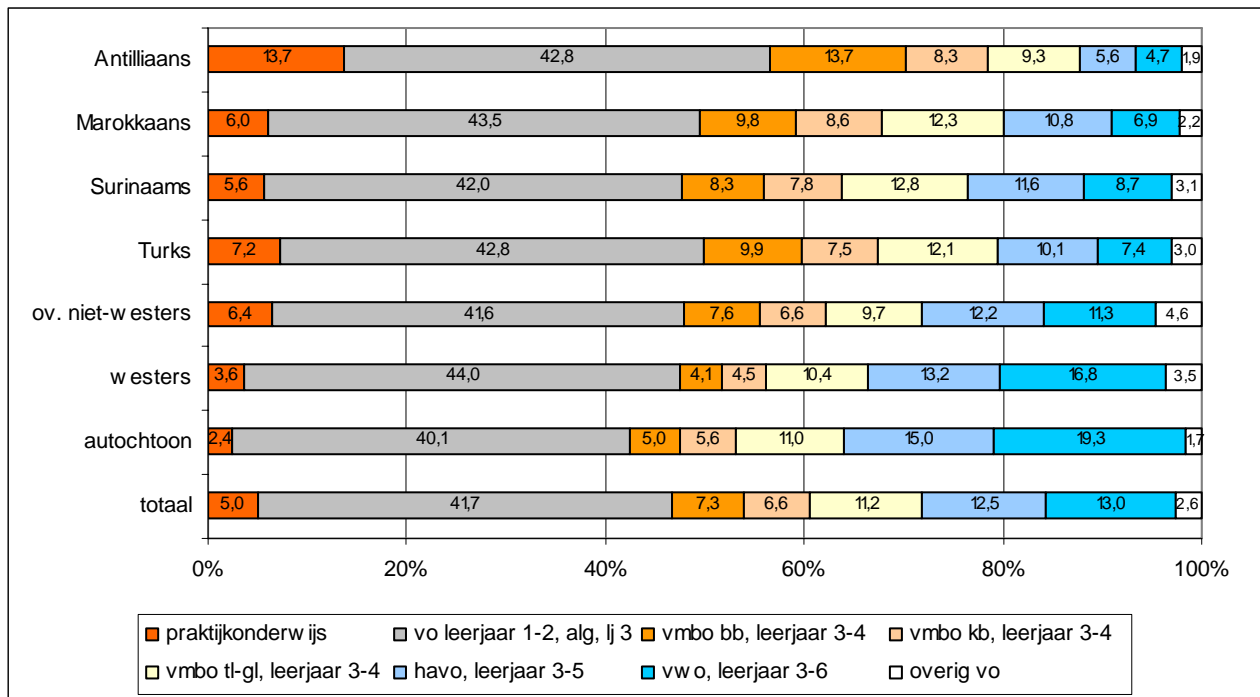
Figuur 3.1: Leerlingen in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

3.3.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse leerlingen in het voortgezet onderwijs

In deze paragraaf gaan we in op schoolgaande jongeren in het voortgezet onderwijs. In figuur 3.2 wordt per herkomstgroep aangegeven welk deel van de 12-22 jarige leerlingen praktijkonderwijs, vmbo, havo en vwo volgt.⁷

⁷ Leerlingen in het speciaal onderwijs zijn in deze figuur buiten beschouwing gelaten. Het speciaal onderwijs is voor leerlingen met een functiebeperking (zie schema 3.1). Hierover is in de monitor geen informatie beschikbaar.

Figuur 3.2: Leerlingen in het voortgezet onderwijs naar onderwijsniveau en etnische herkomst, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Uit figuur 3.2 wordt duidelijk dat een bovengemiddeld groot deel van de Antilliaans-Nederlandse jongeren in Rotterdam praktijkonderwijs volgt (13,7 procent). Ook het aandeel Marokkaans-Nederlandse jongeren dat praktijkonderwijs volgt (6,0 procent) is iets groter dan gemiddeld (5,0 procent). Het praktijkonderwijs is bestemd voor leerlingen die niet in staat zijn om een diploma te behalen in het vmbo. Het beoogt de leerlingen op te leiden voor zeer eenvoudig werk op de arbeidsmarkt. Stages zijn daarbij een essentieel onderdeel.

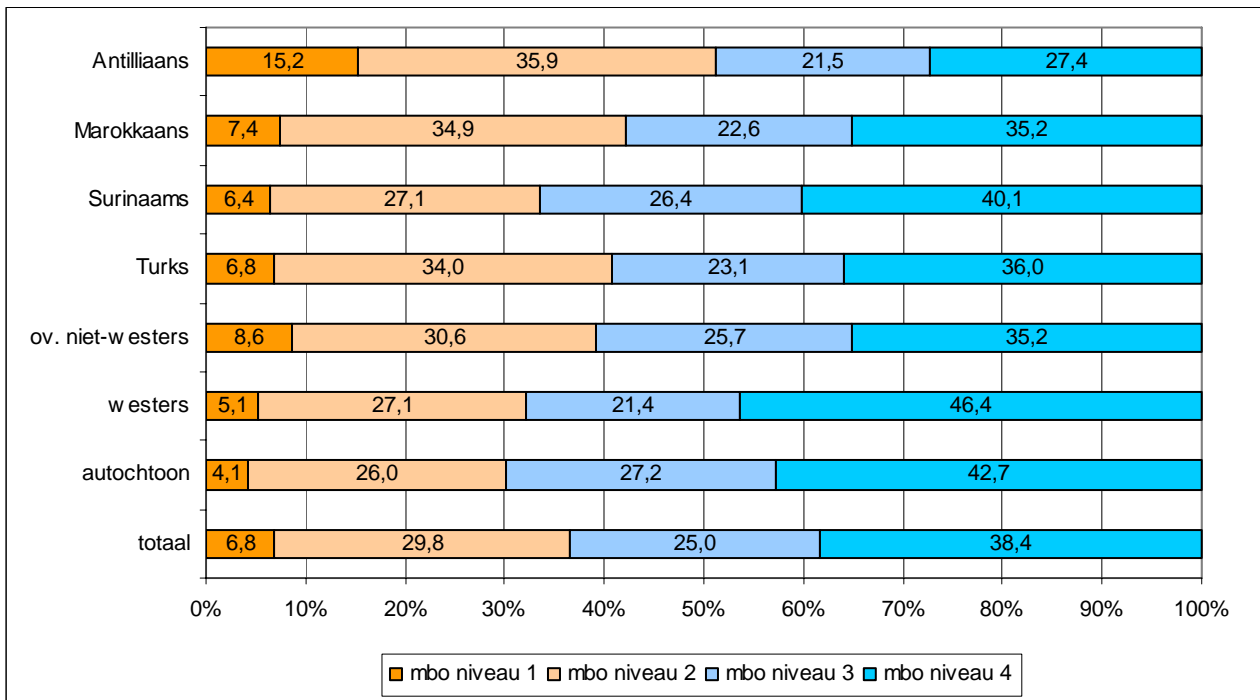
Binnen het vmbo volgen Antilliaans-Nederlandse jongeren vaker dan andere herkomstgroepen de lagere leerweg (de basisberoepsgerichte leerweg) van het vmbo (13,7 procent). Ook onder jongeren van Marokkaanse herkomst is het aandeel vmbo-ers in de lagere leerweg met 9,8 procent iets groter dan onder de totale groep leerlingen uit Rotterdam (7,3 procent).

We zien verder dat het aandeel van de Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse leerlingen in de bovenbouw van de havo en in de bovenbouw van het vwo lager is dan gemiddeld. Van de totale groep 12-22 jarige vo-leerlingen uit Rotterdam zit 12,5 procent in de bovenbouw van de havo en 13,0 procent in de bovenbouw van het vwo. Onder Antilliaans-Nederlandse jongeren liggen deze percentages op respectievelijk 5,6 en 4,7 procent. Van de Marokkaans-

Nederlandse leerlingen volgt 10,8 procent de bovenbouw van de havo en 6,9 procent de bovenbouw van het vwo.

3.3.2 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse deelnemers in het mbo

Figuur 3.3 heeft betrekking op schoolgaande jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in het mbo. Het mbo kent met name in de beroepsbegeleidende leerweg een aanzienlijk aantal leerlingen dat ouder is dan 22 jaar. Deze blijven hier buiten beschouwing omdat er geen gegevens over beschikbaar zijn.

Figuur 3.3: Leerlingen (12-22 jaar) aan het mbo naar niveau en etnische herkomstgroep, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

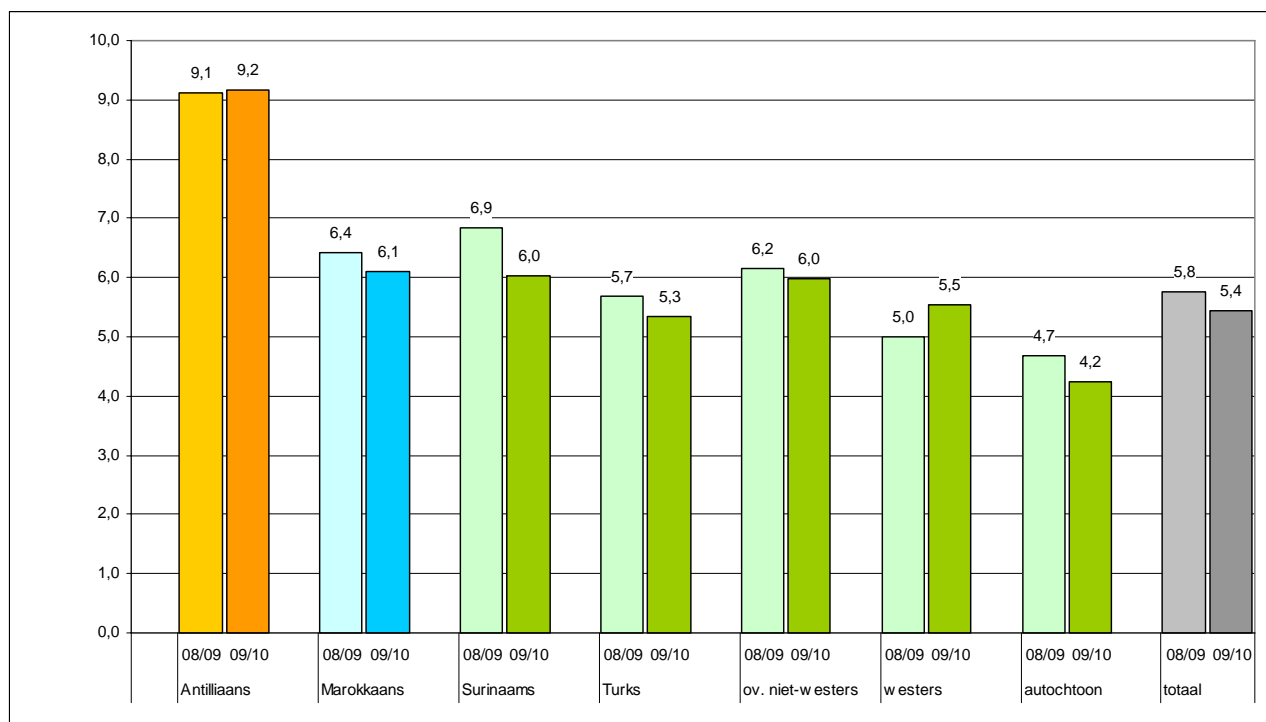
Figuur 3.3 laat zien dat van alle Antilliaans-Nederlandse deelnemers aan het mbo 15,2 procent een assistent-opleiding volgt, dat wil zeggen een opleiding op het laagste niveau binnen het middelbaar beroepsonderwijs.⁸ Dit percentage is veel hoger dan gemiddeld (6,8 procent). Verder zien we dat ongeveer een kwart (27,4 procent) van de Antilliaans-Nederlandse deelnemers een opleiding op het hoogste niveau (niveau 4) van het mbo volgt. Antilliaanse Nederlanders blijven daarmee achter in vergelijking met de andere herkomstgroepen.

⁸ Deze cijfers wijken enigszins af van eerder in de Monitor Antilliaanse en Marokkaanse Rotterdammers 2010 gepubliceerde cijfers als gevolg van gebruik van verschillende databronnen.

Van alle Marokkaans-Nederlandse deelnemers volgt 7,4 procent een assistent-opleiding. Het grootste deel, namelijk 35,2 procent, van de Marokkaans Nederlandse deelnemers volgt een mbo-opleiding op het hoogste niveau. Dit percentage ligt iets onder het gemiddelde van 38,4 procent. Een bovengemiddeld deel van de Marokkaans-Nederlandse deelnemers aan het mbo volgt een opleiding op niveau 2 (34,9 procent).

3.4 Nieuwe voortijdig schoolverlaters

In deze paragraaf gaan we in op nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers). We bekijken het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters onder Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren en relateren dit aan het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters onder alle jongeren in Rotterdam. We maken daarbij tevens een vergelijking tussen het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de schooljaren 2008/2009 en 2009/2010. In figuur 3.4 is het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar per schooljaar opgenomen.

Figuur 3.4: Nieuwe voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) naar etnische herkomst, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Per 1 januari 2010 wonen er in Rotterdam 43.607 jongeren van 12 t/m 22 jaar die voortgezet onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs volgen (zie tabel 3.1).

In het schooljaar 2009/2010 hebben er hiervan 2.371 (5,4 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters is gedaald ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 toen 5,8 procent van de jongeren zonder startkwalificatie uitstroomde.⁹

Van de 2.533 Antilliaans-Nederlandse jongeren die voortgezet onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs volgen hebben er 232 (9,2 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel Antilliaans-Nederlandse jongeren dat de school voortijdig verlaat is iets toegenomen ten opzichte van het schooljaar 2008/2009, toen 9,1 procent de school voortijdig verliet. Van de 5.036 Marokkaans-Nederlandse jongeren hebben er 307 (6,1 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel Marokkaans-Nederlandse jongeren dat de school voortijdig verlaat is afgenomen ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 waarin 6,4 procent de school voortijdig verliet.

Oververtegenwoordiging

Een belangrijke doelstelling van het beleid is het terugdringen van de oververtegenwoordiging van Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de totale groep en de groep van Antilliaanse (of Marokkaanse) Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.¹⁰ In tabel 3.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters en de oververtegenwoordiging weergegeven. Van alle jongeren die voortgezet of middelbaar beroepsonderwijs volgen is 5,4 procent een nieuwe voortijdig schoolverlater. Van de Antilliaans-Nederlandse jongeren heeft 9,2 procent de school voortijdig verlaten. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters komt daarmee uit op 68 procent.¹¹ Dat is 10 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 58 procent in het schooljaar 2008/2009.

Van de Marokkaans-Nederlandse jongeren heeft 6,1 procent de school voortijdig verlaten. De oververtegenwoordiging van de Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters komt daarmee uit op 12 procent. In het vorige schooljaar was de oververtegenwoordiging 1 procentpunt lager (11 procent). Ten opzichte van vorig schooljaar is het totaal aantal schoolverlaters met 147 personen verminderd. Onder Antilliaans-Nederlandse jongeren gaat

⁹ In deze paragraaf gaat het om nieuwe voortijdig schoolverlaters volgens de definitie die OCW/DUO hanteert. Deze definitie wijkt sterk af van de in de Monitor Antilliaanse en Marokkaanse Rotterdammers gehanteerde definitie. De resultaten zijn daardoor niet vergelijkbaar.

¹⁰ Een rekenvoorbeeld: als van alle jongeren in de gemeente 5% de school voortijdig verlaat en van de jongeren in de herkomstgroep 7,5% dan is de oververtegenwoordiging: $((7,5-5)/5)*100=50\%$

¹¹ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

het om een toename van 7 personen en onder Marokkaans-Nederlandse jongeren om een afname van 13 personen.

Tabel 3.1: Nieuwe voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) naar etnische herkomst, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	08/09	09/10	verschil	08/09	09/10	verschil	08/09	09/10	verschil
leerlingen vo/mbo 12 t/m 22 jaar	2.469	2.533		4.989	5.036		43.742	43.607	
nieuw voortijdig schoolverlaten (N)	225	232	7	320	307	-13	2.518	2.371	-147
nieuw voortijdig schoolverlaten (%)	9,1	9,2	0,1	6,4	6,1	-0,3	5,8	5,4	-0,4
oververtegenwoordiging (%)	58	68	10	11	12	1	nvt	nvt	nvt

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

In de tabellen b3.3 en b3.4 in de bijlage wordt het aantal, het percentage nieuwe voortijdig schoolverlaters en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 Antillianengemeenten en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

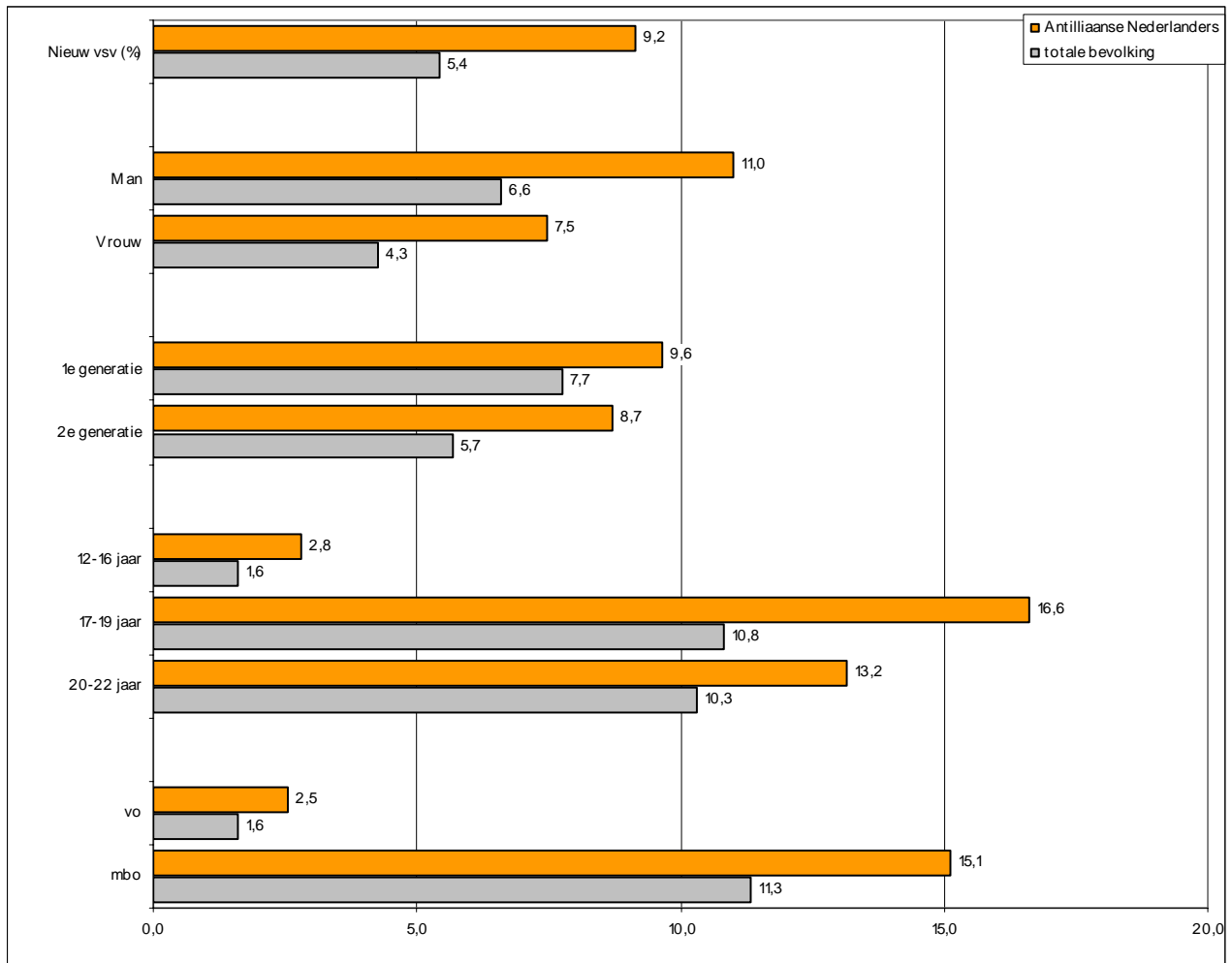
3.4.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters naar achtergrondkenmerken

In figuur 3.5a en b splitsen we de vsv-cijfers uit naar geslacht, generatie en leeftijd.

Het aandeel voortijdig schoolverlaters onder de eerste generatie is groter dan onder de tweede generatie en onder jongens groter dan onder meisjes. Vooral dit laatste verschil zien we bij de Marokkaans-Nederlandse jongeren terug. Onder Marokkaans-Nederlandse jongens is het aandeel vsv-ers twee keer zo hoog als onder meisjes (respectievelijk 8,3 procent versus 4,0 procent) (zie figuur 3.5b). Onder de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders is het aandeel vsv-ers iets hoger dan onder de tweede generatie (respectievelijk 8,2 procent versus 5,8 procent).

Onder Antilliaans-Nederlandse mannen is het aandeel voortijdig schoolverlaters 11,0 procent onder de Antilliaans-Nederlandse vrouwen is dat 7,5 procent.

Onder de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders is het aandeel vsv-ers 9,6 procent en onder de tweede generatie 8,7 procent.

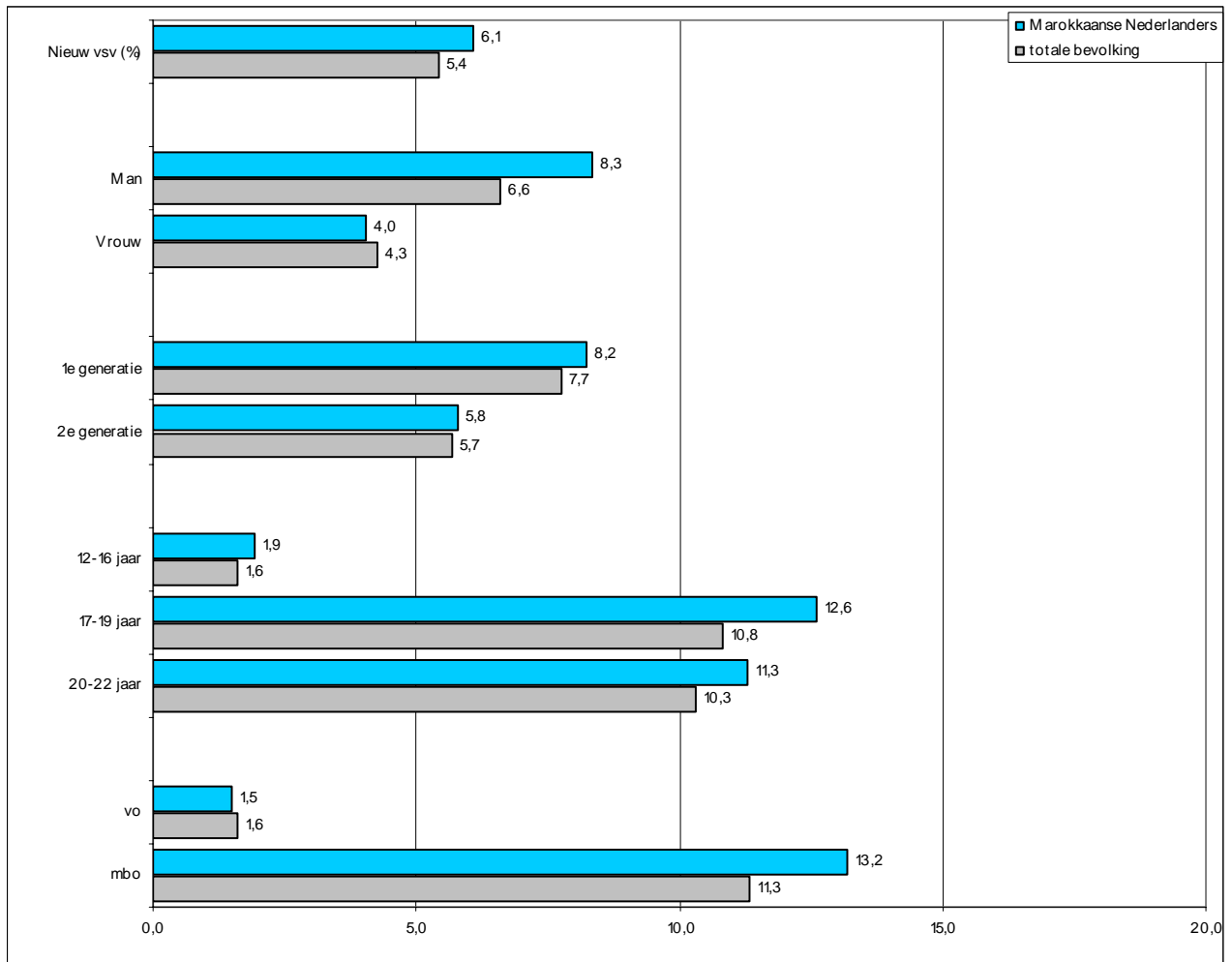

Figuur 3.5a: Aandeel nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) onder Antilliaanse Nederlanders naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2009/2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Bij Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren is het aandeel voortijdig schoolverlaters onder de 17-19-jarigen (respectievelijk 16,6 en 12,6 procent) relatief hoog. Onder de 20-22-jarigen (respectievelijk 13,2 en 11,3 procent) is het verschil met de totale bevolking afgenomen, maar nog steeds hoger dan gemiddeld. Ten slotte zien we dat voortijdig schoolverlaten in het mbo veel vaker voorkomt dan in het vo.

Onderwijs

Figuur 3.5b: Aandeel nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) onder Marokkaanse Nederlanders naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2009/2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Hoofdstuk 4 **Arbeid en Uitkering**

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we in op de arbeids- en uitkerings situatie van de Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse bevolking. In paragraaf 4.2 wordt allereerst kort ingegaan op de gebruikte begrippen en databronnen. Vervolgens wordt in paragraaf 4.3 gerapporteerd over het aandeel niet-werkende werkzoekenden. Het aandeel werkzoekenden onder Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders is landelijk gezien hoger dan in de totale bevolking. Het reduceren van de oververtegenwoordiging van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders op dit terrein is een belangrijke doelstelling van het beleid gericht op Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders. We bekijken of er ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente een oververtegenwoordiging is van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden en of zich hierin ten opzichte van 2009 veranderingen hebben voorgedaan. In paragraaf 4.4 doen we een soortgelijke analyse voor het aandeel uitkeringsontvangers onder Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders.

4.2 Gebruikte begrippen en databronnen

Niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. In paragraaf 4.3 rapporteren we over niet-werkende werkzoekenden (NWW) in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar. Een niet-werkende werkzoekende is gedefinieerd als een persoon die bij een vestiging van het UWV WERKbedrijf is ingeschreven als een werkzoekende zonder werk of als werkzoekende die minder dan twaalf uur per week werkt met een inschrijfdatum en geen uitschrijfdatum. In paragraaf 4.4 gaan we in op personen die een uitkering ontvangen in het kader van de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet investeren in jongeren (WIJ) en/of de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze

werknemers, respectievelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAW en IOAZ).¹²

Veelal wordt gerapporteerd over het percentage niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers. Deze percentages zijn berekend door het aantal NWW-ers (respectievelijk het aantal uitkeringsontvangers) te delen door het aantal personen in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar (de potentiële beroepsbevolking) en te vermenigvuldigen met 100.

Data

De in dit hoofdstuk gepresenteerde gegevens over niet-werkende werkzoekenden zijn gebaseerd op registraties afkomstig van het UWV WERKbedrijf. Het UWV WERKbedrijf levert aan veel gemeenten jaarlijks een databestand met niet-werkende werkzoekenden per 31 december. Dit databestand is, met toestemming van UWV WERKbedrijf, door de gemeenten aan Risbo doorgeleverd. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het bestand met werkzoekenden die per 31-12-2009 bij het UWV WERKbedrijf stonden ingeschreven. De cijfers over uitkeringen zijn afkomstig van de gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties. De cijfers hebben 1-1-2010 als peildatum.

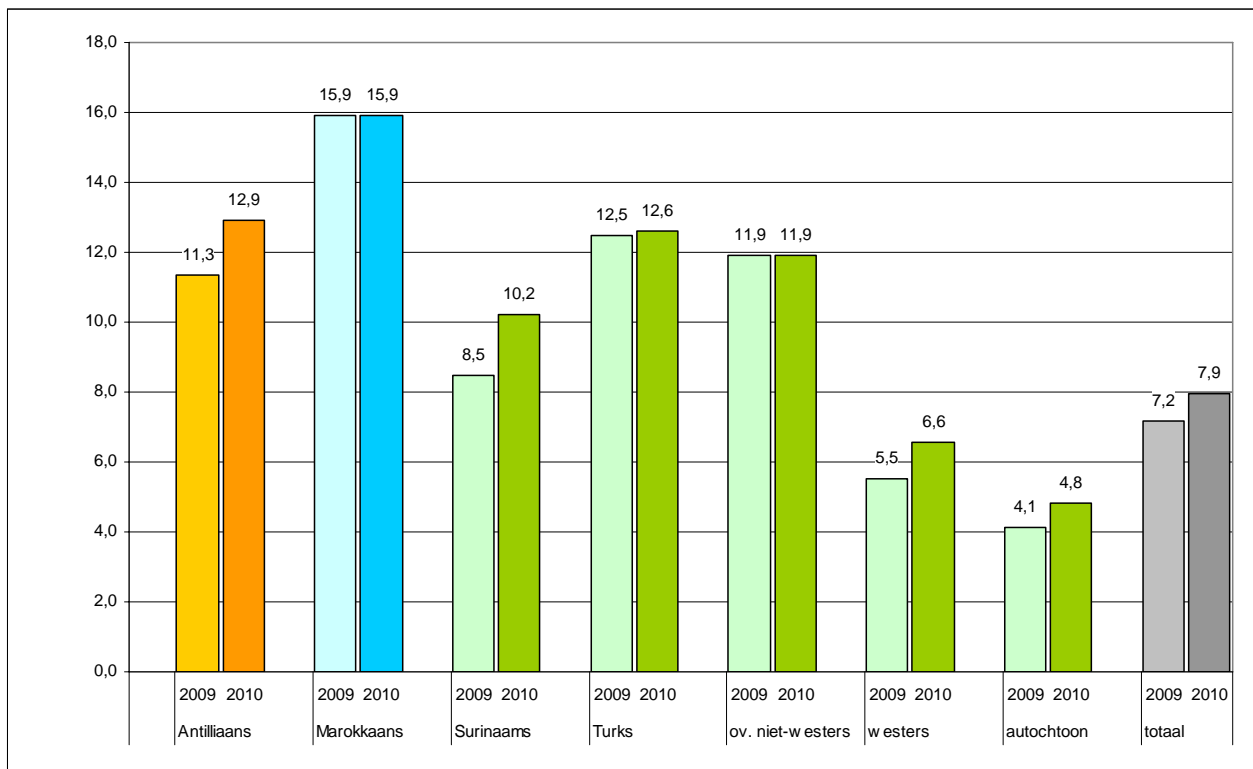
4.3 Werkzoekenden

In figuur 4.1a is het aandeel werkzoekenden in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar in 2009 en 2010 opgenomen. Per 1 januari 2010 wonen in Rotterdam 410.714 personen van 15 t/m 64 jaar. Daarvan staan er 32.636 (7,9 procent) als niet-werkende werkzoekende bij het UWV WERKbedrijf ingeschreven (zie ook tabel 4.1). Het aandeel niet-werkende werkzoekenden is gestegen ten opzichte van 2009. Toen stond 7,2 procent van de 15 t/m 64 jarigen als niet-werkende werkzoekende ingeschreven.

Van de 15.249 Antilliaanse Nederlanders van 15 t/m 64 jaar zijn er 1.970 (12,9 procent) als niet-werkende werkzoekende geregistreerd. Het aandeel Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden is toegenomen ten opzichte van 2009, toen 11,3 procent als niet-werkende werkzoekende stond ingeschreven.

Van de 24.773 Marokkaanse Nederlanders van 15 t/m 64 jaar zijn er 3.946 (15,9 procent) als niet-werkende werkzoekende geregistreerd. Dit aandeel is hetzelfde als in 2009.

¹² In een paar gemeenten zijn ook enkele personen die een uitkering ontvangen in het kader van de Wet inkomensvoorziening kunstenaars (WIK) in het bestand opgenomen. Deze blijven in de navolgende analyses buiten beschouwing.

Figuur 4.1a: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

Het aandeel niet-werkende werkzoekenden onder Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders is hoger dan in de totale bevolking van Rotterdam. Een doelstelling van het beleid is het terugdringen van de oververtegenwoordiging van Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse niet-werkende werkzoekenden. De oververtegenwoordiging geeft aan in hoeverre het percentage Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden afwijkt van dat onder de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel werkzoekenden in de totale groep en de groep van Antilliaanse (of Marokkaanse) Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.¹³ In tabel 4.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel werkzoekenden onder 15 t/m 64-jarigen en het percentage oververtegenwoordiging weergegeven voor de afgelopen twee jaar. Van alle 15 t/m 64-jarigen is 7,9 procent werkzoekend. Van de Antilliaanse Nederlanders in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar is 12,9 procent werkzoekend. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden ten

¹³ Een rekenvoorbeeld: als van alle 15-64 jarigen in de gemeente 8% al werkzoekende staat ingeschreven en van de 15-64 jarigen in de herkomstgroep 10% dan is de oververtegenwoordiging: $((10-8)/8)*100=25\%$

opzichte van de totale bevolking is 63 procent.¹⁴ Dat is 5 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 58 procent in 2009.

Van de 15 t/m 64-jarige Marokkaanse Nederlanders is 15,9 procent werkzoekend. De oververtegenwoordiging van de Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden is 100 procent. Dat is 22 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 122 procent in 2009.

Ten opzichte van vorig jaar is het aantal 15-64 jarige werkzoekenden met 3.536 toegenomen. Bij de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden gaat het om een toename van 319 personen en bij Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden om een toename van 125 personen.

Tabel 4.1: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
bevolking van 15 t/m 64 jaar	14.547	15.249		24.042	24.773		405.970	410.714	
werkzoekenden	1.651	1.970	319	3.821	3.946	125	29.100	32.636	3536
% werkzoekenden	11,3	12,9	1,6	15,9	15,9	0,0	7,2	7,9	0,7
oververtegenwoordiging	58	63	5	122	100	-22	nvt	nvt	nvt

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

¹⁴ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

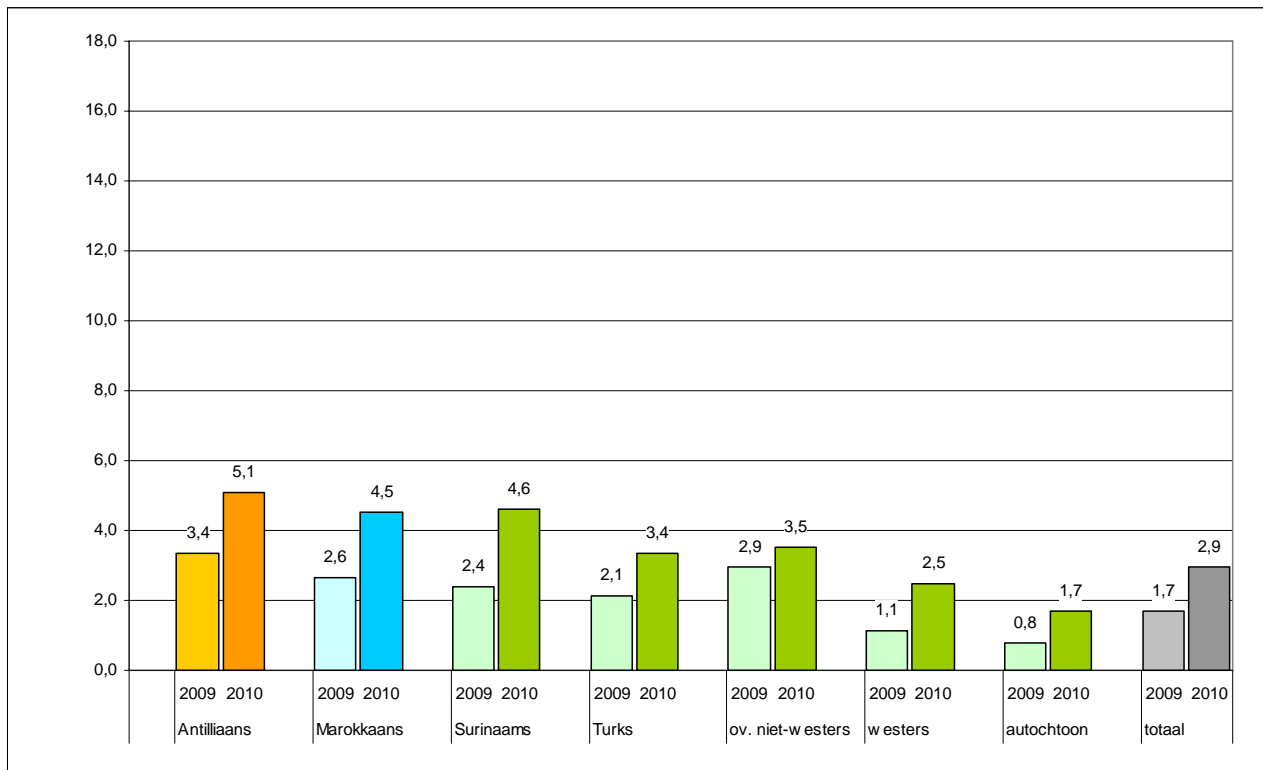
Jongeren

In deze paragraaf kijken we naar het aandeel werkzoekenden onder Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren in vergelijking met het aandeel werkzoekenden onder alle jongeren in Rotterdam. Als we figuur 4.1a vergelijken met figuur 4.1b zien we dat het aandeel werkzoekenden onder jongeren van 15 t/m 24 jaar lager is dan onder ouderen.

Er wonen 82.198 jongeren van 15 t/m 24 jaar in Rotterdam (zie ook tabel 4.2). Daarvan staan er 2.416 (2,9 procent) als werkzoekende geregistreerd. Het aandeel werkzoekende jongeren is toegenomen in vergelijking met 2009. Toen was 1,7 procent als werkzoekende ingeschreven (zie figuur 4.1b).

Van de 4.608 Antilliaanse Nederlanders jongeren zijn er 234 (5,1 procent) werkzoekend. In 2009 was het percentage werkzoekenden lager, namelijk 3,4 procent.

Van de 6.930 Marokkaanse Nederlanders van 15 t/m 24 jaar zijn er 313 (4,5 procent) werkzoekend. In 2009 was dit 2,6 procent. Ook onder Marokkaans-Nederlandse jongeren is het aandeel werkzoekenden afgelopen jaar gestegen.

Figuur 4.1b: Werkzoekenden (15-24 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

In tabel 4.2 is per herkomstgroep het aantal en aandeel werkzoekenden onder 15 t/m 24-jarigen en het oververtegenwoordigingpercentage weergegeven voor de afgelopen twee jaar. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekende jongeren ten opzichte van de totale groep jongeren is 73 procent. Dit is 23 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 96 procent in 2009.

De oververtegenwoordiging van de 15 t/m 24-jarige Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden ten opzichte van de totale bevolking komt voor Rotterdam uit op 54 procent. Dat is gelijk aan de oververtegenwoordiging in 2009.

Onder de totale groep 15 t/m 24 jarige jongeren is het aantal werkzoekenden met 1.022 gestegen. Onder de Antilliaans-Nederlandse jongeren gaat het om een toename van 87 personen en onder de Marokkaans-Nederlandse jongeren om een toename van 136 personen.

Tabel 4.2: Werkzoekenden (15-24 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
jongeren van 15 t/m 24 jaar	4.375	4.608		6.685	6.930		81.320	82.198	
werkzoekenden	147	234	87	177	313	136	1.394	2.416	1.022
% werkzoekenden	3,4	5,1	1,7	2,6	4,5	1,9	1,7	2,9	1,2
oververtegenwoordiging	96	73	-23	54	54	0	nvt	nvt	nvt

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

In de tabellen b4.5 en b4.6 in de bijlage wordt het aantal en het percentage werkzoekenden en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 Antillianengemeenten en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

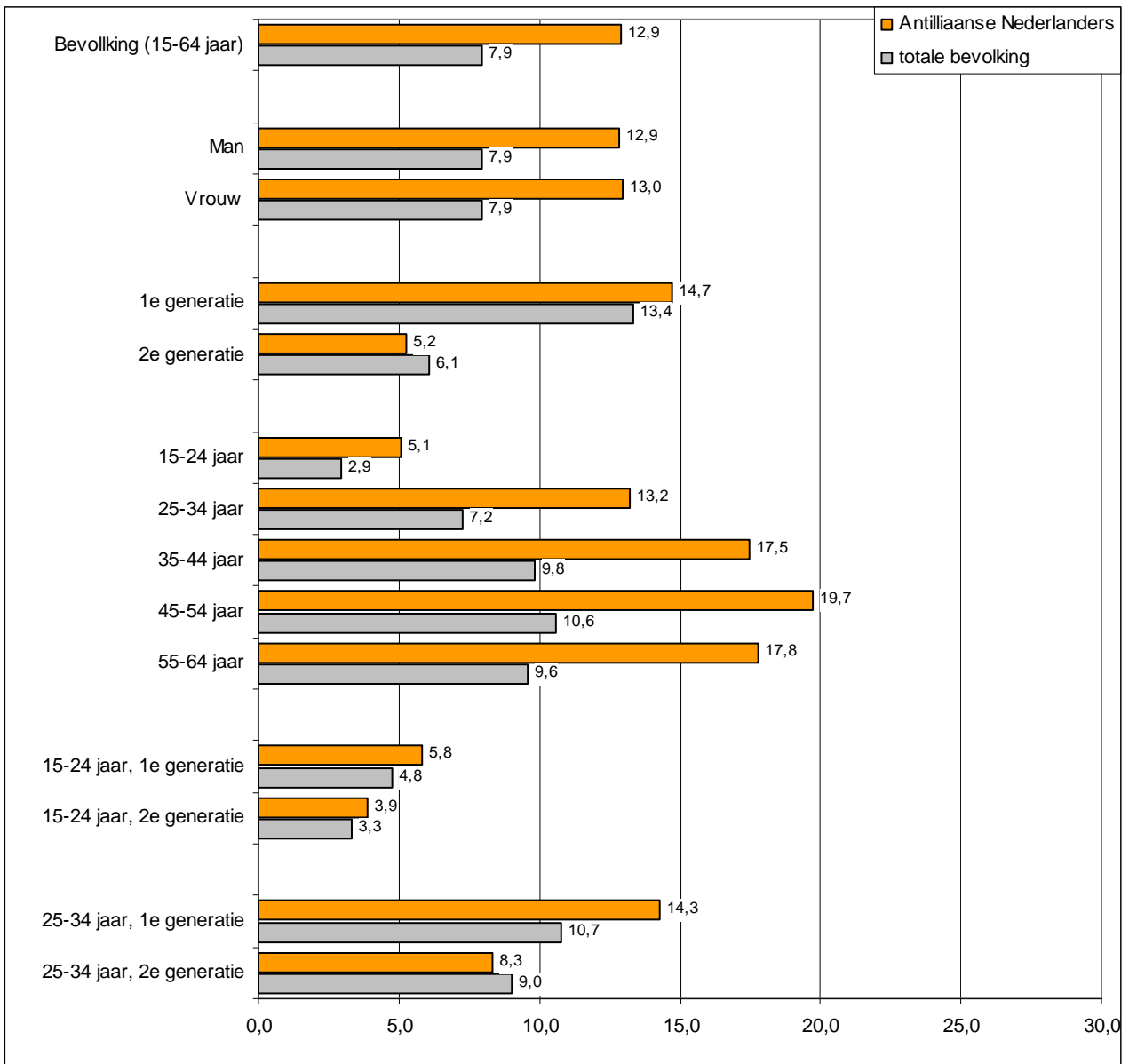
4.3.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden naar achtergrondkenmerken

In figuur 4.2a en b wordt het aandeel werkzoekenden uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en generatie (zie ook tabel b4.1 in de bijlage).

In figuur 4.2a zien we dat het percentage werkzoekenden onder Antilliaans-Nederlandse vrouwen en mannen nagenoeg gelijk is (respectievelijk 13,0 en 12,9 procent). Het percentage werkzoekenden onder de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders is met 14,7 procent veel hoger dan onder de tweede generatie (5,2 procent). Dit kan deels het gevolg zijn van het verschil in de leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie. De tweede generatie Antilliaanse Nederlanders is gemiddeld genomen iets jonger (zie figuur 2.5a) en

het aandeel werkzoekenden onder jongeren is veel kleiner dan onder ouderen. Als we hiervoor corrigeren door generaties te vergelijken binnen de onderscheiden leeftijdsgroepen blijft het aandeel werkzoekenden onder de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders hoger dan onder de tweede generatie Antilliaanse Nederlanders.

Van alle jongeren in de leeftijd van 15 t/m 24 jaar is 2,9 procent als werkzoekende ingeschreven bij UWV WERKbedrijf. Het aandeel werkzoekenden onder Antilliaans-Nederlandse jongeren in deze leeftijdsgroep is met 5,1 procent hoger dan gemiddeld. Over het algemeen wordt aangenomen dat het aandeel werkzoekenden toeneemt naarmate de leeftijd stijgt. Van de 55-64-jarige Antilliaanse Nederlanders is 17,8 procent werkzoekend. Voor absolute aantallen wordt verwezen naar tabel b4.1 in de bijlage.

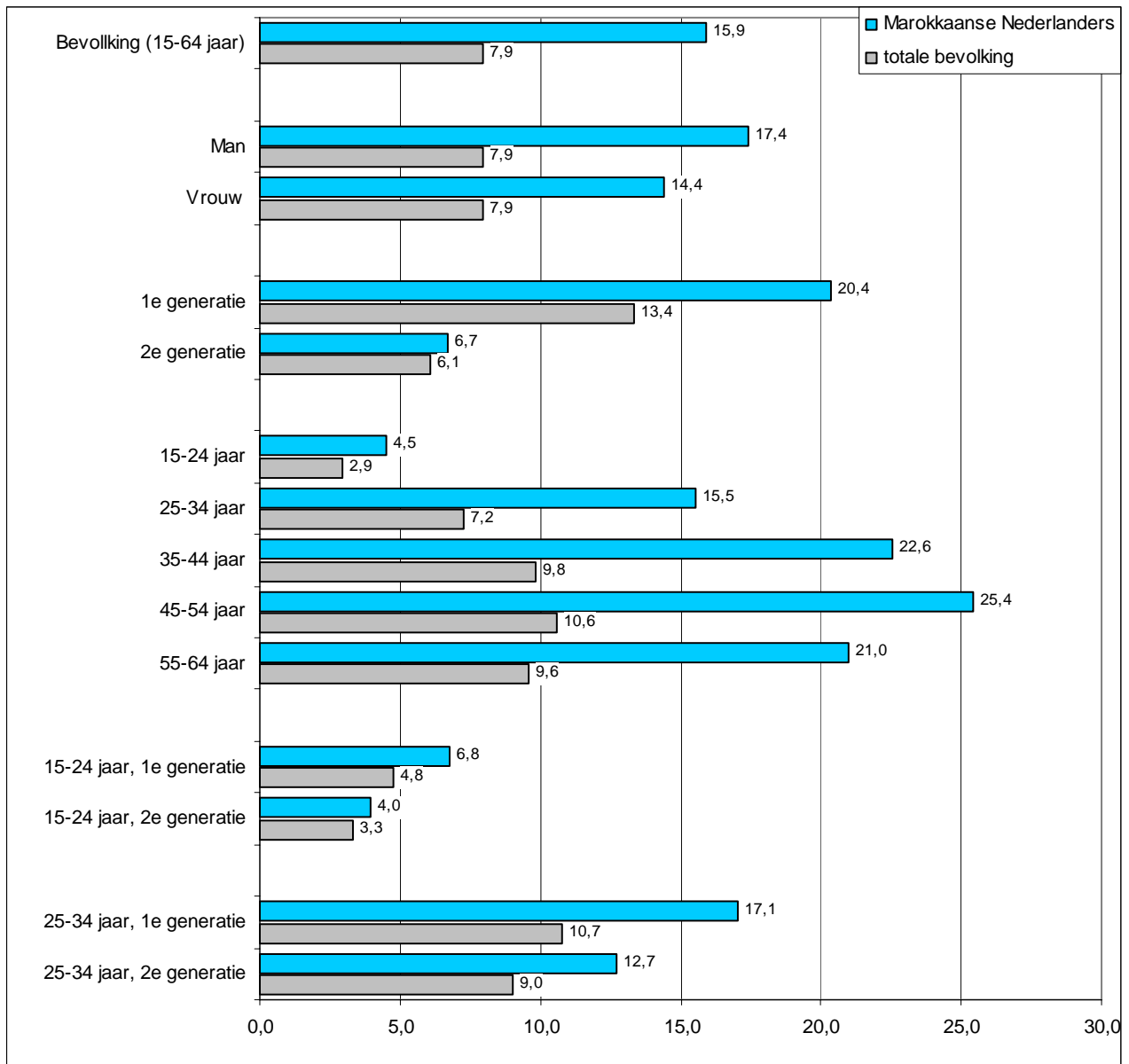
Figuur 4.2a: Aandeel Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar) naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

In figuur 4.2b zien we dat het percentage werkzoekenden onder Marokkaans-Nederlandse mannen iets hoger ligt dan onder Marokkaans-Nederlandse vrouwen (respectievelijk 17,4 procent en 14,4 procent).

Onder Marokkaanse Nederlanders is het percentage werkzoekenden, net als bij de Antilliaanse Nederlanders, onder de eerste generatie veel hoger dan onder de tweede generatie (20,4 versus 6,7 procent). Ook als we hiervoor corrigeren door generaties te vergelijken binnen de onderscheiden leeftijdsgroepen is het aandeel werkzoekenden onder de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders nog steeds hoger dan onder de tweede generatie Marokkaanse Nederlanders. Het verschil is echter wel kleiner geworden.

Over het algemeen geldt dat het percentage werkzoekenden toeneemt naar mate de leeftijd stijgt. Pas onder de 55 t/m 64-jarigen neemt het percentage iets af. Onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking zien we soortgelijk beeld. Het grootste aandeel werkzoekenden vinden we onder de 45-54-jarige Marokkaanse Nederlanders (25,4 procent). Het percentage werkzoekenden onder de 55-64-jarige Marokkaanse Nederlanders is iets lager (21,0 procent).

Figuur 4.2b: Aandeel Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar) naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Kenmerken van werkzoekenden

In tabel b4.3 in de bijlage wordt stilgestaan bij enkele andere kenmerken van de werkzoekenden, namelijk; duur, opleidingsniveau en beroepsniveau.

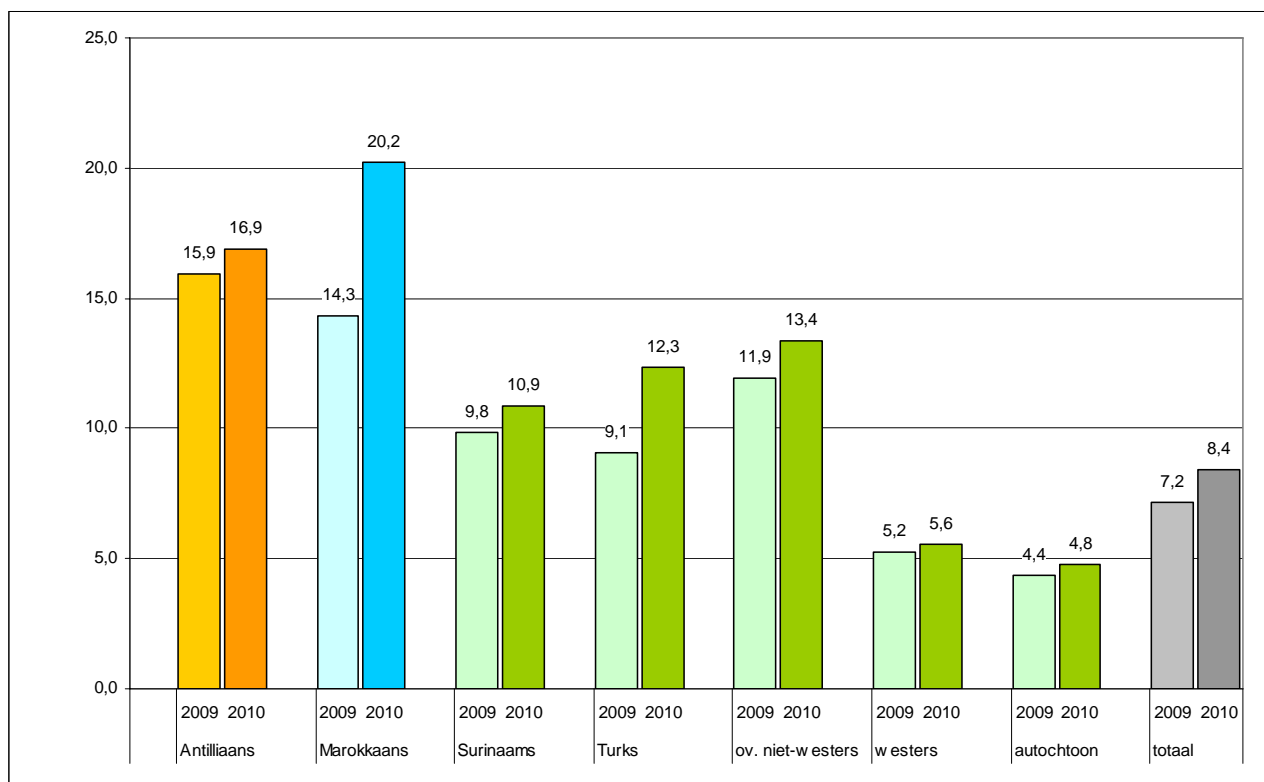
Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden zijn vaak lager opgeleid dan de gemiddelde werkzoekende. Ook zoeken ze veel vaker werk op een elementair niveau dan de gemiddelde werkzoekende in Rotterdam. Bij de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden zijn deze verschillen minder groot.

4.4 Uitkeringen

In deze paragraaf staan personen die afhankelijk zijn van een uitkering centraal. Van de 410.714 inwoners in Rotterdam in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar zijn er 34.464 (8,4 procent) afhankelijk van een uitkering in het kader van de WWB, WIJ of de IOA (zie figuur 4.3a en tabel 4.3). In 2009 was 7,2 procent van de 15 t/m 64-jarigen afhankelijk van een uitkering. Het aandeel personen dat afhankelijk is van een uitkering is dus gestegen ten opzichte van 2009.

Van de 15.249 Antilliaanse Nederlanders van 15 t/m 64 jaar ontvangen er 2.571 (16,9 procent) een uitkering. Het aandeel uitkeringsafhankelijke Antilliaanse Nederlanders is hoger dan in 2009. Toen was 15,9 procent van de 15-64-jarige Antilliaanse Nederlanders afhankelijk van een uitkering.

Van de 24.773 Marokkaanse Nederlanders krijgen er 5.012 (20,2 procent) een uitkering. De uitkeringsafhankelijkheid van Marokkaanse Nederlanders is gestegen ten opzichte van 2009, toen 14,3 procent afhankelijk was van een uitkering.

Figuur 4.3a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

Het aandeel Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders dat afhankelijk is van een uitkering is groter dan van de totale bevolking van Rotterdam. Een doelstelling van het beleid is om deze oververtegenwoordiging te verminderen. De oververtegenwoordiging geeft aan in hoeverre het percentage Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders met een uitkering afwijkt van dat onder de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel uitkeringsontvangers in de totale groep en de groep van Antilliaanse (of Marokkaanse) Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.¹⁵ In tabel 4.3 is per herkomstgroep het aantal en aandeel uitkeringsontvangers onder 15 t/m 64-jarigen en de oververtegenwoordiging weergegeven. In 2010 is van alle 15 t/m 64-jarigen 8,4 procent afhankelijk van een uitkering. Onder Antilliaanse Nederlanders in deze leeftijdscategorie is de uitkeringsafhankelijkheid 16,9 procent. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers bedraagt 101 procent.¹⁶ In 2009 was de oververtegenwoordiging 21 procentpunt hoger dan in 2010. In 2009 bedroeg de oververtegenwoordiging 122 procent.

In 2010 ontvangt 20,2 procent van de 15 t/m 64-jarige Marokkaanse Nederlanders een uitkering. De oververtegenwoordiging komt in 2010 uit op 141 procent, dat is 42 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 99 procent in 2009.

Ten opzichte van vorig jaar is het aantal 15-64 jarige uitkeringsontvangers met 5.278 toegenomen. Bij de Antilliaanse Nederlanders gaat het om een toename van 254 personen en onder Marokkaanse Nederlanders om een toename van 1.571 personen.

Tabel 4.3: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
bevolking van 15 t/m 64 jaar	14.547	15.249		24.042	24.773		405.970	410.714	
uitkeringen (N)	2.317	2.571	254	3.441	5.012	1.571	29.186	34.464	5.278
uitkeringen (%)	15,9	16,9	1,0	14,3	20,2	5,9	7,2	8,4	1,2
oververtegenwoordiging (%)	122	101	-21	99	141	42	nvt	nvt	nvt

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

¹⁵ Een rekenvoorbeeld: als van alle 15-64 jarigen in de gemeente 6% afhankelijk is van een uitkering en van de 15-64 jarigen in de herkomstgroep 12% dan is de oververtegenwoordiging: $((12-6)/6)*100=100\%$

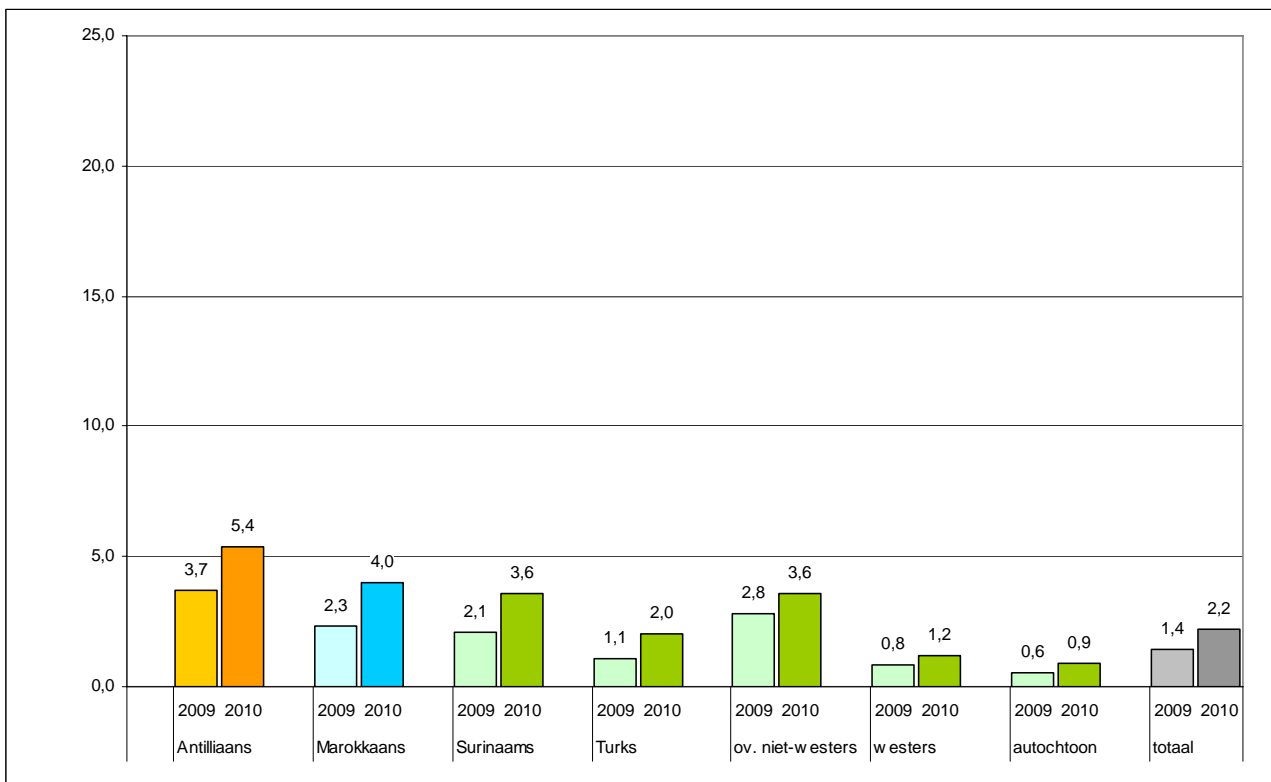
¹⁶ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

Jongeren

In deze paragraaf kijken we naar de mate van uitkeringsafhankelijkheid van Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren in vergelijking met de uitkeringsafhankelijkheid van alle jongeren in Rotterdam.

Als we figuur 4.3b vergelijken met figuur 4.3a, blijkt dat de uitkeringsafhankelijkheid van 15 t/m 24 jarige jongeren veel kleiner is dan van 15 t/m 64 jarigen. Er zijn in Rotterdam 82.198 jongeren. Daarvan ontvangen er 1.808 (2,2 procent) een uitkering. Dit betekent een toename in vergelijking met 2009 toen 1,4 procent van de jongeren een uitkering ontving.

Van de 4.608 Antilliaans-Nederlandse jongeren zijn 248 (5,4 procent) afhankelijk van een uitkering. Dat was in 2009 3,7 procent. Van de 6.930 Marokkaans-Nederlandse jongeren krijgen 279 (4,0 procent) een uitkering. We zien dat het percentage Marokkaans-Nederlandse jongeren ten opzichte van 2009 toegenomen is. Toen ontving 2,3 procent van de Marokkaans-Nederlandse jongeren een uitkering.

Figuur 4.3b: Personen (15-24 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

In tabel 4.4 is het aantal en aandeel uitkeringsontvangers en het oververtegenwoordigingpercentage onder 15 t/m 24-jarigen weergegeven. De oververtegenwoordiging van de 15 t/m 24-jarige Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers komt voor 2010 uit op 145 procent. Dat is 13 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 158 procent in 2009. Voor de 15 t/m 24-jarige Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers is de oververtegenwoordiging 83 procent, dat is 18 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 65 procent in 2009.

Onder de totale groep 15 t/m 24 jarige jongeren is het aantal uitkeringsontvangers met 648 gestegen. Onder de Antilliaans-Nederlandse jongeren gaat het om een toename van 87 personen en onder de Marokkaans-Nederlandse jongeren om een toename van 122 personen.

Tabel 4.4: Personen (15-24 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
jongeren van 15 t/m 24 jaar	4.375	4.608		6.685	6.930		81.320	82.198	
uitkeringen (N)	161	248	87	157	279	122	1.160	1.808	648
uitkeringen (%)	3,7	5,4	1,7	2,3	4,0	1,7	1,4	2,2	0,8
oververtegenwoordiging (%)	158	145	-13	65	83	18	nvt	nvt	nvt

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

In de tabellen b4.7 en b4.8 in de bijlage wordt het aantal en het percentage uitkeringsontvangers en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 Antillianengemeenten en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

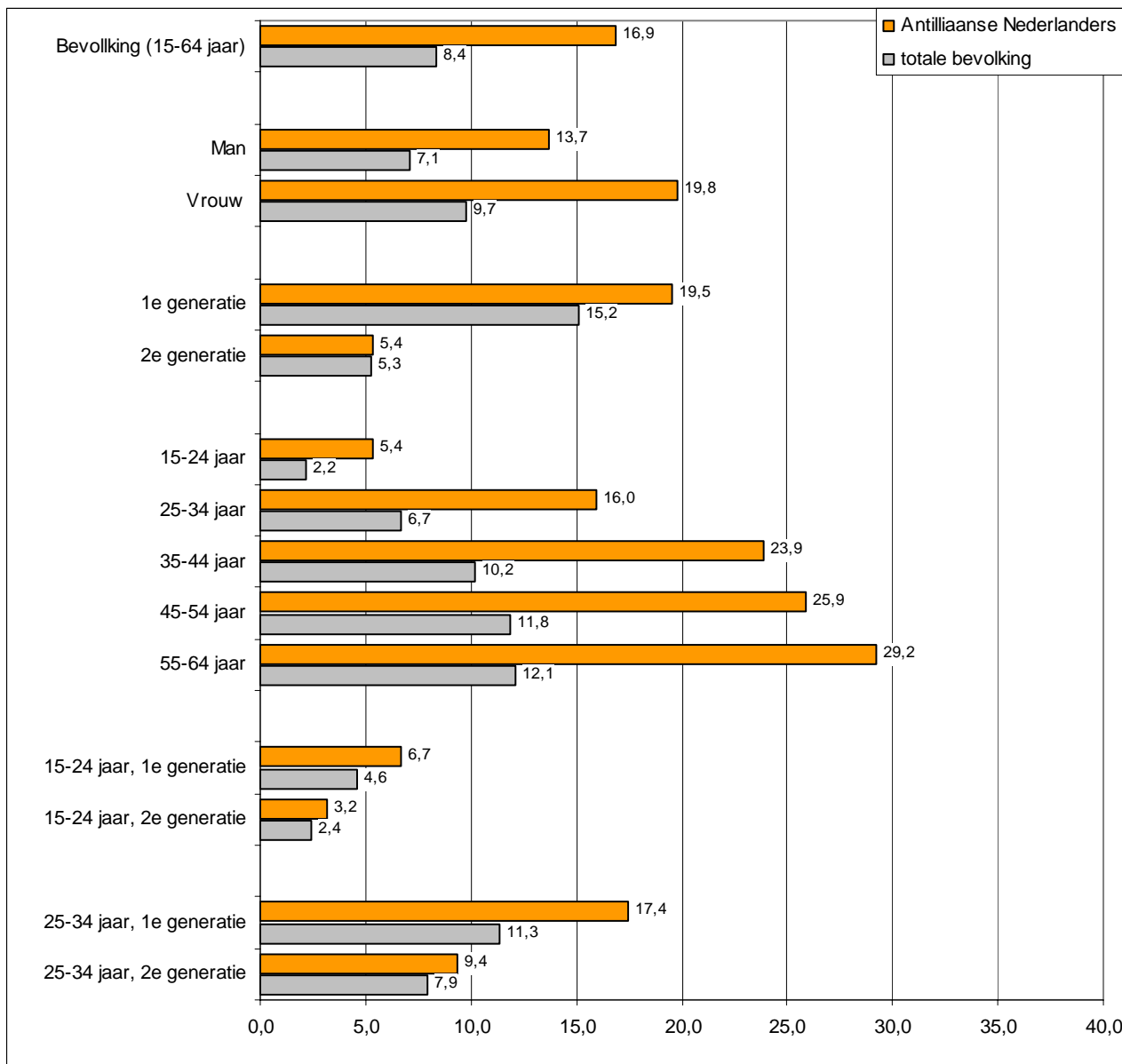
4.4.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers naar achtergrondkenmerken

In figuur 4.4a zien we dat Antilliaans-Nederlandse vrouwen (19,8 procent) veel vaker afhankelijk zijn van een uitkering dan Antilliaans-Nederlandse mannen (13,7 procent) en dat de uitkeringsafhankelijkheid onder ouderen veel groter is dan onder jongeren. In de leeftijdscategorie 55-64 jaar is het aandeel uitkeringsafhankelijken 29,2 procent tegenover 12,1 procent onder de totale bevolking.

Verder zien we dat de tweede generatie veel minder vaak afhankelijk is van een uitkering dan de eerste generatie.¹⁷ Dit kan deels het gevolg zijn van het verschil

¹⁷ Als gevolg van afronding wijken deze cijfers iets af van de eerder in de Monitor Antilliaanse en Marokkaanse Rotterdamers 2010 gepubliceerde cijfer.

in de leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie. Als we hiervoor corrigeren zien we dat binnen de leeftijdsgroepen 15-24 en 25-34 jaar het aandeel uitkeringsontvangers onder de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders nog steeds hoger is dan onder de tweede generatie Antilliaanse Nederlanders. Het verschil is relatief gezien iets minder groot.

Figuur 4.4a: Aandeel Antilliaanse Nederlanders (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

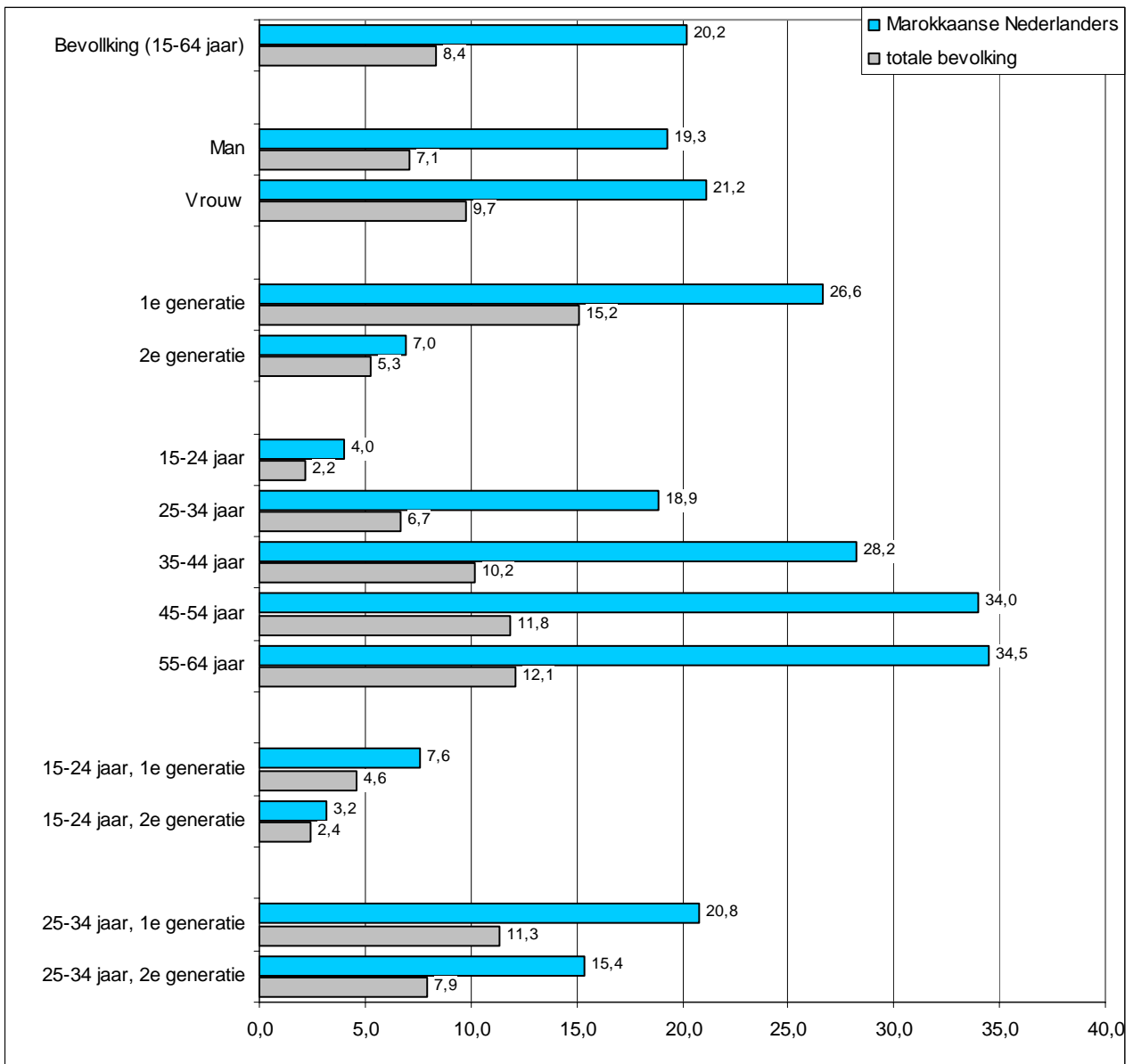
Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstaties

Uit figuur 4.4b blijkt dat Marokkaans-Nederlandse vrouwen (21,2 procent) vaker afhankelijk zijn van een uitkering dan Marokkaans-Nederlandse mannen (19,3 procent).

Evenals bij alle andere bevolkingsgroepen is de uitkeringsafhankelijkheid onder Marokkaans-Nederlandse ouderen veel groter dan onder Marokkaans-

Nederlandse jongeren. Onder de 45-54-jarigen en 55-64-jarigen is het aandeel uitkeringsafhankelijken respectievelijk 34,0 en 34,5 procent.

Verder blijkt dat de tweede generatie Marokkaanse Nederlanders uit Rotterdam veel minder vaak afhankelijk van een uitkering is dan de eerste generatie. We corrigeren hiervoor door generaties te vergelijken binnen de onderscheiden leeftijdsgroepen. In de leeftijdsgroep 15 t/m 24 jaar en de opvolgende leeftijdsgroep van 25 t/m 34 jaar is het aandeel uitkeringsontvangers onder de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders nog steeds groter dan onder de tweede generatie Marokkaanse Nederlanders. Het verschil tussen de generaties is binnen deze leeftijdsgroepen echter wel kleiner.

Figuur 4.4b: Aandeel Marokkaanse Nederlanders (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties

Kenmerken van uitkeringsontvangers

In tabel b4.4 in de bijlage worden cijfers gepresenteerd over de uitkeringsduur. We zien daar dat van de Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers een groot gedeelte al langdurig afhankelijk is van een uitkering (46,0 procent). Dit geldt overigens ook voor de totale groep uitkeringsontvangers in Rotterdam (45,7 procent). Van de Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers is 34,8 procent 5 jaar of langer afhankelijk van een uitkering.,

5.1 Inleiding

Het huidige beleid richt zich tevens op het verminderen van criminaliteit. In dit hoofdstuk wordt stilgestaan bij de omvang en aard van criminaliteit onder de Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse bevolking in Rotterdam. Daarbij wordt een vergelijking gemaakt met het aandeel verdachten onder andere grote herkomstgroepen en onder de totale bevolking van Rotterdam. In paragraaf 5.2 wordt kort ingegaan op de gebruikte begrippen en de databron. In paragraaf 5.3 wordt aandacht geschonken aan de omvang van de criminaliteit onder de Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse bevolking in het jaar 2010. We bekijken of er ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente een oververtegenwoordiging is van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse verdachten en of zich hierin ten opzichte van 2009 veranderingen hebben voorgedaan. Vervolgens gaan we in op de achtergrondkenmerken en de oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse verdachten in de bevolking van Rotterdam. In paragraaf 5.4 worden verdachtencijfers gepresenteerd voor de periode 2006-2010. Het gaat hier om welk deel van de per 1 januari 2010 in Rotterdam ingeschreven bevolking op enig moment in de periode 2006-2010 minimaal één keer in aanraking met de politie is gekomen op verdenking van betrokkenheid bij een misdrijf. Vervolgens komt in paragraaf 5.5 de pleegcarrière aan de orde en wordt in paragraaf 5.6 ingegaan op het type misdrijven waar Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders van verdacht worden.

5.2 Gebruikte begrippen en databron

Verdachten, antecedenten en misdrijven

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. We maken onderscheid tussen verdachten, antecedenten en misdrijven. Er wordt eerst gerapporteerd over (het percentage) verdachten. Een persoon staat als verdachte geregistreerd indien tegen hem proces-verbaal is opgemaakt ter

zake van één of meer misdrijven/delicten. Zo'n proces-verbaal wordt een antecedent genoemd. In een proces-verbaal of antecedent kunnen meerdere misdrijven worden geregistreerd. Men kan hierbij denken aan een winkeldiefstal waarbij ook mishandeling heeft plaatsgevonden. Indien van deze gebeurtenis proces-verbaal wordt opgemaakt, zullen hierin meerdere wetsartikelen worden vermeld. Uiteraard komt het ook voor dat in een bepaald jaar een persoon meer dan één keer met de politie in aanraking komt op verdenking van een misdrijf. Van een persoon die in een bepaald jaar drie keer is opgepakt door de politie voor een misdrijf en waartegen evenzoveel keer proces-verbaal is opgemaakt staan dan drie antecedenten geregistreerd. Het totaal aantal geregistreerde antecedenten en misdrijven in een bepaalde periode is dus bijna per definitie groter dan het totaal aantal geregistreerde verdachten. In paragraaf 5.5 wordt nagegaan of een verdachte eenmalig of vaker verdacht is geweest van een misdrijf. Hiervoor wordt de term pleegcarrière gebruikt. Verdachten worden onderscheiden naar beginners, meerplegers en veelplegers. Voor verdere uitleg zie paragraaf 5.5 en de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

Databron

Voor dit hoofdstuk maken we gebruik van verdachtenregistraties uit het zogenaamde Herkenningsdienstsysteem (HKS). De gegevens zijn afkomstig van de Dienst IPOL van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD). De Dienst IPOL verzamelt jaarlijks data vanuit het HKS. In het HKS worden verdachten geregistreerd tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt wegens een misdrijf. Het is de overtuiging van de politie dat het daders zijn. Voor deze personen is proces-verbaal van opsporing gemaakt en verstuurd naar het Openbaar Ministerie. De rechter moet zich er nog over uitspreken. We rapporteren dus over verdachten en niet over veroordeelden.

Cijfers 2010

De cijfers over het meest recent verlopen jaar (hier dus 2010) zijn altijd voorlopige cijfers. Deze cijfers worden in het eerste kwartaal van het komende jaar (2012) pas definitief. De daderaantallen lopen in vrijwel alle korpsen sinds 2008 terug. Dit wordt mogelijk mede veroorzaakt door de invoering van het nieuwe bedrijfsprocessensysteem BVH (Basisvoorziening Handhaving). De invoering van dit systeem heeft de administratieve druk bij de korpsen opgevoerd waardoor in sommige regio's ook de registratie in HKS onder tijdsdruk kwam te staan met als gevolg registratieachterstanden in HKS. In de technische toelichting is hier nader op ingegaan. Dit geldt echter voor alle bevolkingsgroepen zodat het vergelijken van percentages wel mogelijk is.

Koppeling

Geregistreerde verdachten in 2010 zijn op basis van het versleutelde persoonsnummer gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2010. Indien het persoonsnummer in de verdachtenregistratie niet bekend is, kan er per definitie geen koppeling worden gemaakt met het bevolkingsbestand. Verdachten zonder valide persoonsnummer zijn in onderstaande tabellen dus niet opgenomen. Ook verdachten die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten zijn komen wonen, vallen buiten onderstaande analyses. De gepresenteerde verdachtenpercentages en aantallen kunnen daardoor verschillen van de door de Dienst IPOL gepresenteerde cijfers. Voor meer informatie over het HKS verwijzen we naar de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

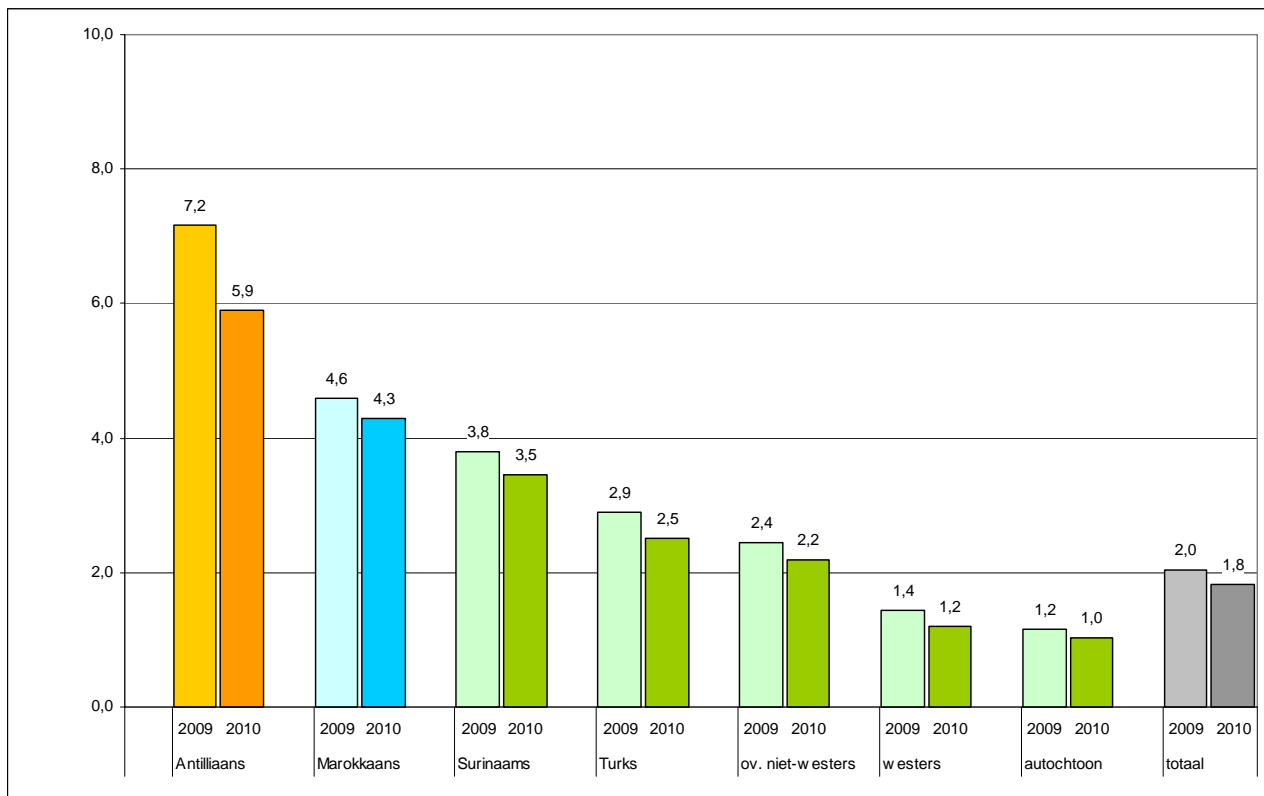
5.3 Verdachten 2010

In deze paragraaf gaan we in op verdachten van 12 jaar en ouder. Per 1 januari 2010 telt Rotterdam 513.563 inwoners van 12 jaar of ouder. In het jaar 2010 komen er hiervan 9.357 (1,8 procent) in aanraking met de politie op verdenking van een misdrijf en worden als verdachte in het HKS geregistreerd (zie figuur 5.1a en tabel 5.1). Het percentage verdachten is ten opzichte van 2009 (2 procent) gedaald.¹⁸

Van de 16.869 Antilliaanse Nederlanders van 12 jaar of ouder worden er 995 (5,9 procent) verdacht van een misdrijf. Dit is minder dan in 2009. Toen werd 7,2 procent verdacht van een misdrijf.

Van de 28.481 Marokkaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder worden 1.221 (4,3 procent) personen verdacht. Het percentage verdachten onder Marokkaanse Nederlanders is lager dan in 2009, toen 4,6 procent werd verdacht van een misdrijf.

¹⁸ De in deze paragraaf gepresenteerde verdachtenpercentages wijken af van de in monitor Antilliaanse en Marokkaanse Rotterdammers gepresenteerde cijfers. Voor dit rapport maken we gebruik van cijfers van HKS van de KLPD. Deze zijn gebaseerd op HKS van de politie Rotterdam Rijnmond. In Rotterdam Rijnmond zijn er problemen bij de geautomatiseerde export van BVH naar HKS. Hierdoor zijn verdachten ten onrechte niet in HKS opgenomen. In monitor Antilliaanse en Marokkaanse Rotterdammers is daarvoor gecorrigeerd door de verdachtgegevens aan te vullen met registraties uit BVH.

Figuur 5.1a: Verdachten (12 jaar en ouder), in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep per 1 januari)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Oververtegenwoordiging

De oververtegenwoordiging geeft aan in welke mate het verdachtenpercentage van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders afwijkt van dat van de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel verdachten in de totale groep en het aandeel Antilliaanse (of Marokkaanse) Nederlandse verdachten te delen door het aandeel verdachten in de totale groep.¹⁹ In tabel 5.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel verdachten van 12 jaar en ouder en het percentage oververtegenwoordiging weergegeven.

¹⁹ Een rekenvoorbeeld: als van alle personen van 12 jaar en ouder in de gemeente 3% wordt verdacht en van de personen van 12 jaar en ouder in de herkomstgroep 6% dan is de oververtegenwoordiging: $((6-3)/3) \cdot 100 = 100\%$

Van alle personen van 12 jaar en ouder staat 1,8 procent geregistreerd als verdachte. Van de Antilliaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder is 5,9 procent verdacht. De oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten van 12 jaar en ouder komt uit op 224 procent.²⁰ Dat is 26 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging in 2009 die toen 250 procent bedroeg. Van Marokkaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder staat 4,3 procent geregistreerd als verdachte. De oververtegenwoordiging voor de Marokkaans-Nederlandse verdachten van 12 jaar en ouder is 135 procent, dat is 10 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging in 2009. Deze bedroeg toen 125 procent.

Ten opzichte van 2009 is het aantal verdachten van 12 jaar en ouder met 1.056 gedaald. Onder de Antilliaanse Nederlanders gaat het om een afname van 160 personen en onder Marokkaanse Nederlanders om een afname van 51 personen.

Tabel 5.1: Personen (12 jaar en ouder) verdacht van een misdrijf, naar etnische herkomst, 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
bevolking 12 jaar en ouder	16.130	16.869		27.664	28.481		508.671	513.563	
verdacht (N)	1.155	995	-160	1.272	1.221	-51	10.413	9.357	-1056
verdacht (%)	7,2	5,9	-1,3	4,6	4,3	-0,3	2,0	1,8	-0,2
oververtegenwoordiging (%)	250	224	-26	125	135	10	nvt	nvt	nvt

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

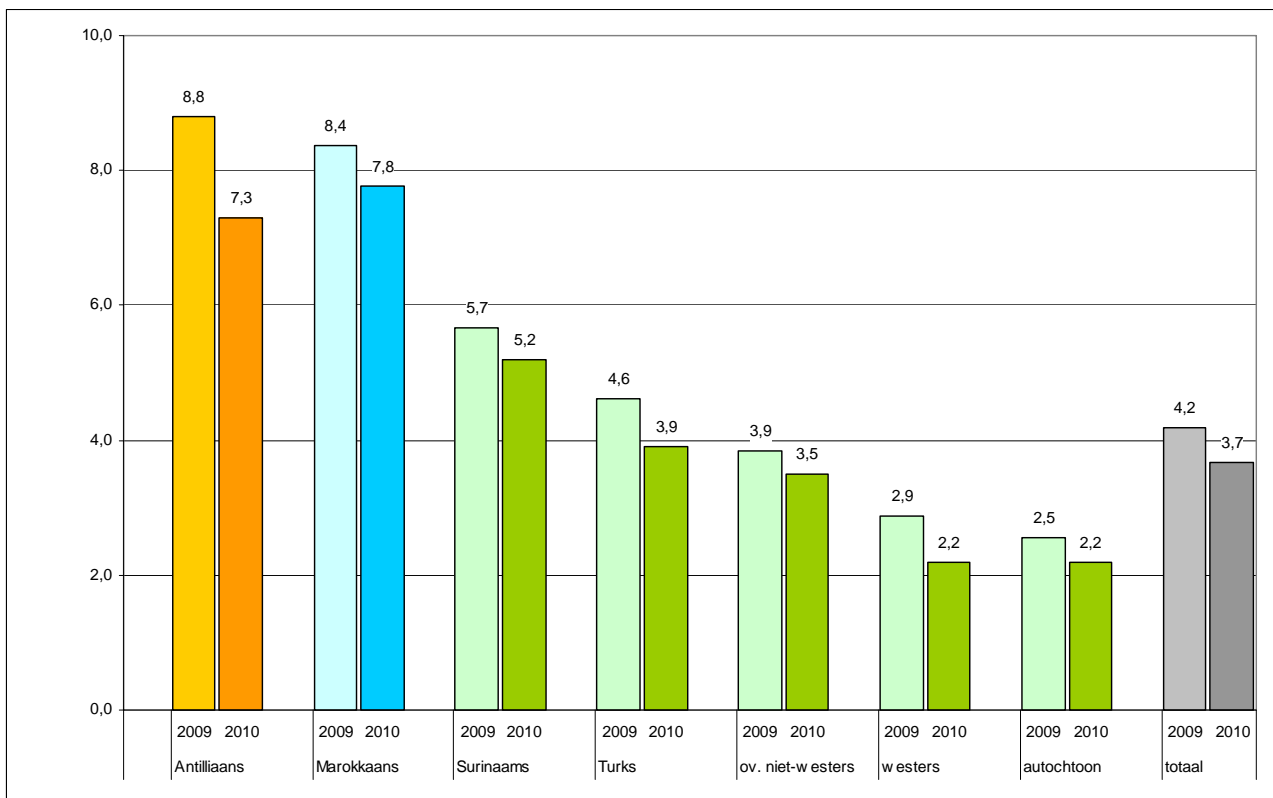
²⁰ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

Jongeren

In figuur 5.1b is het percentage verdachten onder jongeren opgenomen. Als we deze figuur vergelijken met figuur 5.1a zien we dat het percentage verdachten onder jongeren in het algemeen groter is dan onder ouderen. Er wonen in Rotterdam 100.591 jongeren in de leeftijd van 12 t/m 24 jaar (zie ook tabel 5.2). In 2010 worden er daarvan 3.702 verdacht, dat is 3,7 procent. Het aandeel verdachte jongeren is kleiner dan in 2009. Toen werd 4,2 procent van alle 12 t/m 24-jarige jongeren verdacht van een misdrijf.

Van de 5.654 Antilliaans-Nederlandse 12 t/m 24-jarige jongeren worden er 412 (7,3 procent) verdacht. Dat is minder dan de 8,8 procent in 2009.

Van de 9.196 Marokkaans-Nederlandse jongeren worden er 714 (7,8 procent) verdacht. Dat is minder dan het percentage in 2009 (8,4 procent).

Figuur 5.1b: Verdachten (12-24 jaar), in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep per 1 januari)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Oververtegenwoordiging

In tabel 5.2 is per herkomstgroep het aantal en aandeel verdachten onder 12 t/m 24-jarigen en het oververtegenwoordigingpercentage weergegeven voor de afgelopen twee jaar. De oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten van 12 t/m 24 jaar komt uit op 98 procent. Dat is 12 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 110 procent in 2009.

De oververtegenwoordiging voor de Marokkaans-Nederlandse verdachten van 12 t/m 24 jaar bedraagt 111 procent. Dat is 12 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 99 procent in 2009.

Het aantal verdachte 12 t/m 24 jarige jongeren is ten opzichte van 2009 met 486 gedaald. Bij de Antilliaans-Nederlandse jongeren gaat het om een afname van 67 personen en bij de Marokkaans-Nederlandse jongeren om een afname van 34 personen.

Tabel 5.2: Personen (12-24 jaar) verdacht van een misdrijf, naar etnische herkomst, 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
jongeren 12 t/m 24 jaar	5.449	5.654		8.948	9.196		99.841	100.591	
verdacht (N)	479	412	-67	748	714	-34	4.188	3.702	-486
verdacht (%)	8,8	7,3	-1,5	8,4	7,8	-0,6	4,2	3,7	-0,5
oververtegenwoordiging (%)	110	98	-12	99	111	12	nvt	nvt	nvt

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

In de tabellen b5.4 en b5.5 in de bijlage wordt ook het aantal en het percentage verdachten en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 Antillianengemeenten en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

5.3.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse verdachten naar achtergrondkenmerken

In figuur 5.2a en 5.2b wordt het aandeel verdachten uitgesplitst naar subgroepen.

Verdachten naar geslacht

Mannen worden veel vaker verdacht dan vrouwen. Dit geldt voor zowel voor de totale bevolking als voor Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders. Van alle vrouwen van 12 jaar en ouder in Rotterdam wordt in 2010 0,7 procent verdacht. We zien dat Antilliaans-Nederlandse vrouwen relatief vaak worden verdacht. In 2010 wordt 2,7 procent van de Antilliaans-Nederlandse vrouwen verdacht van

een misdrijf. Dit percentage ligt bijna vier keer hoger dan bij de totale vrouwelijke bevolking van Rotterdam. Van de Marokkaans-Nederlandse vrouwen wordt in 2010 1,2 procent verdacht van een misdrijf. Marokkaans-Nederlandse vrouwen worden dus minder vaak verdacht dan Antilliaans-Nederlandse vrouwen, maar vaker dan de totale vrouwelijke bevolking van Rotterdam.

Van de mannen wordt 3,0 procent verdacht van een misdrijf. Onder Antilliaans-Nederlandse mannen ligt dit percentage op 9,3 procent en bij de Marokkaans-Nederlandse mannen op 7,2 procent.

Verdachten naar leeftijd en generatie

Leeftijd is een belangrijke indicator voor crimineel gedrag. Het is een bekend gegeven dat de kans op crimineel gedrag vanaf het 12^e tot (ongeveer) het 18^e levensjaar sterk toeneemt, dan stabiliseert om vervolgens vanaf ongeveer het 20^e levensjaar af te nemen.²¹ Onder Marokkaanse Nederlanders neemt het aandeel verdachten tot het 24^e levensjaar toe, daarna volgt een scherpe daling. Bij de Antilliaanse Nederlanders neemt het percentage verdachten na het 17^e levensjaar licht af.

Van de minderjarige Antilliaanse Nederlanders wordt 7,8 procent verdacht, van de jongvolwassenen 7,0 procent en van de 25-44-jarigen 6,3 procent. Het verschil tussen het aandeel verdachten onder de 25-44-jarige Antilliaanse Nederlanders en Antilliaans-Nederlandse minderjarigen is relatief klein (zie figuur 5.2a).

De criminaliteit onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking heeft een andere opbouw. Van de Marokkaans-Nederlandse minderjarigen wordt 7,2 procent verdacht, van de jongvolwassenen 8,3 procent. Onder de groep 25-44-jarige Marokkaanse Nederlanders is het percentage verdachten 3,5 procent wat aanzienlijk lager is dan onder de Marokkaans-Nederlandse minderjarigen (zie figuur 5.2b).

Onder Antilliaanse Nederlanders van de eerste generatie is het aandeel verdachten met 6,0 procent iets hoger dan onder de tweede generatie (5,6 procent). Het verschil is echter klein.

Onder Marokkaanse Nederlanders lijkt het verschil tussen de eerste en tweede generatie in het percentage verdachten op het eerste gezicht veel groter. Van de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders is 2,5 procent verdacht, van de tweede generatie 7,5 procent. Een en ander hangt echter sterk samen met het verschil in leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie Marokkaanse

²¹ Zie bijvoorbeeld Hirschi, T. en M. Gottfredson (1983). 'Age and the explanation of crime'. In: *The American Journal of Sociology*, jg. 89, nr. 3, p. 552-584.

Nederlanders. De tweede generatie is gemiddeld genomen veel jonger en, zoals eerder werd aangegeven, het aandeel verdachten onder jongeren is in het algemeen groter dan onder ouderen. Om te voorkomen dat verschillen in verdachtenpercentages tussen generaties worden toegeschreven aan een generatie-effect, terwijl er eigenlijk sprake is van een leeftijdseffect, is in figuur 5.2b de analyse nogmaals gemaakt voor jongeren in de leeftijd van 12 t/m 24 jaar. We zien dat het verschil tussen de generaties na de leeftijdscorrectie aanzienlijk is verminderd. Het verschil tussen het percentage verdachten afkomstig van de eerste en tweede generatie Antilliaanse Nederlanders blijft na de leeftijdscorrectie ongeveer gelijk.

Verdachten naar onderwijsniveau en voortijdig schoolverlaten

Schoolgaande jongeren die onderwijs volgen op een laag niveau, hebben een grotere kans om in aanraking te komen met de politie op verdenking van een misdrijf dan jongeren die onderwijs volgen op een hoog niveau.²² Deze samenhang zien we zowel bij de totale groep als bij Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar.

Van de Antilliaans-Nederlandse niet voortijdig schoolverlaters wordt 7,2 procent verdacht en van de Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters wordt 15,9 procent verdacht. Van de Marokkaans-Nederlandse niet voortijdig schoolverlaters wordt 7,5 procent verdacht, van de Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters 22,1 procent. Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters komen dus vaker in aanraking met de politie dan Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren die de school niet voortijdig hebben verlaten. Het verschil is onder de Marokkaans-Nederlandse leerlingen groter dan bij de Antilliaans-Nederlandse leerlingen. Deze samenhang tussen voortijdig schoolverlaten en criminaliteit zien we ook bij de totale groep jongeren (zie tabel b5.1 in de bijlage).

Verdachten naar werk en uitkeringsafhankelijkheid

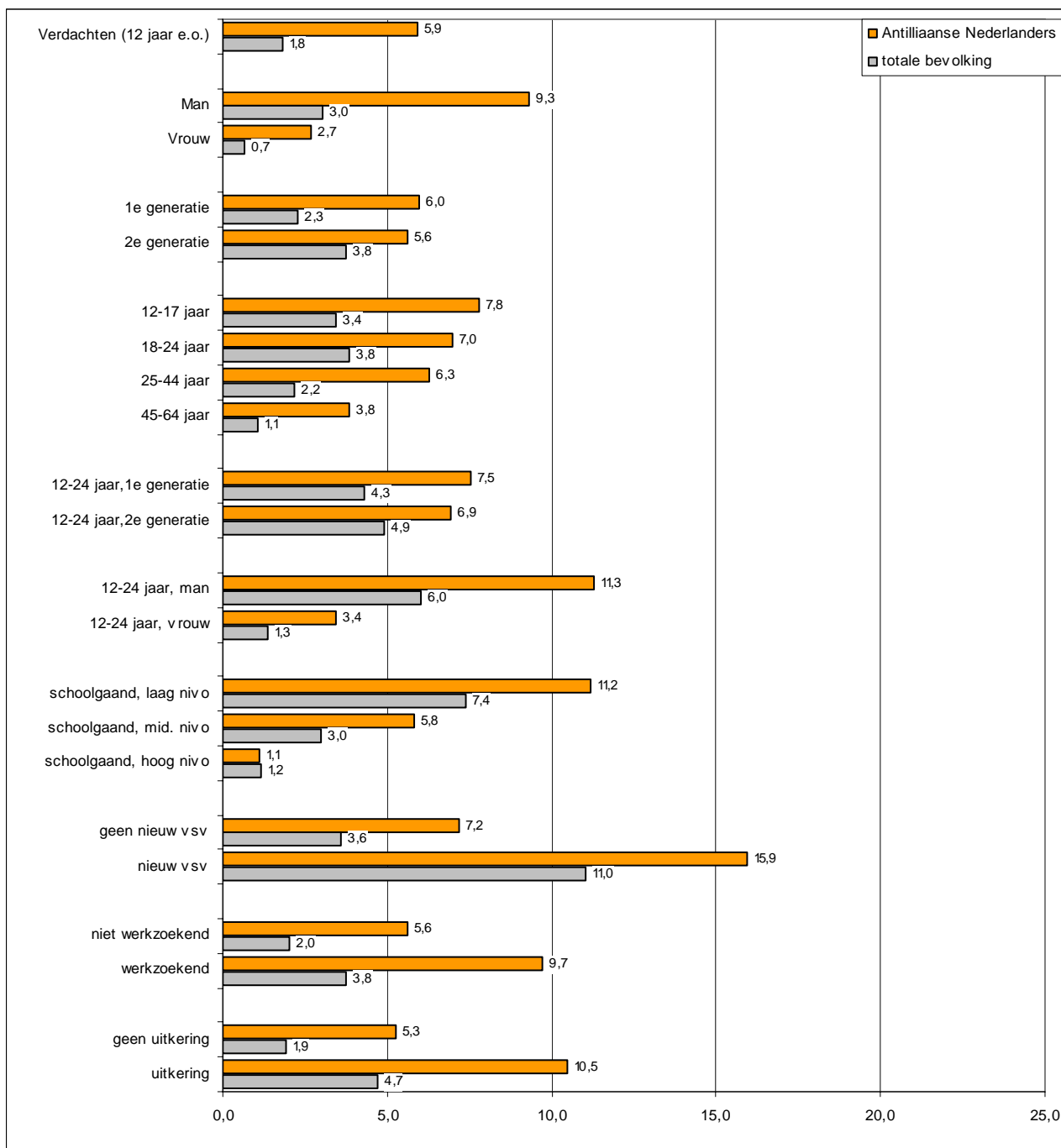
Onder de totale bevolking in Rotterdam en onder de Antilliaans-Nederlandse bevolking zien we dat werkzoekenden vaker worden verdacht dan niet werkzoekenden. Van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden is 9,7 procent verdacht, van de Antilliaans-Nederlandse niet werkzoekenden 5,6 procent. Onder de Marokkaanse Nederlanders is er nauwelijks verschil.

²² De opleidingen zijn gecodeerd in drie onderwijsniveaus. Praktijkonderwijs, vmbo bb, vmbo kb, mbo 1 en mbo 2 zijn gecategoriseerd als laag niveau; onderbouw vo, vmbo-tl, vmbo gl, mbo 3 en mbo 4 als middelbaar niveau; havo, vwo, hbo en wo als hoog niveau.

Het percentage verdachten onder Marokkaans-Nederlandse niet werkzoekenden ligt op 4,5 procent, onder Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden op 4,4 procent.

Personen met een uitkering worden vaker verdacht dan personen zonder uitkering. Dit beeld zien we zowel bij de Antilliaans-Nederlandse bevolking, de Marokkaans-Nederlandse bevolking als de totale bevolking. Van de Antilliaanse Nederlanders met een uitkering wordt 10,5 procent verdacht. Van de Antilliaanse Nederlanders zonder uitkering wordt 5,3 procent verdacht. Van de Marokkaanse Nederlanders met een uitkering wordt 4,8 procent verdacht, van de Marokkaanse Nederlanders zonder uitkering 4,4 procent.

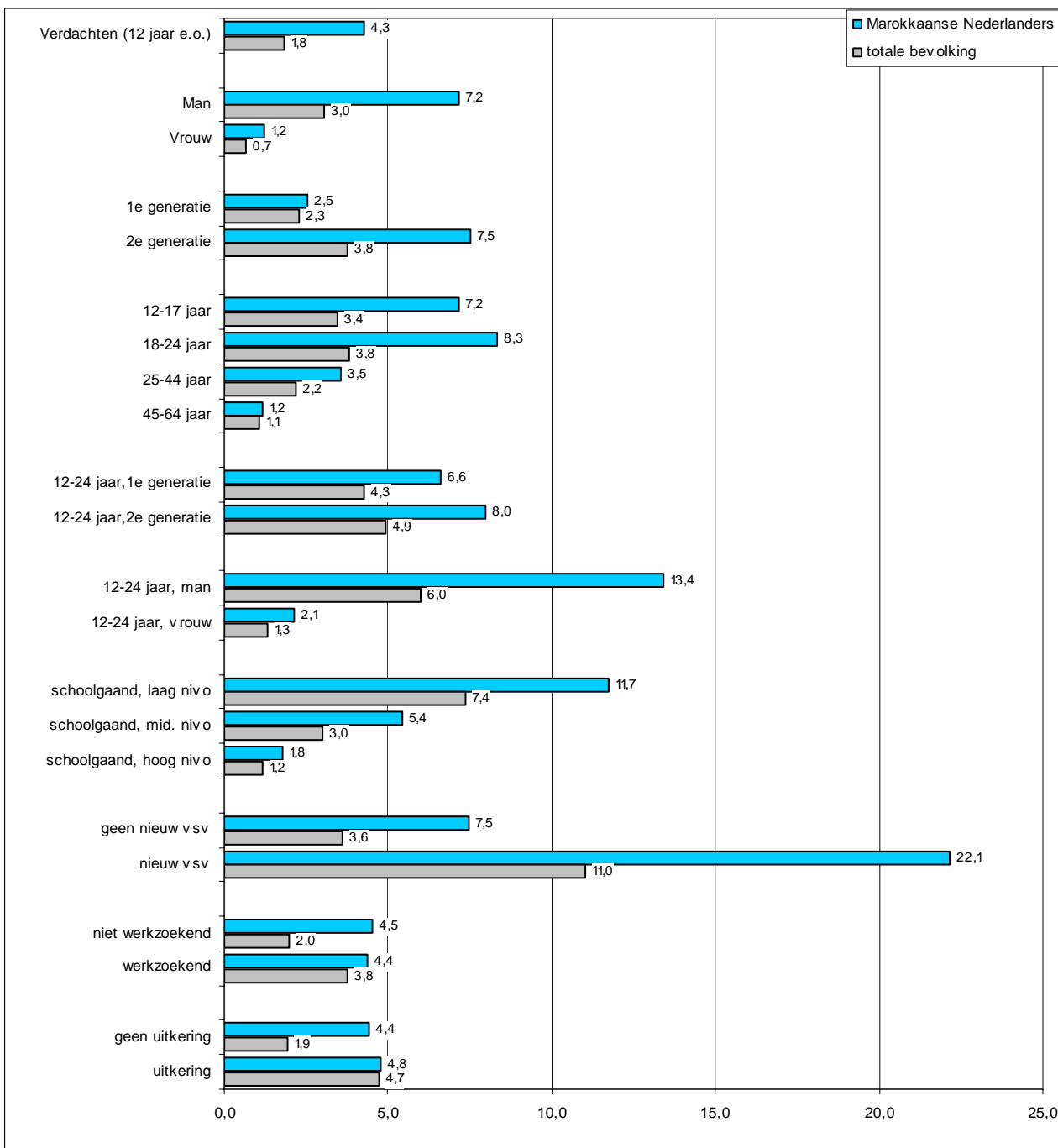
Criminaliteit

Figuur 5.2a: Aandeel Antilliaans-Nederlandse verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Hoofdstuk 5

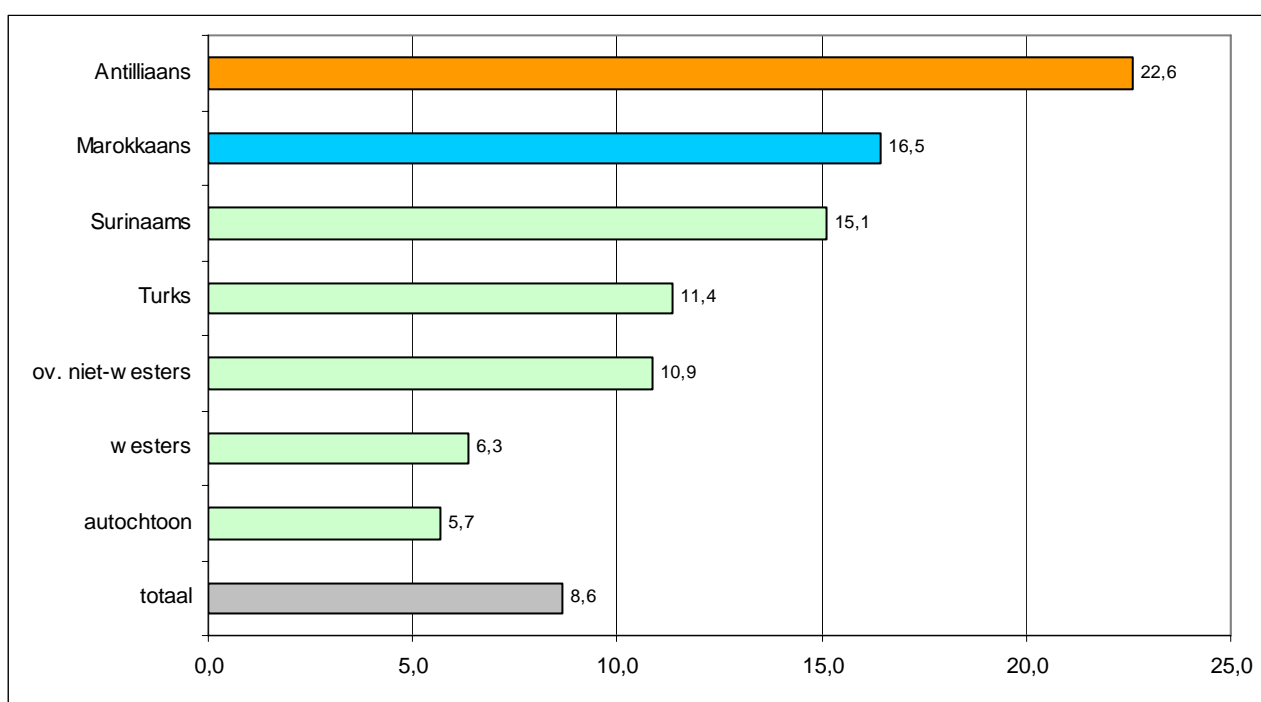

Figuur 5.2b: Aandeel Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

5.4 Verdachten 2006-2010

Tot op heden is ingegaan op de betrokkenheid bij criminaliteit in een specifiek onderzoeksjaar. Er is dus gekeken naar welk deel van de bevolking van Rotterdam in 2010 werd verdacht van een delict. In deze paragraaf gaan we na welk deel van de per 1 januari 2010 ingeschreven bevolking op enig moment in de gehele periode 2006-2010 minimaal één keer in aanraking met de politie is gekomen op verdenking van een misdrijf.

Figuur 5.3: Verdachten 12 jaar en ouder in de periode 2006-2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep per 1 januari 2010)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

In figuur 5.3 zien we dat van de gehele bevolking van twaalf jaar en ouder die per 1 januari 2010 in Rotterdam woont in de periode 2006-2010 8,6 procent minimaal één keer in aanraking is gekomen met de politie op verdenking van een misdrijf.

Dit percentage ligt onder de Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders veel hoger dan het gemiddelde. Van de Antilliaanse Nederlanders van twaalf jaar en ouder die per 1 januari 2010 in Rotterdam wonen, is in de periode 2006-2010 22,6 procent minimaal één keer in aanraking gekomen met de politie op verdenking van een misdrijf. Van de Marokkaanse Nederlanders van twaalf jaar

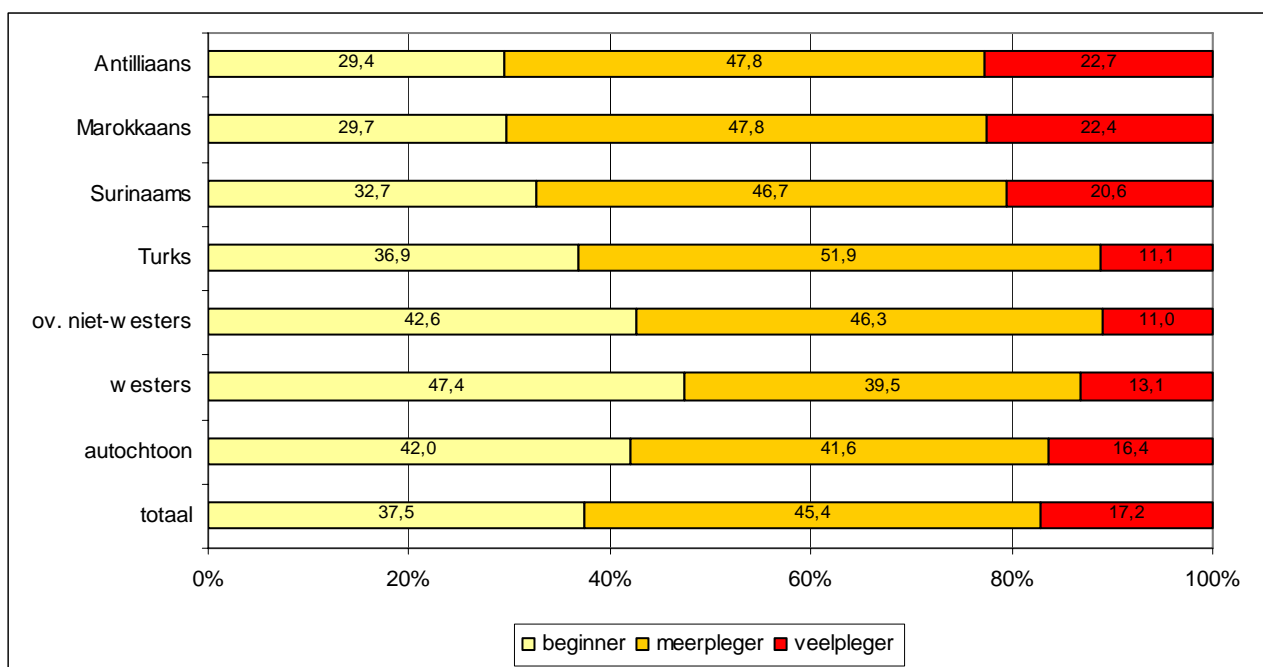
en ouder is 16,5 procent in de afgelopen vijf jaar minimaal één keer in aanraking gekomen met de politie.

Uitsplitsing van dit gegeven naar leeftijd en geslacht laat zien dat voor bepaalde subgroepen dit cijfer nog aanzienlijk hoger ligt (zie tabel b5.2 in de bijlage). Van de 12-24-jarige Antilliaans-Nederlandse mannen is in de periode 2006-2010 bijvoorbeeld 34,3 procent één keer of meer in aanraking gekomen met de politie, van de Marokkaans-Nederlandse mannen in deze leeftijdsgroep ligt dit met 39,4 procent nog hoger. Gemiddeld is in Rotterdam 22,1 procent van de 12-24-jarige mannen in aanraking geweest met de politie.

5.5 Pleegcarrière

In deze paragraaf wordt stilgestaan bij de pleegcarrière van verdachten. Hierbij gaat het erom of een verdachte eenmalig of vaker verdacht is geweest van een misdrijf. Verdachten worden onderscheiden naar beginners, meerplegers en veelplegers. Het indelen van verdachten in deze categorieën gebeurt aan de hand van het aantal processen-verbaal van aanhouding dat tegen hen is opgemaakt. Een beginner is een verdachte tegen wie niet eerder een proces-verbaal van aanhouding is opgemaakt.²³ Een meerpleger is een verdachte tegen wie 2-5 processen-verbaal (voor strafrechtelijk minderjarigen) of 2-10 processen-verbaal (voor strafrechtelijk meerderjarigen) zijn opgemaakt en een veelpleger is een verdachte tegen wie meer dan 5 processen-verbaal (voor strafrechtelijk minderjarigen) of meer dan 10 processen-verbaal (voor strafrechtelijk meerderjarigen) zijn opgemaakt.

²³ Wanneer iemand in een bepaald kalenderjaar voor het eerst als verdachte wordt aangehouden en in hetzelfde jaar nogmaals, dan wordt hij in de jaarcijfers als meerpleger gecategoriseerd.

Figuur 5.4: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Van alle verdachten uit Rotterdam is ruim een derde beginner (37,5 procent), de 45,4 procent meerpleger en 17,2 procent veelpleger (zie figuur 5.4).

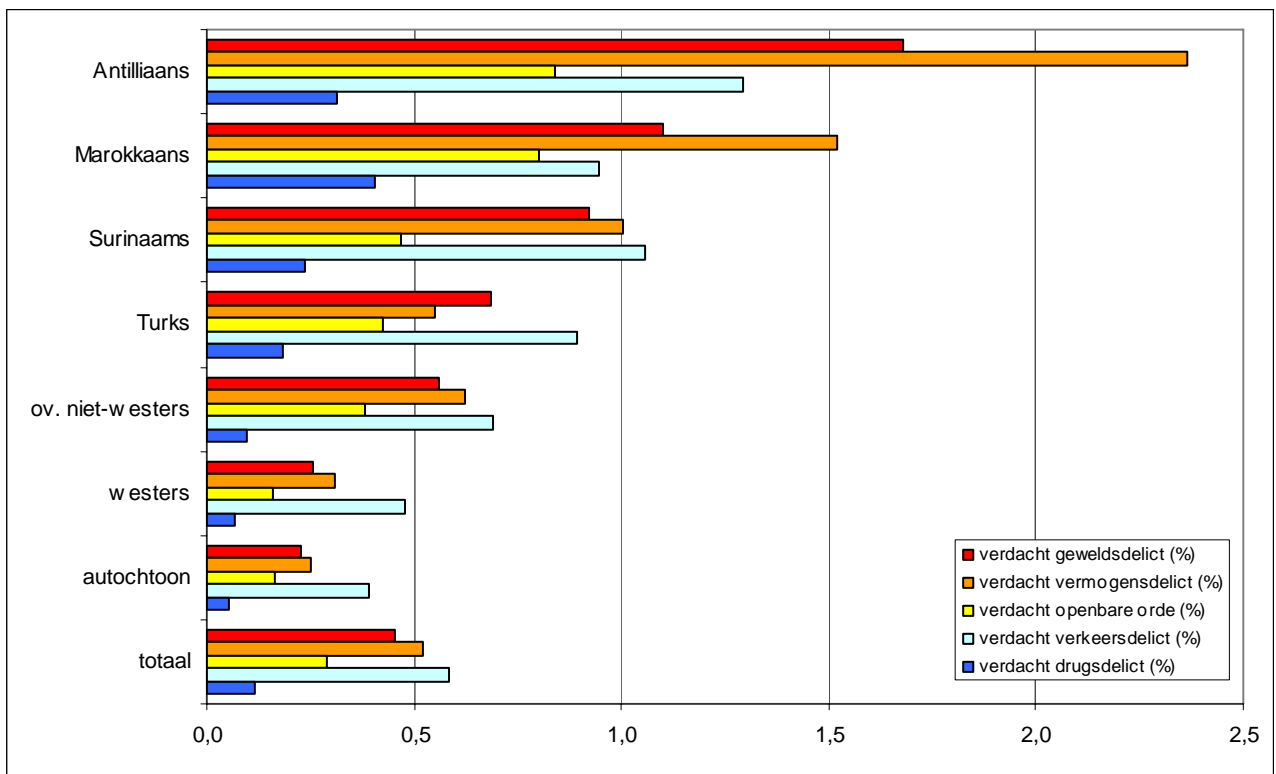
Voor de Antilliaans-Nederlandse verdachten valt op dat een relatief kleiner deel beginner (29,4 procent) en een groter deel, namelijk 22,7 procent veelpleger is. De verdeling onder de Marokkaans-Nederlandse verdachten is vergelijkbaar met de Antilliaanse herkomstgroep. 47,8 procent van de Marokkaans-Nederlandse is meerpleger en 22,4 procent is veelpleger.

5.6 Aard van de criminaliteit

Tot op heden is ingegaan op de vraag of en in welke mate personen worden verdacht van criminaliteit. In paragraaf 5.1 is het verschil uitgelegd tussen verdachten, antecedenten en misdrijven. Het gegeven dat van één verdachte meerdere misdrijven kunnen worden geregistreerd, maakt de analyse en de interpretatie van de aard van de criminaliteit aanzienlijk complexer dan de analyse van de omvang van de criminaliteit. Er zijn verschillende mogelijkheden om de aard van de criminaliteit in kaart te brengen. Vaak wordt dit gedaan op het niveau van het delict. Daarbij wordt de omvang van een bepaald type delict gerelateerd aan het totale aantal gepleegde delicten. Omdat een dergelijke analyse op het niveau van het delict uitsluitend ingaat op de door de verdachten

gepleegde delicten raakt de relatie met de relatieve omvang van de criminaliteit uit beeld. We presenteren daarom een analyse van de aard van de criminaliteit waarin ook deze relatieve omvang van de criminaliteit is verdisconteerd. In deze analyse wordt het aantal verdachten van een bepaald type delict gerelateerd aan de bevolking. Daarbij wordt een uitsplitsing gemaakt naar herkomstsgroep. In figuur 5.5 is deze analyse grafisch weergegeven.

De verdeling van delicttypes is onder de Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse verdachten vergelijkbaar. Beiden worden opvallend vaak verdacht van vermogensdelicten, gevolgd door geweldsdelicten, openbare orde delicten en drugsdelicten.

Figuur 5.5: Verdachten (12 jaar e.o.) en delicttype, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Bijlage bij hoofdstuk 2

Tabel b2.1: Demografische kerncijfers bevolking, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en absolute aantallen)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Bevolkingsomvang (N)	21.066		38.982		52.632		46.868		59.544		63.684		310.163		592.939	
Aandeel in de bevolking (%)		3,6		6,6		8,9		7,9		10,0		10,7		52,3		100,0
Geslacht																
Man	10.244	48,6	19.925	51,1	24.776	47,1	23.901	51,0	29.677	49,8	31.090	48,8	151.948	49,0	291.561	49,2
Vrouw	10.822	51,4	19.057	48,9	27.855	52,9	22.965	49,0	29.867	50,2	32.594	51,2	158.215	51,0	301.375	50,8
Generatie																
1e generatie	13.941	66,2	18.688	47,9	30.218	57,4	23.580	50,3	38.359	64,4	34.658	54,4	-	-	159.444	56,4
2e generatie	7.125	33,8	20.294	52,1	22.413	42,6	23.286	49,7	21.185	35,6	29.026	45,6	-	-	123.329	43,6
Leeftijd																
0-11 jaar	4.197	19,9	10.501	26,9	7.077	13,4	8.927	19,0	10.250	17,2	6.970	10,9	31.451	10,1	79.373	13,4
12-17 jaar	2.120	10,1	4.511	11,6	4.479	8,5	5.180	11,1	4.749	8,0	2.774	4,4	13.876	4,5	37.689	6,4
18-24 jaar	3.534	16,8	4.685	12,0	6.879	13,1	5.919	12,6	8.335	14,0	6.348	10,0	27.202	8,8	62.902	10,6
25-44 jaar	7.082	33,6	12.532	32,1	17.831	33,9	17.338	37,0	22.134	37,2	24.541	38,5	82.589	26,6	184.047	31,0
45-64 jaar	3.559	16,9	5.311	13,6	13.467	25,6	7.398	15,8	11.867	19,9	15.477	24,3	87.390	28,2	144.469	24,4
65 jaar e.o.	574	2,7	1.442	3,7	2.898	5,5	2.104	4,5	2.209	3,7	7.574	11,9	67.655	21,8	84.456	14,2
Leeftijd, generatie																
0-11 jaar, 1e generatie	534	12,7	304	2,9	242	3,4	222	2,5	730	7,1	1.447	20,8	-	-	3.479	7,3
0-11 jaar, 2e generatie	3.663	87,3	10.197	97,1	6.835	96,6	8.705	97,5	9.520	92,9	5.523	79,2	-	-	44.443	92,7
12-17 jaar, 1e generatie	941	44,4	453	10,0	536	12,0	307	5,9	1.156	24,3	926	33,4	-	-	4.319	18,1
12-17 jaar, 2e generatie	1.179	55,6	4.058	90,0	3.943	88,0	4.873	94,1	3.593	75,7	1.848	66,6	-	-	19.494	81,9
18-24 jaar, 1e generatie	2.392	67,7	1.131	24,1	1.566	22,8	1.107	18,7	4.336	52,0	3.541	55,8	-	-	14.073	39,4
18-24 jaar, 2e generatie	1.142	32,3	3.554	75,9	5.313	77,2	4.812	81,3	3.999	48,0	2.807	44,2	-	-	21.627	60,6
25-44 jaar, 1e generatie	6.016	84,9	10.048	80,2	11.765	66,0	12.449	71,8	18.280	82,6	14.855	60,5	-	-	73.413	72,4
25-44 jaar, 2e generatie	1.066	15,1	2.484	19,8	6.066	34,0	4.889	28,2	3.854	17,4	9.686	39,5	-	-	28.045	27,6
45-64 jaar, 1e generatie	3.490	98,1	5.310	100,0	13.235	98,3	7.394	99,9	11.711	98,7	9.118	58,9	-	-	50.258	88,0
45-64 jaar, 2e generatie	69	1,9	1	0,0	232	1,7	4	0,1	156	1,3	6.359	41,1	-	-	6.821	12,0
65 jaar e.o., 1e generatie	568	99,0	1.442	100,0	2.874	99,2	2.101	99,9	2.146	97,1	4.771	63,0	-	-	13.902	82,7
65 jaar e.o., 2e generatie	6	1,0	0	0,0	24	0,8	3	0,1	63	2,9	2.803	37,0	-	-	2.899	17,3
Burgerlijke staat																
Ongehuwd	11.502	74,4	8.871	34,9	22.856	53,6	10.086	29,2	25.379	54,9	27.306	49,8	106.961	39,6	212.961	43,6
Gehuwd	2.214	14,3	13.993	55,0	9.776	22,9	20.187	58,5	14.318	31,0	19.004	34,6	107.183	39,7	186.675	38,2
Gescheiden	1.609	10,4	2.227	8,8	9.067	21,3	3.511	10,2	5.753	12,4	5.898	10,8	29.886	11,1	57.951	11,9
Weduwstaats	131	0,8	349	1,4	918	2,2	726	2,1	760	1,6	2.650	4,8	25.760	9,5	31.294	6,4

Bron: GBA, bewerking Risbo

Tabel b2.1a: Demografische kerncijfers bevolking, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Aandeel in de bevolking (%)	3,5	3,6	6,5	6,6	8,9	8,9	7,9	7,9	9,8	10,0	10,4	10,7	53,1	52,3	100,0	100,0
Geslacht																
Man	48,3	48,6	51,2	51,1	47,1	47,1	51,0	51,0	49,8	49,8	48,6	48,8	48,9	49,0	49,1	49,2
Vrouw	51,7	51,4	48,8	48,9	52,9	52,9	49,0	49,0	50,2	50,2	51,4	51,2	51,1	51,0	50,9	50,8
Generatie																
1e generatie	66,7	66,2	48,9	47,9	57,9	57,4	50,7	50,3	64,5	64,4	53,3	54,4	0,0	-	56,5	56,4
2e generatie	33,3	33,8	51,1	52,1	42,1	42,6	49,3	49,7	35,5	35,6	46,7	45,6	0,0	-	43,5	43,6
Leeftijd																
0-11 jaar	20,4	19,9	27,5	26,9	14,0	13,4	20,0	19,0	17,6	17,2	10,6	10,9	9,9	10,1	13,4	13,4
12-17 jaar	10,4	10,1	11,7	11,6	8,9	8,5	11,3	11,1	8,3	8,0	4,4	4,4	4,6	4,5	6,5	6,4
18-24 jaar	16,5	16,8	11,8	12,0	13,3	13,1	12,3	12,6	14,3	14,0	9,8	10,0	8,6	8,8	10,5	10,6
25-44 jaar	33,7	33,6	32,5	32,1	33,9	33,9	37,3	37,0	36,7	37,2	38,4	38,5	27,0	26,6	31,1	31,0
45-64 jaar	16,6	16,9	13,0	13,6	24,7	25,6	15,0	15,8	19,6	19,9	24,6	24,3	28,0	28,2	24,1	24,4
65 jaar e.o.	2,5	2,7	3,6	3,7	5,3	5,5	4,1	4,5	3,5	3,7	12,2	11,9	21,9	21,8	14,3	14,2
Leeftijd, generatie																
0-11 jaar, 1e generatie	14,7	12,7	3,4	2,9	3,9	3,4	2,8	2,5	7,4	7,1	19,2	20,8	-	-	7,3	7,3
0-11 jaar, 2e generatie	85,3	87,3	96,6	97,1	96,1	96,6	97,2	97,5	92,6	92,9	80,8	79,2	-	-	92,7	92,7
12-17 jaar, 1e generatie	44,7	44,4	10,5	10,0	12,5	12,0	5,8	5,9	25,3	24,3	32,6	33,4	-	-	18,3	18,1
12-17 jaar, 2e generatie	55,3	55,6	89,5	90,0	87,5	88,0	94,2	94,1	74,7	75,7	67,4	66,6	-	-	81,7	81,9
18-24 jaar, 1e generatie	70,1	67,7	28,4	24,1	24,0	22,8	21,4	18,7	54,4	52,0	53,7	55,8	-	-	40,9	39,4
18-24 jaar, 2e generatie	29,9	32,3	71,6	75,9	76,0	77,2	78,6	81,3	45,6	48,0	46,3	44,2	-	-	59,1	60,6
25-44 jaar, 1e generatie	85,5	84,9	82,7	80,2	69,6	66,0	74,4	71,8	83,4	82,6	58,3	60,5	-	-	73,4	72,4
25-44 jaar, 2e generatie	14,5	15,1	17,3	19,8	30,4	34,0	25,6	28,2	16,6	17,4	41,7	39,5	-	-	26,6	27,6
45-64 jaar, 1e generatie	98,3	98,1	100,0	100,0	98,5	98,3	100,0	99,9	98,7	98,7	59,1	58,9	-	-	87,9	88,0
45-64 jaar, 2e generatie	1,7	1,9	0,0	0,0	1,5	1,7	0,0	0,1	1,3	1,3	40,9	41,1	-	-	12,1	12,0
65 jaar e.o., 1e generatie	98,8	99,0	100,0	100,0	99,1	99,2	99,8	99,9	97,0	97,1	62,9	63,0	-	-	82,1	82,7
65 jaar e.o., 2e generatie	1,2	1,0	0,0	0,0	0,9	0,8	0,2	0,1	3,0	2,9	37,1	37,0	-	-	17,9	17,3
Burgerlijke staat																
Ongehuwd	73,8	74,4	34,2	34,9	53,3	53,6	28,5	29,2	54,0	54,9	48,7	49,8	39,1	39,6	42,8	43,6
Gehuwd	14,5	14,3	55,8	55,0	22,9	22,9	59,5	58,5	31,6	31,0	35,3	34,6	40,1	39,7	38,7	38,2
Gescheiden	10,8	10,4	8,6	8,8	21,6	21,3	10,1	10,2	12,7	12,4	11,0	10,8	11,1	11,1	11,9	11,9
Weduwstaat	0,9	0,8	1,3	1,4	2,2	2,2	2,0	2,1	1,7	1,6	5,1	4,8	9,7	9,5	6,6	6,4

Bron: GBA, bewerking Risbo

Bijlage bij hoofdstuk 3

Tabel b3.1: Leerlingen (12-22 jaar) in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, 1 januari 2010 (in procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Schoolsoort																
vo	1.455	43,3	3.401	57,0	3.382	48,3	3.995	55,3	3.697	48,1	2.201	47,2	10.930	45,2	29.061	48,4
mbo	1.311	39,0	1.869	31,3	2.434	34,8	2.324	32,2	2.206	28,7	898	19,2	5.189	21,4	16.231	27,0
ho	594	17,7	696	11,7	1.187	16,9	899	12,5	1.791	23,3	1.569	33,6	8.077	33,4	14.813	24,6
Voortgezet onderwijs																
praktijkonderwijs	199	13,7	203	6,0	190	5,6	288	7,2	235	6,4	79	3,6	267	2,4	1.461	5,0
vo leerjaar 1-2, alg, lj 3	623	42,8	1.478	43,5	1.421	42,0	1.708	42,8	1.538	41,6	968	44,0	4.381	40,1	12.117	41,7
vmbo bb, leerjaar 3-4	199	13,7	334	9,8	280	8,3	394	9,9	282	7,6	90	4,1	542	5,0	2.121	7,3
vmbo kb, leerjaar 3-4	121	8,3	293	8,6	264	7,8	300	7,5	245	6,6	98	4,5	609	5,6	1.930	6,6
vmbo tl-gl, leerjaar 3-4	135	9,3	418	12,3	434	12,8	485	12,1	357	9,7	228	10,4	1.199	11,0	3.256	11,2
havo, leerjaar 3-5	81	5,6	367	10,8	394	11,6	404	10,1	452	12,2	291	13,2	1.635	15,0	3.624	12,5
vwo, leerjaar 3-6	69	4,7	233	6,9	294	8,7	297	7,4	417	11,3	369	16,8	2.112	19,3	3.791	13,0
overig vo	28	1,9	75	2,2	105	3,1	119	3,0	171	4,6	78	3,5	185	1,7	761	2,6
Mbo																
mbo niveau 1	199	15,2	138	7,4	155	6,4	158	6,8	189	8,6	46	5,1	215	4,1	1.100	6,8
mbo niveau 2	471	35,9	652	34,9	660	27,1	791	34,0	674	30,6	243	27,1	1.348	26,0	4.839	29,8
mbo niveau 3	282	21,5	422	22,6	643	26,4	538	23,1	566	25,7	192	21,4	1.410	27,2	4.053	25,0
mbo niveau 4	359	27,4	657	35,2	976	40,1	837	36,0	777	35,2	417	46,4	2.216	42,7	6.239	38,4
Hoger onderwijs																
hbo	391	65,8	527	75,7	819	69,0	671	74,6	1.085	60,6	768	48,9	4.177	51,7	8.438	57,0
wo	203	34,2	169	24,3	368	31,0	228	25,4	706	39,4	801	51,1	3.900	48,3	6.375	43,0

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Tabel b3.1a: Leerlingen (12-22 jaar) in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Schoolsoort																
vo	44,7	43,3	56,8	57,0	47,5	48,3	56,1	55,3	49,1	48,1	46,3	47,2	46,0	45,2	48,8	48,4
mbo	37,5	39,0	32,6	31,3	35,4	34,8	32,3	32,2	29,1	28,7	19,7	19,2	21,9	21,4	27,4	27,0
ho	17,8	17,7	10,6	11,7	17,1	16,9	11,6	12,5	21,8	23,3	33,9	33,6	32,1	33,4	23,8	24,6
Voortgezet onderwijs																
praktijkonderwijs	13,1	13,7	6,3	6,0	5,2	5,6	6,9	7,2	6,0	6,4	3,3	3,6	2,8	2,4	5,0	5,0
vo leerjaar 1-2, alg, lj 3	46,2	42,8	42,6	43,5	41,2	42,0	41,9	42,8	40,4	41,6	41,6	44,0	39,6	40,1	41,0	41,7
vmbo bb, leerjaar 3-4	12,8	13,7	10,5	9,8	9,1	8,3	10,3	9,9	8,5	7,6	4,8	4,1	6,0	5,0	8,0	7,3
vmbo kb, leerjaar 3-4	8,4	8,3	8,9	8,6	8,3	7,8	7,8	7,5	7,5	6,6	5,7	4,5	5,8	5,6	7,0	6,6
vmbo tl-gl, leerjaar 3-4	8,7	9,3	11,3	12,3	12,1	12,8	12,4	12,1	9,0	9,7	10,1	10,4	10,8	11,0	10,9	11,2
havo, leerjaar 3-5	5,2	5,6	10,7	10,8	11,7	11,6	10,1	10,1	12,4	12,2	13,3	13,2	14,5	15,0	12,3	12,5
vwo, leerjaar 3-5	3,9	4,7	7,2	6,9	9,5	8,7	7,9	7,4	11,8	11,3	17,6	16,8	19,2	19,3	13,4	13,0
overig vo	1,7	1,9	2,6	2,2	3,0	3,1	2,6	3,0	4,3	4,6	3,5	3,5	1,2	1,7	2,3	2,6
Mbo																
mbo niveau 1	16,6	15,2	8,6	7,4	6,2	6,4	7,1	6,8	9,8	8,6	7,5	5,1	4,5	4,1	7,4	6,8
mbo niveau 2	35,3	35,9	34,6	34,9	30,1	27,1	38,4	34,0	30,7	30,6	26,1	27,1	28,5	26,0	31,5	29,8
mbo niveau 3	22,7	21,5	21,7	22,6	24,3	26,4	20,3	23,1	25,3	25,7	24,6	21,4	25,4	27,2	23,8	25,0
mbo niveau 4	25,3	27,4	35,1	35,2	39,4	40,1	34,2	36,0	34,2	35,2	41,8	46,4	41,6	42,7	37,3	38,4
Hoger onderwijs																
hbo	65,4	65,8	78,7	75,7	71,1	69,0	75,3	74,6	61,0	60,6	48,4	48,9	52,3	51,7	57,5	57,0
wo	34,6	34,2	21,3	24,3	28,9	31,0	24,7	25,4	39,0	39,4	51,6	51,1	47,7	48,3	42,5	43,0

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Tabel b3.2: Nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2009/2010 (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov. niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10	
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Leerlingen vo/mbo	2533	232	9,2	5036	307	6,1	5582	337	6,0	5997	320	5,3	5636	337	6,0	3012	167	5,5	15811	671	4,2	43607	2371	5,4
Geslacht																								
Man	1220	134	11,0	2408	201	8,3	2712	211	7,8	2955	204	6,9	2778	209	7,5	1561	90	5,8	8105	388	4,8	21739	1437	6,6
Vrouw	1313	98	7,5	2628	106	4,0	2870	126	4,4	3042	116	3,8	2858	128	4,5	1451	77	5,3	7706	283	3,7	21868	934	4,3
Generatie																								
1e generatie	1245	120	9,6	607	50	8,2	811	65	8,0	417	31	7,4	1681	108	6,4	1007	73	7,2	-	-	-	5768	447	7,7
2e generatie	1288	112	8,7	4429	257	5,8	4771	272	5,7	5580	289	5,2	3955	229	5,8	2005	94	4,7	-	-	-	22028	1253	5,7
Leeftijd																								
12-16 jaar	1240	35	2,8	3007	58	1,9	3018	38	1,3	3407	43	1,3	3009	63	2,1	1843	35	1,9	9672	132	1,4	25196	404	1,6
17-19 jaar	776	129	16,6	1498	189	12,6	1775	202	11,4	1880	196	10,4	1813	195	10,8	884	94	10,6	4700	438	9,3	13326	1443	10,8
20-22 jaar	517	68	13,2	531	60	11,3	789	97	12,3	710	81	11,4	814	79	9,7	285	38	13,3	1439	101	7,0	5085	524	10,3
Schoolsoort																								
vo	1255	32	2,5	3198	48	1,5	3192	44	1,4	3704	56	1,5	3458	71	2,1	2122	49	2,3	10661	144	1,4	27590	444	1,6
mbo	1270	192	15,1	1819	240	13,2	2375	278	11,7	2270	241	10,6	2160	248	11,5	883	111	12,6	5113	490	9,6	15890	1800	11,3

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.2a: Nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) naar achtergrondkenmerken, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv	
	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10
Leerlingen vo/mbo	9,1	9,2	6,4	6,1	6,9	6,0	5,7	5,3	6,2	6,0	5,0	5,5	4,7	4,2	5,8	5,4
Geslacht																
Man	10,8	11,0	9,2	8,3	8,1	7,8	7,6	6,9	7,6	7,5	5,5	5,8	5,2	4,8	7,0	6,6
Vrouw	7,6	7,5	3,8	4,0	5,7	4,4	3,9	3,8	4,8	4,5	4,4	5,3	4,1	3,7	4,6	4,3
Generatie																
1e generatie	10,9	9,6	7,4	8,2	8,9	8,0	7,8	7,4	6,6	6,4	6,9	7,2	-	-	8,1	7,7
2e generatie	7,3	8,7	6,3	5,8	6,5	5,7	5,5	5,2	6,0	5,8	4,1	4,7	-	-	5,9	5,7
Leeftijd																
12-16 jaar	3,2	2,8	2,0	1,9	1,7	1,3	1,7	1,3	1,7	2,1	1,4	1,9	1,5	1,4	1,7	1,6
17-19 jaar	15,2	16,6	12,6	12,6	12,0	11,4	11,8	10,4	12,0	10,8	10,6	10,6	10,7	9,3	11,7	10,8
20-22 jaar	15,5	13,2	13,0	11,3	14,5	12,3	9,1	11,4	10,0	9,7	10,7	13,3	7,0	7,0	10,6	10,3
Schoolsoort																
vo	3,5	2,5	1,8	1,5	1,6	1,4	1,7	1,5	2,0	2,1	1,6	2,3	1,6	1,4	1,8	1,6
mbo	13,8	15,1	13,4	13,2	12,8	11,7	11,7	10,6	12,0	11,5	12,1	12,6	10,1	9,6	11,8	11,3

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.3: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, schooljaar 2009/2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 t/m 22 jaar						
	totaal			Antilliaans			
	populatie N	voortijdig schoolverlaters N	%	populatie N	voortijdig schoolverlaters N	%	ovvt %
Rotterdam	43.607	2.371	5,4	2.533	232	9,2	68
Amsterdam	45.362	2.391	5,3	1.001	78	7,8	48
Den Haag	32.867	1.415	4,3	1.165	76	6,5	52
Almere	18.076	788	4,4	578	40	6,9	59
Tilburg	14.704	605	4,1	508	44	8,7	111
Groningen	10.524	413	3,9	380	22	5,8	48
Dordrecht	9.746	487	5,0	396	39	9,8	97
Zoetermeer	10.734	481	4,5	340	23	6,8	51
Eindhoven	14.155	637	4,5	259	22	8,5	89
Breda	12.673	439	3,5	261	21	8,0	132
Nijmegen	10.396	416	4,0	219	10	4,6	14
Capelle a/d IJssel	5.395	200	3,7	266	20	7,5	103
Spijkenisse	6.041	269	4,5	230	17	7,4	66
Lelystad	5.915	308	5,2	232	15	6,5	24
Schiedam	5.866	249	4,2	225	13	5,8	36
Amersfoort	11.630	403	3,5	220	15	6,8	97
Zwolle	9.240	323	3,5	185	22	11,9	240
Vlaardingen	5.416	195	3,6	141	8	5,7	58
Den Helder	4.453	183	4,1	147	10	6,8	66
Leeuwarden	7.219	307	4,3	106	10	9,4	122
Vlissingen	3.411	116	3,4	104	5	4,8	41
Hellevoetsluis	3.282	128	3,9	89	4	4,5	15
Totaal 22 AG	290.712	13.124	4,5	9.585	746	7,8	72

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.3a: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 t/m 22 jaar						
	totaal		Antilliaans				
	2008/2009	2009/2010	08/09	09/10	08/09	09/10	verschil
Rotterdam	5,8	5,4	9,1	9,2	58	68	10
Amsterdam	4,7	5,3	7,0	7,8	47	48	1
Den Haag	4,8	4,3	7,8	6,5	61	52	-9
Almere	4,6	4,4	5,6	6,9	23	59	36
Tilburg	5,1	4,1	9,6	8,7	90	111	21
Groningen	3,8	3,9	3,6	5,8	-7	48	55
Dordrecht	5,2	5,0	8,6	9,8	65	97	32
Zoetermeer	3,6	4,5	5,6	6,8	54	51	-3
Eindhoven	4,0	4,5	5,8	8,5	44	89	45
Breda	4,1	3,5	8,0	8,0	92	132	40
Nijmegen	4,1	4,0	8,3	4,6	102	14	-88
Capelle a/d IJssel	4,1	3,7	9,3	7,5	126	103	-23
Spijkenisse	4,6	4,5	8,3	7,4	80	66	-14
Lelystad	5,1	5,2	7,8	6,5	53	24	-29
Schiedam	4,5	4,2	5,5	5,8	23	36	13
Amersfoort	3,4	3,5	4,7	6,8	40	97	57
Zwolle	3,3	3,5	6,3	11,9	91	240	149
Vlaardingen	3,8	3,6	9,4	5,7	149	58	-91
Den Helder	4,8	4,1	7,3	6,8	53	66	13
Leeuwarden	3,7	4,3	8,7	9,4	137	122	-15
Vlissingen	4,3	3,4	10,6	4,8	146	41	-105
Hellevoetsluis	3,9	3,9	5,7	4,5	47	15	-32
Totaal 22 AG	4,6	4,5	7,7	7,8	68	72	4

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.4: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, in schooljaar 2009/2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 t/m 22 jaar						
	totaal			Marokkaans			
	populatie	voortijdig schoolverlaters		populatie	voortijdig schoolverlaters		ovvt
N	N	%	N	N	%	%	
Amsterdam	45.362	2.391	5,3	8.738	528	6,0	15
Rotterdam	43.607	2.371	5,4	5.036	307	6,1	12
Utrecht	16.565	722	4,4	3.241	214	6,6	51
Den Haag	32.867	1.415	4,3	3.303	178	5,4	25
Gouda	5.925	216	3,6	791	58	7,3	101
Eindhoven	14.155	637	4,5	668	50	7,5	66
Tilburg	14.704	605	4,1	639	38	5,9	45
Leiden	7.319	305	4,2	623	38	6,1	46
's-Hertogenbosch	10.122	392	3,9	542	38	7,0	81
Amersfoort	11.630	403	3,5	479	25	5,2	51
Roosendaal	6.242	200	3,2	462	29	6,3	96
Helmond	6.729	292	4,3	375	20	5,3	23
Nijmegen	10.396	416	4,0	455	24	5,3	32
Zeist	4.447	155	3,5	391	24	6,1	76
Veenendaal	5.514	164	3,0	405	14	3,5	16
Ede	9.611	295	3,1	341	20	5,9	91
Lelystad	5.915	308	5,2	255	15	5,9	13
Schiedam	5.866	249	4,2	247	15	6,1	43
Culemborg	2.527	79	3,1	255	16	6,3	101
Gorinchem	2.794	104	3,7	222	20	9,0	142
Oosterhout	4.461	130	2,9	182	9	4,9	70
Maassluis	2.505	86	3,4	210	9	4,3	25
Totaal 22 MG	269.263	11.935	4,4	27.860	1.689	6,1	37

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.4a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 t/m 22 jaar						
	totaal		Marokkaans		oververtegenwoordiging		
	2008/2009	2009/2010	08/09	09/10	08/09	09/10	verschil
Amsterdam	4,7	5,3	5,0	6,0	6	15	9
Rotterdam	5,8	5,4	6,4	6,1	11	12	1
Utrecht	4,9	4,4	6,8	6,6	40	51	11
Den Haag	4,8	4,3	5,4	5,4	12	25	13
Gouda	3,5	3,6	6,0	7,3	73	101	28
Eindhoven	4,0	4,5	6,8	7,5	70	66	-4
Tilburg	5,1	4,1	5,8	5,9	15	45	30
Leiden	4,5	4,2	4,4	6,1	-2	46	48
's-Hertogenbosch	4,5	3,9	9,2	7,0	105	81	-24
Amersfoort	3,4	3,5	6,7	5,2	99	51	-48
Roosendaal	3,9	3,2	6,1	6,3	56	96	40
Helmond	4,2	4,3	4,4	5,3	5	23	18
Nijmegen	4,1	4,0	7,6	5,3	84	32	-52
Zeist	3,9	3,5	8,7	6,1	123	76	-47
Veenendaal	3,5	3,0	4,2	3,5	20	16	-4
Ede	3,4	3,1	7,5	5,9	118	91	-27
Lelystad	5,1	5,2	5,3	5,9	4	13	9
Schiedam	4,5	4,2	6,9	6,1	54	43	-11
Culemborg	3,4	3,1	5,6	6,3	64	101	37
Gorinchem	4,0	3,7	3,7	9,0	-8	142	150
Oosterhout	3,9	2,9	6,9	4,9	75	70	-5
Maassluis	3,3	3,4	2,4	4,3	-28	25	53
Totaal 22 MG	4,6	4,4	5,8	6,1	27	37	10

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Bijlage bij hoofdstuk 4

Tabel b4.1: Personen (15-64 jaar), die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen en als werkzoekende staan geregistreerd (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Totale bevolking (15-64)	15249	1970	12,9	24773	3946	15,9	40458	4142	10,2	33260	4200	12,6	44769	5341	11,9	47731	3141	6,6	204474	9896	4,8	410714	32636	7,9
Geslacht																								
Man	7353	945	12,9	12508	2179	17,4	18861	1924	10,2	16795	2086	12,4	22154	2597	11,7	23447	1496	6,4	105009	5160	4,9	206127	16387	7,9
Vrouw	7896	1025	13,0	12265	1767	14,4	21597	2218	10,3	16465	2114	12,8	22615	2744	12,1	24284	1645	6,8	99465	4736	4,8	204587	16249	7,9
Generatie																								
1e generatie	12382	1820	14,7	16734	3407	20,4	26847	3126	11,6	21093	3477	16,5	35006	4896	14,0	27991	1996	7,1	-	-	-	140053	18722	13,4
2e generatie	2867	150	5,2	8039	539	6,7	13611	1016	7,5	12167	723	5,9	9763	445	4,6	19740	1145	5,8	-	-	-	66187	4018	6,1
Leeftijd																								
15-24 jaar	4608	234	5,1	6930	313	4,5	9160	424	4,6	8524	286	3,4	10768	380	3,5	7713	191	2,5	34495	588	1,7	82198	2416	2,9
25-34 jaar	4181	552	13,2	6638	1032	15,5	9002	936	10,4	8906	1030	11,6	12888	1350	10,5	13572	670	4,9	41347	1424	3,4	96534	6994	7,2
35-44 jaar	2901	507	17,5	5894	1330	22,6	8829	1003	11,4	8432	1431	17,0	9246	1452	15,7	10969	806	7,3	41242	2071	5,0	87513	8600	9,8
45-54 jaar	2282	450	19,7	3524	896	25,4	8497	1154	13,6	4947	1100	22,2	7737	1349	17,4	8123	747	9,2	44491	2727	6,1	79601	8423	10,6
55-64 jaar	1277	227	17,8	1787	375	21,0	4970	625	12,6	2451	353	14,4	4130	810	19,6	7354	727	9,9	42899	3086	7,2	64868	6203	9,6
Leeftijd, generatie																								
15-24 jaar,1e generatie	2876	167	5,8	1376	93	6,8	1847	92	5,0	1250	65	5,2	5015	241	4,8	4018	123	3,1	-	-	-	16382	781	4,8
15-24 jaar,2e generatie	1732	67	3,9	5554	220	4,0	7313	332	4,5	7274	221	3,0	5753	139	2,4	3695	68	1,8	-	-	-	31321	1047	3,3
25-34 jaar,1e generatie	3422	489	14,3	4336	740	17,1	3962	374	9,4	4677	600	12,8	9613	1108	11,5	8519	398	4,7	-	-	-	34529	3709	10,7
25-34 jaar,2e generatie	759	63	8,3	2302	292	12,7	5040	562	11,2	4229	430	10,2	3275	242	7,4	5053	272	5,4	-	-	-	20658	1861	9,0
35-44 jaar,1e generatie	2594	491	18,9	5712	1303	22,8	7803	903	11,6	7772	1359	17,5	8667	1404	16,2	6336	481	7,6	-	-	-	38884	5941	15,3
35-44 jaar,2e generatie	307	16	5,2	182	27	14,8	1026	100	9,7	660	72	10,9	579	48	8,3	4633	325	7,0	-	-	-	7387	588	8,0

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.1a: Personen (15-64 jaar) die als werkzoekende staan geregistreerd, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Totale bevolking (15-64)	11,3	12,9	15,9	15,9	8,5	10,2	12,5	12,6	11,9	11,9	5,5	6,6	4,1	4,8	7,2	7,9
Geslacht																
Man	9,0	12,9	16,4	17,4	7,2	10,2	11,0	12,4	11,2	11,7	5,0	6,4	3,8	4,9	6,5	7,9
Vrouw	13,5	13,0	15,4	14,4	9,6	10,3	13,9	12,8	12,6	12,1	6,0	6,8	4,5	4,8	7,8	7,9
Generatie																
1e generatie	13,1	14,7	20,8	20,4	10,4	11,6	16,9	16,5	14,3	14,0	6,5	7,1	-	-	13,1	13,4
2e generatie	3,3	5,2	4,5	6,7	4,4	7,5	4,3	5,9	2,9	4,6	4,3	5,8	-	-	4,1	6,1
Leeftijd																
15-24 jaar	3,4	5,1	2,6	4,5	2,4	4,6	2,1	3,4	2,9	3,5	1,1	2,5	0,8	1,7	1,7	2,9
25-34 jaar	9,9	13,2	14,7	15,5	6,7	10,4	10,6	11,6	9,8	10,5	3,2	4,9	1,9	3,4	5,6	7,2
35-44 jaar	16,7	17,5	24,2	22,6	9,7	11,4	18,1	17,0	16,3	15,7	6,1	7,3	4,0	5,0	9,1	9,8
45-54 jaar	18,6	19,7	27,0	25,4	13,3	13,6	23,6	22,2	18,4	17,4	8,7	9,2	5,7	6,1	10,3	10,6
55-64 jaar	19,5	17,8	23,5	21,0	13,0	12,6	15,2	14,4	20,7	19,6	10,0	9,9	7,6	7,2	10,0	9,6
Leeftijd, generatie																
15-24 jaar, 1e generatie	4,0	5,8	4,5	6,8	2,7	5,0	4,0	5,2	4,5	4,8	1,4	3,1	-	-	3,5	4,8
15-24 jaar, 2e generatie	2,2	3,9	2,1	4,0	2,3	4,5	1,8	3,0	1,4	2,4	0,8	1,8	-	-	1,8	3,3
25-34 jaar, 1e generatie	11,0	14,3	16,7	17,1	6,6	9,4	12,6	12,8	11,3	11,5	3,6	4,7	-	-	9,8	10,7
25-34 jaar, 2e generatie	5,0	8,3	10,1	12,7	6,8	11,2	8,0	10,2	5,1	7,4	2,7	5,4	-	-	6,0	9,0
35-44 jaar, 1e generatie	18,0	18,9	24,4	22,8	9,9	11,6	18,6	17,5	17,0	16,2	6,9	7,6	-	-	15,4	15,3
35-44 jaar, 2e generatie	4,8	5,2	12,4	14,8	7,5	9,7	10,0	10,9	4,3	8,3	5,1	7,0	-	-	5,8	8,0

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.2: Personen (15-64 jaar), die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen met een WWB, WIJ of IOA uitkering (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering	
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Totale bevolking (15-64)	15249	2571	16,9	24773	5012	20,2	40458	4393	10,9	33260	4100	12,3	44769	5994	13,4	47731	2656	5,6	204474	9738	4,8	410714	34464	8,4
Geslacht																								
Man	7353	1008	13,7	12508	2417	19,3	18861	1763	9,3	16795	1628	9,7	22154	2500	11,3	23447	1045	4,5	105009	4197	4,0	206127	14558	7,1
Vrouw	7896	1563	19,8	12265	2595	21,2	21597	2630	12,2	16465	2472	15,0	22615	3494	15,4	24284	1611	6,6	99465	5541	5,6	204587	19906	9,7
Generatie																								
1e generatie	12382	2417	19,5	16734	4453	26,6	26847	3501	13,0	21093	3524	16,7	35006	5664	16,2	27991	1660	5,9	-	-	-	140053	21219	15,2
2e generatie	2867	154	5,4	8039	559	7,0	13611	892	6,6	12167	576	4,7	9763	330	3,4	19740	996	5,0	-	-	-	66187	3507	5,3
Leeftijd																								
15-24 jaar	4608	248	5,4	6930	279	4,0	9160	328	3,6	8524	171	2,0	10768	383	3,6	7713	93	1,2	34495	306	0,9	82198	1808	2,2
25-34 jaar	4181	667	16,0	6638	1254	18,9	9002	853	9,5	8906	923	10,4	12888	1440	11,2	13572	415	3,1	41347	929	2,2	96534	6481	6,7
35-44 jaar	2901	692	23,9	5894	1664	28,2	8829	1003	11,4	8432	1395	16,5	9246	1589	17,2	10969	634	5,8	41242	1938	4,7	87513	8915	10,2
45-54 jaar	2282	591	25,9	3524	1198	34,0	8497	1322	15,6	4947	1104	22,3	7737	1554	20,1	8123	671	8,3	44491	2968	6,7	79601	9408	11,8
55-64 jaar	1277	373	29,2	1787	617	34,5	4970	887	17,8	2451	507	20,7	4130	1028	24,9	7354	843	11,5	42899	3597	8,4	64868	7852	12,1
Leeftijd, generatie																								
15-24 jaar,1e generatie	2876	193	6,7	1376	104	7,6	1847	83	4,5	1250	50	4,0	5015	278	5,5	4018	48	1,2	-	-	-	16382	756	4,6
15-24 jaar,2e generatie	1732	55	3,2	5554	175	3,2	7313	245	3,4	7274	121	1,7	5753	105	1,8	3695	45	1,2	-	-	-	31321	746	2,4
25-34 jaar,1e generatie	3422	596	17,4	4336	900	20,8	3962	353	8,9	4677	560	12,0	9613	1264	13,1	8519	246	2,9	-	-	-	34529	3919	11,3
25-34 jaar,2e generatie	759	71	9,4	2302	354	15,4	5040	500	9,9	4229	363	8,6	3275	176	5,4	5053	169	3,3	-	-	-	20658	1633	7,9
35-44 jaar,1e generatie	2594	673	25,9	5712	1634	28,6	7803	889	11,4	7772	1304	16,8	8667	1555	17,9	6336	366	5,8	-	-	-	38884	6421	16,5
35-44 jaar,2e generatie	307	19	6,2	182	30	16,5	1026	114	11,1	660	91	13,8	579	34	5,9	4633	268	5,8	-	-	-	7387	556	7,5

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.2a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans uitkering (%)		Marokkaans uitkering (%)		Surinaams uitkering (%)		Turks uitkering (%)		ov. niet-westers uitkering (%)		westers uitkering (%)		autochtoon uitkering (%)		totaal uitkering (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Totale bevolking (15-64)	15,9	16,9	14,3	20,2	9,8	10,9	9,1	12,3	11,9	13,4	5,2	5,6	4,4	4,8	7,2	8,4
Geslacht																
Man	11,5	13,7	15,9	19,3	8,0	9,3	8,1	9,7	10,6	11,3	4,4	4,5	3,7	4,0	6,2	7,1
Vrouw	20,0	19,8	12,7	21,2	11,5	12,2	10,1	15,0	13,3	15,4	6,0	6,6	5,1	5,6	8,1	9,7
Generatie																
1e generatie	18,5	19,5	18,4	26,6	12,2	13,0	12,1	16,7	14,5	16,2	5,7	5,9	-	-	12,8	15,2
2e generatie	4,0	5,4	4,9	7,0	4,9	6,6	3,5	4,7	2,6	3,4	4,6	5,0	-	-	4,2	5,3
Leeftijd																
15-24 jaar	3,7	5,4	2,3	4,0	2,1	3,6	1,1	2,0	2,8	3,6	0,8	1,2	0,6	0,9	1,4	2,2
25-34 jaar	14,9	16,0	13,4	18,9	8,1	9,5	7,9	10,4	10,3	11,2	2,7	3,1	2,0	2,2	5,6	6,7
35-44 jaar	23,8	23,9	20,1	28,2	10,7	11,4	12,6	16,5	15,8	17,2	5,8	5,8	4,6	4,7	8,9	10,2
45-54 jaar	24,6	25,9	23,5	34,0	15,1	15,6	16,6	22,3	18,3	20,1	8,1	8,3	6,1	6,7	10,3	11,8
55-64 jaar	29,5	29,2	27,7	34,5	17,7	17,8	15,0	20,7	21,4	24,9	10,5	11,5	7,6	8,4	10,7	12,1
Leeftijd, generatie																
15-24 jaar, 1e generatie	4,9	6,7	4,4	7,6	2,4	4,5	2,4	4,0	4,6	5,5	0,9	1,2	-	-	3,3	4,6
15-24 jaar, 2e generatie	1,6	3,2	1,7	3,2	2,0	3,4	0,8	1,7	1,1	1,8	0,8	1,2	-	-	1,4	2,4
25-34 jaar, 1e generatie	16,6	17,4	13,8	20,8	7,9	8,9	8,6	12,0	12,2	13,1	2,6	2,9	-	-	9,6	11,3
25-34 jaar, 2e generatie	7,2	9,4	12,5	15,4	8,3	9,9	7,1	8,6	4,6	5,4	2,7	3,3	-	-	6,4	7,9
35-44 jaar, 1e generatie	25,7	25,9	20,3	28,6	10,9	11,4	12,6	16,8	16,4	17,9	5,8	5,8	-	-	14,1	16,5
35-44 jaar, 2e generatie	7,2	6,2	10,6	16,5	9,4	11,1	11,5	13,8	5,1	5,9	5,8	5,8	-	-	6,8	7,5

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.3: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar duur, opleidings- en beroepsniveau en etnische herkomst, per 1 januari 2010 (absolute aantallen en procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Werkloosheidsduur																
0-6 maanden	829	42,1	1.033	26,2	1.616	39,0	1.341	31,9	1.734	32,5	1.225	39,0	3.497	35,3	11.275	34,6
7-12 maanden	321	16,3	468	11,9	712	17,2	492	11,7	688	12,9	497	15,8	1.393	14,1	4.571	14,0
1-2 jaar	190	9,6	351	8,9	425	10,3	407	9,7	604	11,3	300	9,6	922	9,3	3.199	9,8
2-5 jaar	248	12,6	780	19,8	543	13,1	665	15,8	921	17,2	432	13,8	1.390	14,0	4.979	15,3
meer dan 5 jaar	382	19,4	1.313	33,3	846	20,4	1.295	30,8	1.393	26,1	687	21,9	2.693	27,2	8.609	26,4
Fasering UWV																
Fase 1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Fase 2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Fase 3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Fase 4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Opleidingsniveau (NWW)																
<vmbo	441	22,4	2.023	51,3	847	20,5	1.890	45,1	2.329	43,6	679	21,7	1.756	17,8	9.965	30,6
vmbo	790	40,2	1.021	25,9	1.441	34,8	1.189	28,3	1.362	25,5	831	26,5	3.212	32,5	9.846	30,2
havo/vwo/mbo	649	33,0	738	18,7	1.544	37,3	915	21,8	1.109	20,8	1.016	32,4	3.228	32,7	9.199	28,2
hbo/wo	87	4,4	158	4,0	305	7,4	201	4,8	538	10,1	608	19,4	1.677	17,0	3.574	11,0
Beroepsniveau (NWW)																
Elementair	653	33,6	1.909	48,8	1.000	24,6	1.915	46,1	2.479	47,2	760	24,8	1.589	16,8	10.305	32,3
Lager	749	38,5	1.321	33,8	1.658	40,8	1.400	33,7	1.488	28,3	1.001	32,6	3.615	38,2	11.232	35,2
Middelbaar	449	23,1	532	13,6	1.097	27,0	632	15,2	959	18,2	817	26,6	2.628	27,8	7.114	22,3
Hoger/wetenschappelijk	93	4,8	151	3,9	312	7,7	206	5,0	329	6,3	489	15,9	1.638	17,3	3.218	10,1

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.3a: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar duur, opleidings- en beroepsniveau en etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Werkloosheidsduur																
0-6 maanden	26,0	42,1	16,0	26,2	26,8	39,0	21,1	31,9	22,8	32,5	24,2	39,0	21,0	35,3	21,9	34,6
7-12 maanden	9,4	16,3	7,4	11,9	9,6	17,2	8,1	11,7	10,7	12,9	10,7	15,8	8,1	14,1	8,9	14,0
1-2 jaar	11,6	9,6	10,1	8,9	11,1	10,3	8,4	9,7	11,2	11,3	10,4	9,6	9,6	9,3	10,1	9,8
2-5 jaar	23,8	12,6	27,9	19,8	22,9	13,1	25,5	15,8	24,8	17,2	22,5	13,8	22,9	14,0	24,3	15,3
meer dan 5 jaar	29,3	19,4	38,6	33,3	29,6	20,4	36,8	30,8	30,6	26,1	32,2	21,9	38,5	27,2	34,8	26,4
Opleidingsniveau (NWW)																
<vmbo	25,6	22,4	56,1	51,3	25,4	20,5	49,3	45,1	49,0	43,6	25,6	21,7	21,5	17,8	35,8	30,6
vmbo	42,8	40,2	24,4	25,9	36,8	34,8	28,3	28,3	25,3	25,5	30,7	26,5	38,1	32,5	32,1	30,2
havo/vwo/mbo	28,4	33,0	16,1	18,7	32,3	37,3	18,8	21,8	17,8	20,8	28,8	32,4	28,2	32,7	24,0	28,2
hbo/wo	3,2	4,4	3,4	4,0	5,5	7,4	3,7	4,8	7,9	10,1	15,0	19,4	12,2	17,0	8,1	11,0
Beroepsniveau (NWW)																
Elementair	39,8	33,6	53,7	48,8	31,4	24,6	51,2	46,1	52,5	47,2	29,4	24,8	20,7	16,8	38,3	32,3
Lager	37,4	38,5	31,6	33,8	39,8	40,8	32,0	33,7	27,2	28,3	34,3	32,6	40,9	38,2	35,0	35,2
Middelbaar	19,7	23,1	11,9	13,6	23,1	27,0	13,0	15,2	15,6	18,2	24,1	26,6	25,1	27,8	19,3	22,3
Hoger/wetenschappelijk	3,1	4,8	2,9	3,9	5,7	7,7	3,8	5,0	4,6	6,3	12,2	15,9	13,2	17,3	7,4	10,1

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.4: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar uitkeringsduur, per 1 januari 2010 (absolute aantallen en procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Uitkeringsduur																
0-6 maanden	484	18,8	529	10,6	683	15,6	459	11,2	867	14,5	314	11,8	997	10,2	4.333	12,6
7-12 maanden	354	13,8	447	8,9	499	11,4	375	9,2	724	12,1	237	8,9	763	7,8	3.399	9,9
1-2 jaar	346	13,5	577	11,5	588	13,4	503	12,3	862	14,4	345	13,0	991	10,2	4.212	12,2
2-5 jaar	492	19,2	1.151	23,0	798	18,2	879	21,5	1.252	20,9	513	19,3	1.658	17,0	6.743	19,6
meer dan 5 jaar	893	34,8	2.306	46,0	1.823	41,5	1.881	45,9	2.287	38,2	1.243	46,9	5.322	54,7	15.755	45,7

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.4a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar uitkeringsduur, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Uitkeringsduur																
0-6 maanden	13,5	18,8	9,6	10,6	12,4	15,6	10,6	11,2	14,2	14,5	10,4	11,8	8,9	10,2	11,0	12,6
7-12 maanden	10,8	13,8	8,9	8,9	9,6	11,4	8,8	9,2	12,4	12,1	9,7	8,9	6,3	7,8	9,0	9,9
1-2 jaar	14,6	13,5	13,5	11,5	12,0	13,4	11,9	12,3	14,5	14,4	12,8	13,0	8,8	10,2	11,9	12,2
2-5 jaar	20,6	19,2	22,8	23,0	19,5	18,2	21,9	21,5	19,1	20,9	18,4	19,3	17,3	17,0	19,4	19,6
meer dan 5 jaar	40,4	34,8	45,2	46,0	46,5	41,5	46,7	45,9	39,8	38,2	48,7	46,9	58,7	54,7	48,7	45,7

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.5: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal			Antilliaans				totaal			Antilliaans			
	populatie	werkzoekend	ovvt	populatie	werkzoekend	ovvt	populatie	werkzoekend	ovvt	populatie	werkzoekend	ovvt		
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Rotterdam	410.714	32.636	7,9	15.249	1.970	12,9	63	82.198	2.416	2,9	4.608	234	5,1	73
Amsterdam	561.854	41.084	7,3	9.059	831	9,2	25	98.963	2.478	2,5	2.058	109	5,3	112
Den Haag	339.986	17.962	5,3	8.667	824	9,5	80	60.553	1.632	2,7	2.502	105	4,2	56
Almere	133.298	7.015	5,3	3.379	364	10,8	105	25.747	852	3,3	917	63	6,9	108
Tilburg	143.257	6.697	4,7	3.138	328	10,5	124	30.832	918	3,0	913	62	6,8	128
Groningen	142.694	8.318	5,8	2.482	363	14,6	151	43.501	676	1,6	812	42	5,2	233
Dordrecht	79.863	3.105	3,9	2.150	234	10,9	180	14.499	352	2,4	617	39	6,3	160
Zoetermeer	84.852	3.931	4,6	1.815	172	9,5	105	16.382	418	2,6	493	27	5,5	115
Eindhoven	147.249	9.013	6,1	1.913	208	10,9	78	28.205	676	2,4	544	41	7,5	214
Breda	117.073	5.967	5,1	1.563	167	10,7	110	23.056	446	1,9	447	19	4,3	120
Nijmegen	117.667	8.464	7,2	1.510	215	14,2	98	28.278	916	3,2	454	32	7,0	118
Capelle a/d IJssel	44.475	1.782	4,0	1.444	116	8,0	100	7.985	127	1,6	437	14	3,2	101
Spijkenisse	50.751	2.236	4,4	1.258	135	10,7	144	9.434	260	2,8	345	13	3,8	37
Lelystad	51.745	2.875	5,6	1.182	162	13,7	147	8.943	266	3,0	345	25	7,2	144
Schiedam	51.549	3.217	6,2	1.224	197	16,1	158	9.097	254	2,8	326	23	7,1	153
Amersfoort	97.575	3.613	3,7	1.228	107	8,7	135	16.299	287	1,8	333	19	5,7	224
Zwolle	81.597	3.657	4,5	1.023	139	13,6	203	15.945	328	2,1	336	19	5,7	175
Vlaardingen	46.151	2.594	5,6	884	146	16,5	194	8.205	182	2,2	215	17	7,9	256
Den Helder	38.998	1.627	4,2	875	112	12,8	207	6.909	170	2,5	239	11	4,6	87
Leeuwarden	65.544	4.257	6,5	681	129	18,9	192	15.464	408	2,6	248	14	5,6	114
Vlissingen	29.531	1.263	4,3	503	46	9,1	114	5.160	119	2,3	155	9	5,8	152
Hellevoetsluis	27.657	814	2,9	425	27	6,4	116	4.632	94	2,0	132	5	3,8	87
Totaal 22 AG	2.864.080	172.127	6,0	61.652	6.992	11,3	89	560.287	14.275	2,5	17.476	942	5,4	112

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.5a: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal		Antilliaans					totaal		Antilliaans				
	2009	2010	oververtegenwoordiging					2009	2010	oververtegenwoordiging				
			2009	2010	2009	2010	verschil			2009	2010	2009	2010	verschil
Rotterdam	7,2	7,9	11,3	12,9	58	63	5	1,7	2,9	3,4	5,1	96	73	-23
Amsterdam	6,9	7,3	8,4	9,2	22	25	3	2,4	2,5	4,5	5,3	88	112	24
Den Haag	4,6	5,3	8,4	9,5	85	80	-5	1,8	2,7	3,6	4,2	98	56	-42
Almere	4,8	5,3	9,1	10,8	89	105	16	2,7	3,3	5,1	6,9	87	108	21
Tilburg	3,6	4,7	7,7	10,5	111	124	13	1,9	3,0	4,1	6,8	122	128	6
Groningen	5,4	5,8	14,4	14,6	164	151	-13	1,2	1,6	4,8	5,2	320	233	-87
Dordrecht	3,1	3,9	8,9	10,9	191	180	-11	1,4	2,4	4,1	6,3	194	160	-34
Zoetermeer	3,5	4,6	7,3	9,5	108	105	-3	1,4	2,6	3,9	5,5	182	115	-67
Eindhoven	4,1	6,1	5,8	10,9	42	78	36	1,2	2,4	2,4	7,5	100	214	114
Breda	4,0	5,1	9,7	10,7	146	110	-36	1,3	1,9	2,7	4,3	115	120	5
Nijmegen	6,1	7,2	12,6	14,2	104	98	-6	1,8	3,2	5,4	7,0	206	118	-88
Capelle a/d IJssel	3,3	4,0	7,7	8,0	137	100	-37	0,9	1,6	3,2	3,2	272	101	-171
Spijkenisse	2,8	4,4	5,5	10,7	97	144	47	1,0	2,8	2,0	3,8	108	37	-71
Lelystad	4,3	5,6	9,3	13,7	115	147	32	1,9	3,0	2,8	7,2	51	144	93
Schiedam	4,3	6,2	11,3	16,1	161	158	-3	1,5	2,8	3,3	7,1	116	153	37
Amersfoort	3,4	3,7	7,8	8,7	132	135	3	1,3	1,8	2,8	5,7	112	224	112
Zwolle	3,5	4,5	10,7	13,6	208	203	-5	1,3	2,1	5,2	5,7	296	175	-121
Vlaardingen	4,7	5,6	12,1	16,5	157	194	37	1,6	2,2	5,8	7,9	273	256	-17
Den Helder	3,9	4,2	12,5	12,8	217	207	-10	2,2	2,5	6,1	4,6	182	87	-95
Leeuwarden	5,5	6,5	13,9	18,9	153	192	39	1,8	2,6	5,0	5,6	174	114	-60
Vlissingen	3,8	4,3	7,5	9,1	95	114	19	1,8	2,3	4,0	5,8	130	152	22
Hellevoetsluis	2,2	2,9	5,2	6,4	134	116	-18	0,9	2,0	0,8	3,8	-12	87	99
Totaal 22 AG	5,2	6,0	9,6	11,3	84	89	5	1,7	2,5	3,8	5,4	120	112	-8

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.6: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal			Marokkaans				totaal			Marokkaans			
	populatie	werkzoekend		populatie	werkzoekend	ovvt	populatie	werkzoekend		populatie	werkzoekend	ovvt		
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Amsterdam	561.854	41.084	7,3	45.489	6.648	14,6	100	98.963	2.478	2,5	12.268	503	4,1	64
Rotterdam	410.714	32.636	7,9	24.773	3.946	15,9	100	82.198	2.416	2,9	6.930	313	4,5	54
Utrecht	225.209	9.326	4,1	16.701	1.726	10,3	150	51.354	654	1,3	4.482	152	3,4	166
Den Haag	339.986	17.962	5,3	17.391	1.826	10,5	99	60.553	1.632	2,7	4.801	225	4,7	74
Gouda	47.436	2.275	4,8	4.144	599	14,5	201	8.720	136	1,6	1.165	36	3,1	98
Eindhoven	147.249	9.013	6,1	3.502	450	12,8	110	28.205	676	2,4	894	34	3,8	59
Tilburg	143.257	6.697	4,7	3.455	362	10,5	124	30.832	918	3,0	880	58	6,6	121
Leiden	85.375	4.018	4,7	3.242	536	16,5	251	18.922	324	1,7	822	42	5,1	198
's-Hertogenbosch	96.628	4.430	4,6	2.979	327	11,0	139	16.390	347	2,1	815	39	4,8	126
Amersfoort	97.575	3.613	3,7	2.771	247	8,9	141	16.299	287	1,8	702	27	3,8	118
Roosendaal	51.374	2.047	4,0	2.302	222	9,6	142	8.883	159	1,8	660	16	2,4	35
Helmond	59.495	4.315	7,3	2.225	355	16,0	120	9.742	423	4,3	544	28	5,1	19
Nijmegen	117.667	8.464	7,2	2.250	443	19,7	174	28.278	916	3,2	618	54	8,7	170
Zeist	38.677	1.230	3,2	2.159	156	7,2	127	7.143	80	1,1	647	12	1,9	66
Veenendaal	40.768	1.668	4,1	1.921	239	12,4	204	7.848	185	2,4	532	29	5,5	131
Ede	70.418	2.191	3,1	1.450	206	14,2	357	14.722	194	1,3	452	23	5,1	286
Lelystad	51.745	2.875	5,6	1.419	162	11,4	105	8.943	266	3,0	352	13	3,7	24
Schiedam	51.549	3.217	6,2	1.359	183	13,5	116	9.097	254	2,8	374	13	3,5	24
Culemborg	18.388	835	4,5	1.134	200	17,6	288	3.204	59	1,8	286	9	3,1	71
Gorinchem	23.020	910	4,0	1.080	88	8,1	106	3.933	91	2,3	329	14	4,3	84
Oosterhout	35.946	1.516	4,2	778	76	9,8	132	5.984	142	2,4	210	10	4,8	101
Maassluis	20.972	879	4,2	799	105	13,1	214	3.573	68	1,9	252	12	4,8	150
Totaal 22 MG	2.735.302	161.201	5,9	143.323	19.102	13,3	126	523.786	12.705	2,4	39.015	1.662	4,3	76

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.6a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal		Marokkaans					totaal		Marokkaans				
	2009	2010	oververtegenwoordiging					2009	2010	oververtegenwoordiging				
			2009	2010	verschil	2009	2010			verschil				
Amsterdam	6,9	7,3	14,8	14,6	115	100	-15	2,4	2,5	3,8	4,1	61	64	3
Rotterdam	7,2	7,9	15,9	15,9	122	100	-22	1,7	2,9	2,6	4,5	54	54	0
Utrecht	3,3	4,1	9,3	10,3	179	150	-29	1,0	1,3	2,6	3,4	177	166	-11
Den Haag	4,6	5,3	10,0	10,5	119	99	-20	1,8	2,7	3,6	4,7	97	74	-23
Gouda	4,4	4,8	14,7	14,5	235	201	-34	1,1	1,6	2,5	3,1	119	98	-21
Eindhoven	4,1	6,1	10,1	12,8	146	110	-36	1,2	2,4	2,1	3,8	82	59	-23
Tilburg	3,6	4,7	9,0	10,5	147	124	-23	1,9	3,0	4,2	6,6	126	121	-5
Leiden	4,0	4,7	15,6	16,5	286	251	-35	1,0	1,7	3,7	5,1	263	198	-65
's-Hertogenbosch	3,6	4,6	9,6	11,0	167	139	-28	1,4	2,1	2,5	4,8	85	126	41
Amersfoort	3,4	3,7	10,4	8,9	208	141	-67	1,3	1,8	2,8	3,8	113	118	5
Roosendaal	2,9	4,0	7,1	9,6	145	142	-3	1,0	1,8	1,6	2,4	62	35	-27
Helmond	5,9	7,3	14,7	16,0	151	120	-31	2,9	4,3	5,6	5,1	95	19	-76
Nijmegen	6,1	7,2	16,6	19,7	170	174	4	1,8	3,2	6,0	8,7	241	170	-71
Zeist	2,6	3,2	7,8	7,2	201	127	-74	0,7	1,1	1,6	1,9	112	66	-46
Veenendaal	-	4,1	-	12,4	-	204	-	-	2,4	-	5,5	-	131	-
Ede	2,6	3,1	12,6	14,2	378	357	-21	0,9	1,3	2,9	5,1	209	286	77
Lelystad	4,3	5,6	8,6	11,4	100	105	5	1,9	3,0	0,8	3,7	-57	24	81
Schiedam	4,3	6,2	9,4	13,5	117	116	-1	1,5	2,8	3,9	3,5	159	24	-135
Culemborg	3,6	4,5	16,3	17,6	346	288	-58	0,6	1,8	0,7	3,1	27	71	44
Gorinchem	3,2	4,0	6,6	8,1	104	106	2	1,3	2,3	2,1	4,3	63	84	21
Oosterhout	2,9	4,2	7,0	9,8	142	132	-10	1,1	2,4	1,6	4,8	49	101	52
Maassluis	2,9	4,2	10,1	13,1	244	214	-30	0,8	1,9	1,5	4,8	95	150	55
Totaal 22 MG	5,1	5,9	12,8	13,3	152	126	-26	1,6	2,4	3,2	4,3	95	76	-19

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.7: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal			Antilliaans				totaal			Antilliaans			
	populatie	uitkering		populatie	uitkering	ovvt	populatie	uitkering		populatie	uitkering	ovvt		
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Rotterdam	410.714	34.464	8,4	15.249	2.571	16,9	101	82.198	1.808	2,2	4.608	248	5,4	145
Amsterdam	561.854	36.343	6,5	9.059	1.037	11,4	77	98.963	786	0,8	2.058	27	1,3	65
Den Haag	339.986	18.047	5,3	8.667	948	10,9	106	60.553	1.199	2,0	2.502	89	3,6	80
Almere	133.298	4.136	3,1	3.379	261	7,7	149	25.747	332	1,3	917	31	3,4	162
Tilburg	143.257	5.141	3,6	3.138	363	11,6	222	30.832	491	1,6	913	45	4,9	210
Groningen	142.694	8.538	6,0	2.482	485	19,5	227	43.501	612	1,4	812	54	6,7	373
Dordrecht	79.863	2.965	3,7	2.150	280	13,0	251	14.499	154	1,1	617	21	3,4	220
Zoetermeer	84.852	2.147	2,5	1.815	121	6,7	163	16.382	194	1,2	493	16	3,2	174
Eindhoven	147.249	5.472	3,7	1.913	181	9,5	155	28.205	336	1,2	544	24	4,4	270
Breda	117.073	3.446	2,9	1.563	130	8,3	183	23.056	243	1,1	447	13	2,9	176
Nijmegen	117.667	5.026	4,3	1.510	145	9,6	125	28.278	288	1,0	454	10	2,2	116
Capelle a/d IJssel	44.475	1.833	4,1	1.444	200	13,9	236	7.985	141	1,8	437	25	5,7	224
Spijkensisse	50.751	1.577	3,1	1.258	111	8,8	184	9.434	100	1,1	345	12	3,5	228
Lelystad	51.745	1.553	3,0	1.182	100	8,5	182	8.943	147	1,6	345	17	4,9	200
Schiedam	51.549	2.038	4,0	1.224	166	13,6	243	9.097	134	1,5	326	12	3,7	150
Amersfoort	97.575	2.302	2,4	1.228	107	8,7	269	16.299	144	0,9	333	13	3,9	342
Zwolle	81.597	2.511	3,1	1.023	126	12,3	300	15.945	172	1,1	336	17	5,1	369
Vlaardingen	46.151	1.545	3,3	884	99	11,2	235	8.205	81	1,0	215	8	3,7	277
Den Helder	38.998	1.260	3,2	875	138	15,8	388	6.909	58	0,8	239	6	2,5	199
Leeuwarden	65.544	3.469	5,3	681	127	18,6	252	15.464	380	2,5	248	16	6,5	163
Vlissingen	29.531	1.341	4,5	503	63	12,5	176	5.160	123	2,4	155	6	3,9	62
Hellevoetsluis	27.657	613	2,2	425	31	7,3	229	4.632	26	0,6	132	2	1,5	170
Totaal 22 AG	2.864.080	145.767	5,1	61.652	7.790	12,6	148	560.287	7.949	1,4	17.476	712	4,1	187

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.7a: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal		Antilliaans					totaal		Antilliaans				
					oververtegenwoordiging						oververtegenwoordiging			
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil
Rotterdam	7,2	8,4	15,9	16,9	122	101	-21	1,4	2,2	3,7	5,4	158	145	-13
Amsterdam	6,3	6,5	10,9	11,4	73	77	4	0,7	0,8	1,4	1,3	91	65	-26
Den Haag	4,8	5,3	9,5	10,9	98	106	8	1,5	2,0	2,8	3,6	84	80	-4
Almere	2,6	3,1	6,6	7,7	157	149	-8	1,0	1,3	2,9	3,4	197	162	-35
Tilburg	3,1	3,6	9,6	11,6	207	222	15	1,3	1,6	3,8	4,9	195	210	15
Groningen	5,9	6,0	18,9	19,5	221	227	6	1,1	1,4	6,5	6,7	482	373	-109
Dordrecht	-	3,7	-	13,0	-	251	-	-	1,1	-	3,4	-	220	-
Zoetermeer	3,0	2,5	9,0	6,7	200	163	-37	1,9	1,2	5,9	3,2	213	174	-39
Eindhoven	3,4	3,7	8,6	9,5	153	155	2	1,4	1,2	4,2	4,4	207	270	63
Breda	2,8	2,9	8,8	8,3	215	183	-32	0,9	1,1	2,1	2,9	133	176	43
Nijmegen	4,2	4,3	9,9	9,6	133	125	-8	0,9	1,0	2,5	2,2	175	116	-59
Capelle a/d IJssel	3,3	4,1	10,7	13,9	221	236	15	1,1	1,8	4,5	5,7	295	224	-71
Spijkensisse	2,7	3,1	7,5	8,8	176	184	8	0,8	1,1	1,5	3,5	92	228	136
Lelystad	2,4	3,0	6,0	8,5	146	182	36	0,9	1,6	2,2	4,9	151	200	49
Schiedam	3,6	4,0	12,0	13,6	236	243	7	1,0	1,5	3,0	3,7	202	150	-52
Amersfoort	2,4	2,4	7,5	8,7	212	269	57	0,8	0,9	1,8	3,9	138	342	204
Zwolle	2,8	3,1	11,5	12,3	314	300	-14	0,8	1,1	5,2	5,1	518	369	-149
Vlaardingen	4,2	3,3	16,1	11,2	282	235	-47	1,8	1,0	5,8	3,7	227	277	50
Den Helder	3,2	3,2	15,8	15,8	389	388	-1	1,3	0,8	4,8	2,5	273	199	-74
Leeuwarden	4,5	5,3	12,5	18,6	177	252	75	1,6	2,5	2,9	6,5	84	163	79
Vlissingen	3,9	4,5	9,3	12,5	140	176	36	1,8	2,4	2,7	3,9	48	62	14
Hellevoetsluis	2,0	2,2	9,0	7,3	353	229	-124	0,6	0,6	0,8	1,5	34	170	136
Totaal 22 AG	4,7	5,1	11,7	12,6	147	148	1	1,1	1,4	3,3	4,1	186	187	1

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.8: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar							
	totaal			Marokkaans				ovvt	totaal			Marokkaans			
	populatie	uitkering		populatie	uitkering		populatie		uitkering		populatie	uitkering		ovvt	
	N	N	%	N	N	%	%		N	N	%	N	N	%	%
Amsterdam	561.854	36.343	6,5	45.489	5.730	12,6	95	98.963	786	0,8	12.268	131	1,1	34	
Rotterdam	410.714	34.464	8,4	24.773	5.012	20,2	141	82.198	1.808	2,2	6.930	279	4,0	83	
Utrecht	225.209	7.735	3,4	16.701	1.855	11,1	223	51.354	481	0,9	4.482	111	2,5	164	
Den Haag	339.986	18.047	5,3	17.391	1.875	10,8	103	60.553	1.199	2,0	4.801	183	3,8	93	
Gouda	47.436	1.359	2,9	4.144	447	10,8	277	8.720	50	0,6	1.165	14	1,2	110	
Eindhoven	147.249	5.472	3,7	3.502	346	9,9	166	28.205	336	1,2	894	13	1,5	22	
Tilburg	143.257	5.141	3,6	3.455	336	9,7	171	30.832	491	1,6	880	32	3,6	128	
Leiden	85.375	2.888	3,4	3.242	416	12,8	279	18.922	133	0,7	822	21	2,6	263	
's-Hertogenbosch	96.628	2.864	3,0	2.979	264	8,9	199	16.390	167	1,0	815	17	2,1	105	
Amersfoort	97.575	2.302	2,4	2.771	193	7,0	195	16.299	144	0,9	702	11	1,6	77	
Roosendaal	51.374	1.167	2,3	2.302	179	7,8	242	8.883	72	0,8	660	8	1,2	50	
Helmond	59.495	2.167	3,6	2.225	208	9,3	157	9.742	231	2,4	544	24	4,4	86	
Nijmegen	117.667	5.026	4,3	2.250	291	12,9	203	28.278	288	1,0	618	24	3,9	281	
Zeist	38.677	886	2,3	2.159	163	7,5	230	7.143	45	0,6	647	14	2,2	243	
Veenendaal	40.768	1.241	3,0	1.921	248	12,9	324	7.848	101	1,3	532	32	6,0	367	
Ede	70.418	1.258	1,8	1.450	144	9,9	456	14.722	96	0,7	452	11	2,4	273	
Lelystad	51.745	1.553	3,0	1.419	91	6,4	114	8.943	147	1,6	352	4	1,1	-31	
Schiedam	51.549	2.038	4,0	1.359	135	9,9	151	9.097	134	1,5	374	12	3,2	118	
Culemborg	18.388	418	2,3	1.134	118	10,4	358	3.204	27	0,8	286	8	2,8	232	
Gorinchem	23.020	550	2,4	1.080	60	5,6	133	3.933	38	1,0	329	6	1,8	89	
Oosterhout	35.946	546	1,5	778	51	6,6	332	5.984	22	0,4	210	0	0,0	-100	
Maassluis	20.972	647	3,1	799	82	10,3	233	3.573	45	1,3	252	8	3,2	152	
Totaal 22 MG	2.735.302	134.112	4,9	143.323	18.244	12,7	160	523.786	6.841	1,3	39.015	963	2,5	89	

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.8a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar								
	totaal		Marokkaans				oververtegenwoordiging	totaal		Marokkaans				oververtegenwoordiging		
	2009	2010	2009	2010	2009	2010		verschil	2009	2010	2009	2010	2009		2010	verschil
	Amsterdam	6,3	6,5	12,4	12,6	97		95	-2	0,7	0,8	1,1	1,1		53	34
Rotterdam	7,2	8,4	14,3	20,2	99	141	42	1,4	2,2	2,3	4,0	65	83	18		
Utrecht	2,8	3,4	7,9	11,1	185	223	38	0,8	0,9	1,7	2,5	129	164	35		
Den Haag	4,8	5,3	9,8	10,8	102	103	1	1,5	2,0	2,5	3,8	68	93	25		
Gouda	2,3	2,9	7,6	10,8	226	277	51	0,4	0,6	0,4	1,2	-2	110	112		
Eindhoven	3,4	3,7	9,5	9,9	181	166	-15	1,4	1,2	2,7	1,5	99	22	-77		
Tilburg	3,1	3,6	7,5	9,7	139	171	32	1,3	1,6	1,1	3,6	-12	128	140		
Leiden	3,4	3,4	12,1	12,8	256	279	23	0,6	0,7	1,3	2,6	108	263	155		
's-Hertogenbosch	3,1	3,0	10,8	8,9	249	199	-50	0,8	1,0	1,1	2,1	40	105	65		
Amersfoort	2,4	2,4	7,8	7,0	226	195	-31	0,8	0,9	1,2	1,6	51	77	26		
Roosendaal	1,6	2,3	5,0	7,8	214	242	28	0,3	0,8	0,8	1,2	125	50	-75		
Helmond	3,2	3,6	8,2	9,3	154	157	3	1,4	2,4	3,9	4,4	174	86	-88		
Nijmegen	4,2	4,3	11,3	12,9	168	203	35	0,9	1,0	2,4	3,9	163	281	118		
Zeist	1,8	2,3	6,0	7,5	234	230	-4	0,3	0,6	0,5	2,2	38	243	205		
Veenendaal	2,2	3,0	8,9	12,9	300	324	24	0,8	1,3	2,8	6,0	259	367	108		
Ede	1,6	1,8	9,0	9,9	452	456	4	0,5	0,7	1,5	2,4	193	273	80		
Lelystad	2,4	3,0	5,4	6,4	122	114	-8	0,9	1,6	0,8	1,1	-10	-31	-21		
Schiedam	3,6	4,0	8,5	9,9	138	151	13	1,0	1,5	1,1	3,2	15	118	103		
Culemborg	2,1	2,3	10,3	10,4	379	358	-21	0,7	0,8	1,8	2,8	173	232	59		
Gorinchem	2,0	2,4	3,8	5,6	89	133	44	0,5	1,0	0,6	1,8	16	89	73		
Oosterhout	1,6	1,5	6,3	6,6	307	332	25	0,4	0,4	0,0	0,0	-100	-100	0		
Maassluis	2,7	3,1	9,6	10,3	261	233	-28	0,8	1,3	1,9	3,2	127	152	25		
Totaal 22 MG	4,5	4,9	10,8	12,7	143	160	17	1,0	1,3	1,7	2,5	66	89	23		

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Bijlage bij hoofdstuk 5

Tabel b5.1: Verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2010 (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie per 1 januari)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov. niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Bevolking (12 jr eo)	16869	995	5,9	28481	1221	4,3	45554	1572	3,5	37939	953	2,5	49294	1077	2,2	56714	681	1,2	278712	2858	1,0	513563	9357	1,8
Geslacht																								
Man	8145	760	9,3	14593	1049	7,2	21153	1249	5,9	19306	852	4,4	24455	874	3,6	27544	541	2,0	135660	2292	1,7	250856	7617	3,0
Vrouw	8724	235	2,7	13888	172	1,2	24401	323	1,3	18633	101	0,5	24839	203	0,8	29170	140	0,5	143052	566	0,4	262707	1740	0,7
Generatie																								
1e generatie	13407	801	6,0	18384	463	2,5	29976	828	2,8	23358	402	1,7	37629	688	1,8	33211	352	1,1	-	-	-	155965	3534	2,3
2e generatie	3462	194	5,6	10097	758	7,5	15578	744	4,8	14581	551	3,8	11665	389	3,3	23503	329	1,4	-	-	-	78886	2965	3,8
Leeftijd																								
12-17 jaar	2120	165	7,8	4511	324	7,2	4479	162	3,6	5180	166	3,2	4749	153	3,2	2774	60	2,2	13876	265	1,9	37689	1295	3,4
18-24 jaar	3534	247	7,0	4685	390	8,3	6879	428	6,2	5919	267	4,5	8335	306	3,7	6348	139	2,2	27202	630	2,3	62902	2407	3,8
25-44 jaar	7082	444	6,3	12532	444	3,5	17831	672	3,8	17338	433	2,5	22134	482	2,2	24541	341	1,4	82589	1174	1,4	184047	3990	2,2
45-64 jaar	3559	137	3,8	5311	62	1,2	13467	302	2,2	7398	82	1,1	11867	130	1,1	15477	126	0,8	87390	685	0,8	144469	1524	1,1
65 jaar e.o.	574	-	-	1442	-	-	2898	-	-	2104	-	-	2209	-	-	7574	-	-	67655	104	0,2	84456	141	0,2
Leeftijd, generatie																								
12-24 jaar, 1e generatie	3333	251	7,5	1584	105	6,6	2102	126	6,0	1414	46	3,3	5492	171	3,1	4467	89	2,0	-	-	-	18392	788	4,3
12-24 jaar, 2e generatie	2321	161	6,9	7612	609	8,0	9256	464	5,0	9685	387	4,0	7592	288	3,8	4655	110	2,4	-	-	-	41121	2019	4,9
Leeftijd, geslacht																								
12-24 jaar, man	2776	313	11,3	4587	616	13,4	5656	471	8,3	5647	380	6,7	6535	375	5,7	4503	152	3,4	20709	722	3,5	50413	3029	6,0
12-24 jaar, vrouw	2878	99	3,4	4609	98	2,1	5702	119	2,1	5452	53	1,0	6549	84	1,3	4619	47	1,0	20369	173	0,8	50178	673	1,3
Schoolsoort																								
schoolgaand, laag nivo	1189	133	11,2	1620	190	11,7	1549	123	7,9	1931	111	5,7	1625	108	6,6	556	28	5,0	2981	151	5,1	11451	844	7,4
schoolgaand, mid. nivo	1378	80	5,8	2900	157	5,4	3425	127	3,7	3580	98	2,7	3210	95	3,0	1712	45	2,6	8461	134	1,6	24666	736	3,0
schoolgaand, hoog nivo	793	9	1,1	1446	26	1,8	2029	31	1,5	1707	34	2,0	2859	31	1,1	2400	24	1,0	12754	127	1,0	23988	282	1,2
Nieuw vsv																								
geen nieuw vsv	4295	309	7,2	7633	572	7,5	8902	419	4,7	9215	336	3,6	10024	347	3,5	6671	156	2,3	31562	667	2,1	78302	2806	3,6
nieuw vsv	232	37	15,9	307	68	22,1	337	37	11,0	320	25	7,8	337	30	8,9	167	12	7,2	671	52	7,7	2371	261	11,0
Werk																								
niet werkzoekend	13279	748	5,6	20827	944	4,5	36316	1256	3,5	29060	769	2,6	39428	874	2,2	44590	572	1,3	194578	2415	1,2	378078	7578	2,0
werkzoekend	1970	191	9,7	3946	173	4,4	4142	253	6,1	4200	121	2,9	5341	155	2,9	3141	69	2,2	9896	263	2,7	32636	1225	3,8
Uitkering																								
geen uitkering	12678	670	5,3	19761	878	4,4	36065	1190	3,3	29160	765	2,6	38775	825	2,1	45075	563	1,2	194736	2287	1,2	376250	7178	1,9
uitkering	2571	269	10,5	5012	239	4,8	4393	319	7,3	4100	125	3,0	5994	204	3,4	2656	78	2,9	9738	391	4,0	34464	1625	4,7

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.1a: Verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie per 1 januari 2009 respectievelijk 2010)

	Antilliaans verdacht (%)		Marokkaans verdacht (%)		Surinaams verdacht (%)		Turks verdacht (%)		ov. niet-westers verdacht (%)		westers verdacht (%)		autochtoon verdacht (%)		totaal verdacht (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Bevolking (12 jr eo)	7,2	5,9	4,6	4,3	3,8	3,5	2,9	2,5	2,4	2,2	1,4	1,2	1,2	1,0	2,0	1,8
Geslacht																
Man	10,7	9,3	7,6	7,2	6,6	5,9	5,0	4,4	4,1	3,6	2,3	2,0	1,9	1,7	3,4	3,0
Vrouw	3,9	2,7	1,4	1,2	1,4	1,3	0,8	0,5	0,8	0,8	0,6	0,5	0,4	0,4	0,8	0,7
Generatie																
1e generatie	7,3	6,0	3,0	2,5	3,2	2,8	2,0	1,7	2,1	1,8	1,3	1,1	-	-	2,7	2,3
2e generatie	6,8	5,6	7,7	7,5	5,1	4,8	4,5	3,8	3,6	3,3	1,6	1,4	-	-	4,1	3,8
Leeftijd																
12-17 jaar	8,6	7,8	7,5	7,2	4,3	3,6	3,9	3,2	3,8	3,2	3,1	2,2	2,6	1,9	4,1	3,4
18-24 jaar	8,9	7,0	9,2	8,3	6,6	6,2	5,3	4,5	3,9	3,7	2,8	2,2	2,5	2,3	4,3	3,8
25-44 jaar	7,7	6,3	3,6	3,5	4,1	3,8	2,8	2,5	2,3	2,2	1,7	1,4	1,6	1,4	2,4	2,2
45-64 jaar	4,4	3,8	1,5	1,2	2,4	2,2	1,2	1,1	1,5	1,1	0,8	0,8	0,8	0,8	1,2	1,1
65 jaar e.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2	0,2	0,2	0,2
Leeftijd, generatie																
12-24 jaar, 1e generatie	9,3	7,5	8,4	6,6	5,6	6,0	3,4	3,3	3,5	3,1	2,7	2,0	-	-	5,1	4,3
12-24 jaar, 2e generatie	8,1	6,9	8,3	8,0	5,7	5,0	4,8	4,0	4,1	3,8	3,0	2,4	-	-	5,5	4,9
Leeftijd, geslacht																
12-24 jaar, man	13,2	11,3	14,7	13,4	9,3	8,3	7,9	6,7	6,3	5,7	4,7	3,4	4,1	3,5	6,9	6,0
12-24 jaar, vrouw	4,7	3,4	2,1	2,1	2,0	2,1	1,3	1,0	1,4	1,3	1,2	1,0	1,0	0,8	1,5	1,3
Schoolsoort																
schoolgaand, laag nivo	13,1	11,2	13,3	11,7	8,3	7,9	6,5	5,7	7,3	6,6	7,1	5,0	6,2	5,1	8,4	7,4
schoolgaand, mid. nivo	6,1	5,8	6,2	5,4	4,0	3,7	3,4	2,7	3,4	3,0	3,3	2,6	2,2	1,6	3,5	3,0
schoolgaand, hoog nivo	1,6	1,1	3,0	1,8	2,1	1,5	2,0	2,0	1,2	1,1	1,3	1,0	1,0	1,0	1,4	1,2
Nieuw vsv																
geen nieuw vsv	8,7	7,2	7,9	7,5	5,5	4,7	4,4	3,6	3,7	3,5	3,0	2,3	2,6	2,1	4,1	3,6
nieuw vsv	16,0	15,9	23,1	22,1	12,4	11,0	11,0	7,8	13,5	8,9	11,7	7,2	9,3	7,7	13,1	11,0
Werk																
niet werkzoekend	7,0	5,6	4,9	4,5	3,9	3,5	3,2	2,6	2,5	2,2	1,6	1,3	1,4	1,2	2,3	2,0
werkzoekend	11,1	9,7	4,0	4,4	6,3	6,1	2,4	2,9	2,6	2,9	2,1	2,2	2,8	2,7	3,7	3,8
Uitkering																
geen uitkering	6,6	5,3	4,6	4,4	3,7	3,3	3,1	2,6	2,4	2,1	1,5	1,2	1,4	1,2	2,2	1,9
uitkering	11,9	10,5	5,6	4,8	7,2	7,3	3,1	3,0	3,1	3,4	3,9	2,9	4,0	4,0	5,0	4,7

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.2: Personen (12 jaar e.o.) die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen en in de periode 2006-2010 werden verdacht van een delict naar achtergrondkenmerken (absolute aantallen en in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov. niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Bevolking (12 jr eo)	16869	3814	22,6	28481	4688	16,5	45554	6887	15,1	37939	4311	11,4	49294	5364	10,9	56714	3597	6,3	278712	15755	5,7	513563	44416	8,6
Geslacht																								
Man	8145	2665	32,7	14593	3788	26,0	21153	5202	24,6	19306	3689	19,1	24455	4100	16,8	27544	2691	9,8	135660	12269	9,0	250856	34404	13,7
Vrouw	8724	1149	13,2	13888	900	6,5	24401	1685	6,9	18633	622	3,3	24839	1264	5,1	29170	906	3,1	143052	3486	2,4	262707	10012	3,8
Generatie																								
1e generatie	13407	3104	23,2	18384	2226	12,1	29976	3938	13,1	23358	2079	8,9	37629	3701	9,8	33211	1836	5,5	-	-	-	155965	16884	10,8
2e generatie	3462	710	20,5	10097	2462	24,4	15578	2949	18,9	14581	2232	15,3	11665	1663	14,3	23503	1761	7,5	-	-	-	78886	11777	14,9
Leeftijd																								
12-17 jaar	2120	438	20,7	4511	826	18,3	4479	535	11,9	5180	517	10,0	4749	509	10,7	2774	239	8,6	13876	1037	7,5	37689	4101	10,9
18-24 jaar	3534	932	26,4	4685	1435	30,6	6879	1669	24,3	5919	1104	18,7	8335	1302	15,6	6348	659	10,4	27202	3281	12,1	62902	10382	16,5
25-44 jaar	7082	1800	25,4	12532	2018	16,1	17831	3070	17,2	17338	2141	12,3	22134	2556	11,5	24541	1763	7,2	82589	6192	7,5	184047	19540	10,6
45-64 jaar	3559	621	17,4	5311	370	7,0	13467	1533	11,4	7398	511	6,9	11867	943	7,9	15477	803	5,2	87390	4321	4,9	144469	9102	6,3
65 jaar e.o.	574	-	-	1442	-	-	2898	-	-	2104	-	-	2209	-	-	7574	-	-	67655	924	1,4	84456	1291	1,5
Leeftijd, generatie																								
12-24 jaar, 1e generatie	3333	837	25,1	1584	367	23,2	2102	410	19,5	1414	189	13,4	5492	681	12,4	4467	368	8,2	-	-	-	18392	2852	15,5
12-24 jaar, 2e generatie	2321	533	23,0	7612	1894	24,9	9256	1794	19,4	9685	1432	14,8	7592	1130	14,9	4655	530	11,4	-	-	-	41121	7313	17,8
Leeftijd, geslacht																								
12-24 jaar, man	2776	952	34,3	4587	1809	39,4	5656	1649	29,2	5647	1385	24,5	6535	1353	20,7	4503	664	14,7	20709	3311	16,0	50413	11123	22,1
12-24 jaar, vrouw	2878	418	14,5	4609	452	9,8	5702	555	9,7	5452	236	4,3	6549	458	7,0	4619	234	5,1	20369	1007	4,9	50178	3360	6,7
Schoolsoort																								
schoolgaand, laag nivo	1189	434	36,5	1620	572	35,3	1549	454	29,3	1931	404	20,9	1625	425	26,2	556	133	23,9	2981	676	22,7	11451	3098	27,1
schoolgaand, mid. nivo	1378	223	16,2	2900	502	17,3	3425	461	13,5	3580	343	9,6	3210	328	10,2	1712	167	9,8	8461	668	7,9	24666	2692	10,9
schoolgaand, hoog nivo	793	46	5,8	1446	143	9,9	2029	144	7,1	1707	130	7,6	2859	154	5,4	2400	110	4,6	12754	588	4,6	23988	1315	5,5
Nieuw vsv																								
geen nieuw vsv	4295	990	23,1	7633	1769	23,2	8902	1544	17,3	9215	1246	13,5	10024	1299	13,0	6671	682	10,2	31562	3194	10,1	78302	10724	13,7
nieuw vsv	232	104	44,8	307	167	54,4	337	143	42,4	320	107	33,4	337	126	37,4	167	50	29,9	671	197	29,4	2371	894	37,7
Werk																								
niet werkzoekend	13279	3005	22,6	20827	3690	17,7	36316	5698	15,7	29060	3573	12,3	39428	4401	11,2	44590	3000	6,7	194578	13284	6,8	378078	36651	9,7
werkzoekend	1970	670	34,0	3946	716	18,1	4142	979	23,6	4200	572	13,6	5341	798	14,9	3141	394	12,5	9896	1351	13,7	32636	5480	16,8
Uitkering																								
geen uitkering	12678	2752	21,7	19761	3434	17,4	36065	5451	15,1	29160	3556	12,2	38775	4260	11,0	45075	2951	6,5	194736	12851	6,6	376250	35255	9,4
uitkering	2571	923	35,9	5012	972	19,4	4393	1226	27,9	4100	589	14,4	5994	939	15,7	2656	443	16,7	9738	1784	18,3	34464	6876	20,0

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.2a: Personen (12 jaar e.o.) die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen en werden verdacht van een delict in de periode 2005-2009 en 2006-2010 naar achtergrondkenmerken (absolute aantallen en in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans verdacht (%)		Marokkaans verdacht (%)		Surinaams verdacht (%)		Turks verdacht (%)		ov. niet-westers verdacht (%)		westers verdacht (%)		autochtoon verdacht (%)		totaal verdacht (%)	
	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10
Bevolking (12 jr eo)	23,7	22,6	17,0	16,5	15,8	15,1	11,6	11,4	11,6	10,9	6,8	6,3	6,0	5,7	9,0	8,6
Geslacht																
Man	34,3	32,7	26,9	26,0	25,9	24,6	19,6	19,1	17,8	16,8	10,5	9,8	9,6	9,0	14,3	13,7
Vrouw	14,1	13,2	6,6	6,5	7,0	6,9	3,3	3,3	5,4	5,1	3,4	3,1	2,6	2,4	4,0	3,8
Generatie																
1e generatie	24,2	23,2	12,8	12,1	13,8	13,1	9,2	8,9	10,5	9,8	6,0	5,5	-	-	11,5	10,8
2e generatie	21,9	20,5	25,2	24,4	19,8	18,9	15,7	15,3	15,0	14,3	8,0	7,5	-	-	15,5	14,9
Leeftijd																
12-17 jaar	21,9	20,7	20,1	18,3	14,6	11,9	11,0	10,0	12,1	10,7	10,6	8,6	9,0	7,5	12,4	10,9
18-24 jaar	27,8	26,4	31,2	30,6	24,5	24,3	18,7	18,7	16,6	15,6	10,9	10,4	12,1	12,1	16,8	16,5
25-44 jaar	26,3	25,4	16,3	16,1	17,5	17,2	12,5	12,3	12,0	11,5	7,7	7,2	7,9	7,5	11,0	10,6
45-64 jaar	18,4	17,4	7,0	7,0	12,0	11,4	6,7	6,9	8,4	7,9	5,5	5,2	5,1	4,9	6,5	6,3
65 jaar e.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,5	1,4	1,7	1,5
Leeftijd, generatie																
12-24 jaar,1e generatie	26,0	25,1	25,7	23,2	19,8	19,5	14,1	13,4	13,9	12,4	9,0	8,2	-	-	16,8	15,5
12-24 jaar,2e generatie	24,8	23,0	25,6	24,9	20,8	19,4	15,1	14,8	15,8	14,9	12,4	11,4	-	-	18,7	17,8
Leeftijd, geslacht																
12-24 jaar, man	36,5	34,3	41,5	39,4	31,1	29,2	25,3	24,5	22,3	20,7	16,1	14,7	16,7	16,0	23,3	22,1
12-24 jaar, vrouw	15,3	14,5	10,1	9,8	10,0	9,7	4,3	4,3	7,5	7,0	5,7	5,1	5,2	4,9	7,0	6,7
Schoolsoort																
schoolgaand, laag nivo	37,9	36,5	36,8	35,3	32,0	29,3	21,2	20,9	28,2	26,2	27,6	23,9	23,5	22,7	28,3	27,1
schoolgaand, mid. nivo	17,6	16,2	19,0	17,3	14,0	13,5	10,1	9,6	11,5	10,2	11,2	9,8	8,5	7,9	11,8	10,9
schoolgaand, hoog nivo	6,6	5,8	12,5	9,9	7,9	7,1	7,1	7,6	6,0	5,4	5,3	4,6	4,9	4,6	6,0	5,5
Nieuw vsv																
geen nieuw vsv	24,9	23,1	23,9	23,2	19,1	17,3	13,9	13,5	14,3	13,0	11,2	10,2	10,7	10,1	14,6	13,7
nieuw vsv	43,6	44,8	60,9	54,4	38,9	42,4	36,3	33,4	38,1	37,4	40,0	29,9	27,8	29,4	38,4	37,7
Werk																
niet werkzoekend	24,4	22,6	18,4	17,7	16,6	15,7	12,7	12,3	12,0	11,2	7,4	6,7	7,2	6,8	10,2	9,7
werkzoekend	31,9	34,0	17,3	18,1	23,6	23,6	12,2	13,6	13,6	14,9	12,5	12,5	13,5	13,7	16,0	16,8
Uitkering																
geen uitkering	23,3	21,7	17,6	17,4	16,1	15,1	12,4	12,2	11,8	11,0	7,1	6,5	7,0	6,6	9,9	9,4
uitkering	35,3	35,9	21,9	19,4	26,8	27,9	15,3	14,4	15,6	15,7	18,1	16,7	19,1	18,3	20,7	20,0

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.3: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, antecedenten en delicten van verdachten, in 2010 (absolute aantallen en in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Verdachten (N)	995	100,0	1.221	100,0	1.572	100,0	953	100,0	1.077	100,0	681	100,0	2.858	100,0	9.357	100,0
Pleegcarrière																
beginner	293	29,4	363	29,7	514	32,7	352	36,9	459	42,6	323	47,4	1201	42,0	3505	37,5
meerpleger	476	47,8	584	47,8	734	46,7	495	51,9	499	46,3	269	39,5	1189	41,6	4246	45,4
veelpleger	226	22,7	274	22,4	324	20,6	106	11,1	119	11,0	89	13,1	468	16,4	1606	17,2
Antecedenten 2010	1.293		1.690		1.964		1.221		1.327		832		3.474		11.801	
Delicten 2010	1.459	100,0	1.963	100,0	2.200	100,0	1.344	100,0	1.500	100,0	906	100,0	3.843	100,0	13.215	100,0
<i>waaronder</i>																
gewelddelicten	374	25,6	415	21,1	528	24,0	322	24,0	360	24,0	184	20,3	745	19,4	2.928	22,2
vermogensdelicten	516	35,4	666	33,9	604	27,5	276	20,5	387	25,8	224	24,7	931	24,2	3.604	27,3
openbare orde	161	11,0	269	13,7	248	11,3	174	12,9	220	14,7	103	11,4	533	13,9	1.708	12,9
verkeer	284	19,5	334	17,0	582	26,5	413	30,7	413	27,5	312	34,4	1.271	33,1	3.609	27,3
drugs	55	3,8	143	7,3	117	5,3	76	5,7	62	4,1	46	5,1	166	4,3	665	5,0
overig	69	4,7	136	6,9	121	5,5	83	6,2	58	3,9	37	4,1	197	5,1	701	5,3
verdacht als % bevolking																
verdacht totaal (%)	5,9		4,3		3,5		2,5		2,2		1,2		1,0		1,8	
verdacht gewelddelict (%)	1,7		1,1		0,9		0,7		0,6		0,3		0,2		0,5	
verdacht vermogensdelict (%)	2,4		1,5		1,0		0,5		0,6		0,3		0,2		0,5	
verdacht openbare orde (%)	0,8		0,8		0,5		0,4		0,4		0,2		0,2		0,3	
verdacht verkeersdelict (%)	1,3		0,9		1,1		0,9		0,7		0,5		0,4		0,6	
verdacht drugsdelict (%)	0,3		0,4		0,2		0,2		0,1		0,1		0,1		0,1	
verdacht overig delict (%)	0,4		0,5		0,2		0,2		0,1		0,1		0,1		0,1	

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.3a: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, antecedenten en delicten van verdachten, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Verdachten (N)																
Pleegcarrière																
beginner	25,0	29,4	27,9	29,7	28,3	32,7	34,8	36,9	34,7	42,6	39,5	47,4	33,1	42,0	31,6	37,5
meerpleger	53,1	47,8	50,2	47,8	53,5	46,7	55,9	51,9	54,0	46,3	48,2	39,5	52,5	41,6	52,6	45,4
veepleger	21,8	22,7	22,0	22,4	18,2	20,6	9,3	11,1	11,4	11,0	12,4	13,1	14,4	16,4	15,8	17,2
Antecedenten 2010																
Delicten 2010	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>waaronder</i>																
gewelddelicten	26,3	25,6	21,0	21,1	25,8	24,0	27,0	24,0	21,7	24,0	17,3	20,3	17,9	19,4	21,9	22,2
vermogensdelicten	33,3	35,4	33,0	33,9	23,2	27,5	18,4	20,5	25,2	25,8	25,3	24,7	20,3	24,2	24,6	27,3
openbare orde	10,6	11,0	13,0	13,7	11,3	11,3	14,6	12,9	12,2	14,7	10,8	11,4	14,2	13,9	12,8	12,9
verkeer	19,5	19,5	22,9	17,0	32,2	26,5	31,9	30,7	33,2	27,5	40,3	34,4	40,4	33,1	32,7	27,3
drugs	2,7	3,8	5,2	7,3	3,3	5,3	2,7	5,7	3,6	4,1	3,1	5,1	2,7	4,3	3,3	5,0
overig	7,7	4,7	5,0	6,9	4,2	5,5	5,4	6,2	4,1	3,9	3,2	4,1	4,5	5,1	4,8	5,3
verdacht als % bevolking																
verdacht totaal (%)	7,2	5,9	4,6	4,3	3,8	3,5	2,9	2,5	2,4	2,2	1,4	1,2	1,2	1,0	2,0	1,8
verdacht gewelddelict (%)	2,2	1,7	1,2	1,1	1,2	0,9	1,0	0,7	0,6	0,6	0,3	0,3	0,3	0,2	0,5	0,5
verdacht vermogensdelict (%)	2,5	2,4	1,7	1,5	1,0	1,0	0,6	0,5	0,7	0,6	0,4	0,3	0,3	0,2	0,6	0,5
verdacht openbare orde (%)	1,1	0,8	0,8	0,8	0,5	0,5	0,6	0,4	0,4	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
verdacht verkeersdelict (%)	1,4	1,3	1,1	0,9	1,2	1,1	0,8	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	0,5	0,4	0,7	0,6
verdacht drugsdelict (%)	0,3	0,3	0,3	0,4	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1
verdacht overig delict (%)	0,9	0,4	0,4	0,5	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.4: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 jaar en ouder						12 t/m 24 jaar							
	totaal			Antilliaans			totaal			Antilliaans				
	populatie	verdacht	ovvt	populatie	verdacht	ovvt	populatie	verdacht	ovvt	populatie	verdacht	ovvt		
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%		
Rotterdam	513.563	9.357	1,8	16.869	995	5,9	224	100.591	3.702	3,7	5.654	412	7,3	98
Amsterdam	667.339	10.775	1,6	10.081	501	5,0	208	119.008	4.259	3,6	2.491	183	7,3	105
Den Haag	419.148	9.704	2,3	9.545	619	6,5	180	75.705	3.445	4,6	2.975	262	8,8	94
Almere	155.494	2.568	1,7	3.709	190	5,1	210	33.577	1.113	3,3	1.138	77	6,8	104
Tilburg	177.735	1.950	1,1	3.438	143	4,2	279	37.235	882	2,4	1.109	58	5,2	121
Groningen	168.011	2.473	1,5	2.698	241	8,9	507	47.738	1.039	2,2	956	101	10,6	385
Dordrecht	101.935	1.822	1,8	2.412	197	8,2	357	18.653	680	3,6	782	77	9,8	170
Zoetermeer	104.625	1.447	1,4	2.052	96	4,7	238	20.853	656	3,1	628	47	7,5	138
Eindhoven	187.025	2.202	1,2	2.100	96	4,6	288	34.255	824	2,4	657	42	6,4	166
Breda	149.621	1.908	1,3	1.737	101	5,8	356	28.717	752	2,6	559	43	7,7	194
Nijmegen	144.033	2.083	1,4	1.692	98	5,8	300	32.927	776	2,4	549	41	7,5	217
Capelle a/d IJssel	56.497	714	1,3	1.609	91	5,7	348	10.342	299	2,9	546	44	8,1	179
Spijkenisse	63.005	735	1,2	1.445	74	5,1	339	11.955	325	2,7	458	36	7,9	189
Lelystad	62.483	1.084	1,7	1.348	76	5,6	225	11.601	471	4,1	449	33	7,3	81
Schiedam	65.526	996	1,5	1.342	68	5,1	233	11.545	407	3,5	414	24	5,8	64
Amersfoort	120.238	1.405	1,2	1.384	56	4,0	246	21.733	619	2,8	423	31	7,3	157
Zwolle	100.823	1.028	1,0	1.144	87	7,6	646	19.750	499	2,5	415	44	10,6	320
Vlaardingen	61.615	783	1,3	974	57	5,9	361	10.531	306	2,9	277	21	7,6	161
Den Helder	50.301	562	1,1	967	63	6,5	483	8.823	230	2,6	305	26	8,5	227
Leeuwarden	82.310	1.377	1,7	728	73	10,0	499	18.241	506	2,8	283	29	10,2	269
Vlissingen	39.318	709	1,8	565	59	10,4	479	6.608	321	4,9	199	26	13,1	169
Hellevoetsluis	34.419	407	1,2	488	28	5,7	385	6.059	180	3,0	174	15	8,6	190
Totaal 22 AG	3.525.064	56.089	1,6	68.327	4.009	5,9	269	686.447	22.291	3,2	21.441	1.672	7,8	140

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.4a: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 jaar en ouder							12 t/m 24 jaar						
	totaal		Antilliaans		oververtegenwoordiging			totaal		Antilliaans		oververtegenwoordiging		
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil
	Rotterdam	2,0	1,8	7,2	5,9	250	224	-26	4,2	3,7	8,8	7,3	110	98
Amsterdam	1,8	1,6	5,7	5,0	214	208	-6	4,0	3,6	7,9	7,3	97	105	8
Den Haag	2,5	2,3	6,6	6,5	169	180	11	5,0	4,6	8,6	8,8	70	94	24
Almere	1,8	1,7	6,0	5,1	225	210	-15	3,8	3,3	9,1	6,8	139	104	-35
Tilburg	1,4	1,1	4,8	4,2	255	279	24	2,9	2,4	7,3	5,2	153	121	-32
Groningen	1,6	1,5	9,3	8,9	462	507	45	2,6	2,2	12,3	10,6	381	385	4
Dordrecht	2,0	1,8	8,0	8,2	309	357	48	4,2	3,6	7,1	9,8	69	170	101
Zoetermeer	1,6	1,4	5,6	4,7	254	238	-16	3,8	3,1	8,8	7,5	131	138	7
Eindhoven	1,1	1,2	4,6	4,6	340	288	-52	2,3	2,4	7,1	6,4	214	166	-48
Breda	0,8	1,3	2,5	5,8	207	356	149	1,7	2,6	2,2	7,7	29	194	165
Nijmegen	1,3	1,4	4,9	5,8	267	300	33	2,4	2,4	6,9	7,5	194	217	23
Capelle a/d IJssel	1,4	1,3	6,0	5,7	318	348	30	3,3	2,9	7,2	8,1	118	179	61
Spijkenisse	1,3	1,2	4,6	5,1	239	339	100	3,2	2,7	7,1	7,9	124	189	65
Lelystad	1,8	1,7	6,5	5,6	256	225	-31	4,1	4,1	9,2	7,3	125	81	-44
Schiedam	1,7	1,5	5,3	5,1	206	233	27	3,7	3,5	6,9	5,8	87	64	-23
Amersfoort	1,5	1,2	7,0	4,0	352	246	-106	3,4	2,8	8,4	7,3	146	157	11
Zwolle	1,2	1,0	6,5	7,6	442	646	204	3,0	2,5	10,1	10,6	240	320	80
Vlaardingen	1,5	1,3	7,6	5,9	417	361	-56	3,3	2,9	10,6	7,6	221	161	-60
Den Helder	1,5	1,1	8,9	6,5	480	483	3	3,7	2,6	15,0	8,5	308	227	-81
Leeuwarden	1,6	1,7	8,5	10,0	444	499	55	2,8	2,8	8,7	10,2	211	269	58
Vlissingen	1,7	1,8	10,5	10,4	505	479	-26	4,7	4,9	10,2	13,1	118	169	51
Hellevoetsluis	1,3	1,2	6,8	5,7	424	385	-39	3,5	3,0	12,4	8,6	260	190	-70
Totaal 22 AG	1,7	1,6	6,4	5,9	272	269	-3	3,6	3,2	8,5	7,8	136	140	4

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.5: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 jaar en ouder							12 t/m 24 jaar						
	totaal			Marokkaans				totaal			Marokkaans			
	populatie	verdacht		populatie	verdacht	ovvt		populatie	verdacht		populatie	verdacht	ovvt	
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Amsterdam	667.339	10.775	1,6	52.324	2.048	3,9	142	119.008	4.259	3,6	15.891	1.229	7,7	116
Rotterdam	513.563	9.357	1,8	28.481	1.221	4,3	135	100.591	3.702	3,7	9.196	714	7,8	111
Utrecht	263.180	3.869	1,5	19.735	1.044	5,3	260	58.850	1.620	2,8	5.895	625	10,6	285
Den Haag	419.148	9.704	2,3	19.837	1.148	5,8	150	75.705	3.445	4,6	6.251	653	10,4	130
Gouda	60.414	954	1,6	4.923	328	6,7	322	11.338	473	4,2	1.521	211	13,9	233
Eindhoven	187.025	2.202	1,2	4.073	135	3,3	182	34.255	824	2,4	1.167	81	6,9	189
Tilburg	177.735	1.950	1,1	4.009	183	4,6	316	37.235	882	2,4	1.183	121	10,2	332
Leiden	103.009	1.606	1,6	3.783	198	5,2	236	22.171	721	3,3	1.104	127	11,5	254
's-Hertogenbosch	120.630	1.713	1,4	3.400	228	6,7	372	20.874	719	3,4	1.060	136	12,8	272
Amersfoort	120.238	1.405	1,2	3.209	159	5,0	324	21.733	619	2,8	917	101	11,0	287
Roosendaal	67.240	682	1,0	2.697	106	3,9	287	11.701	317	2,7	884	64	7,2	167
Helmond	74.405	1.027	1,4	2.581	93	3,6	161	12.899	382	3,0	714	56	7,8	165
Nijmegen	144.033	2.083	1,4	2.579	147	5,7	294	32.927	776	2,4	790	92	11,6	394
Zeist	51.642	648	1,3	2.463	141	5,7	356	9.246	319	3,5	788	84	10,7	209
Veenendaal	51.734	474	0,9	2.262	97	4,3	368	10.341	228	2,2	695	66	9,5	331
Ede	90.848	1.015	1,1	1.710	111	6,5	481	19.032	500	2,6	588	79	13,4	411
Lelystad	62.483	1.084	1,7	1.625	79	4,9	180	11.601	471	4,1	464	35	7,5	86
Schiedam	65.526	996	1,5	1.518	68	4,5	195	11.545	407	3,5	473	39	8,2	134
Culemborg	23.080	281	1,2	1.384	56	4,0	232	4.344	124	2,9	413	35	8,5	197
Gorinchem	29.585	482	1,6	1.256	77	6,1	276	5.210	229	4,4	419	54	12,9	193
Oosterhout	46.924	634	1,4	930	53	5,7	322	7.990	286	3,6	306	34	11,1	210
Maassluis	27.391	329	1,2	926	47	5,1	323	4.642	150	3,2	344	38	11,0	242
Totaal 22 MG	3.367.172	53.270	1,6	165.705	7.767	4,7	196	643.238	21.453	3,3	51.063	4.674	9,2	174

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.5a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 jaar en ouder							12 t/m 24 jaar						
	totaal		Marokkaans					totaal		Marokkaans				
			oververtegenwoordiging							oververtegenwoordiging				
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil
Amsterdam	1,8	1,6	4,5	3,9	147	142	-5	4,0	3,6	8,6	7,7	114	116	2
Rotterdam	2,0	1,8	4,6	4,3	125	135	10	4,2	3,7	8,4	7,8	99	111	12
Utrecht	1,8	1,5	6,6	5,3	259	260	1	3,5	2,8	13,0	10,6	273	285	12
Den Haag	2,5	2,3	6,2	5,8	152	150	-2	5,0	4,6	10,6	10,4	110	130	20
Gouda	1,7	1,6	7,1	6,7	311	322	11	4,3	4,2	13,8	13,9	223	233	10
Eindhoven	1,1	1,2	3,1	3,3	193	182	-11	2,3	2,4	5,8	6,9	157	189	32
Tilburg	1,4	1,1	4,3	4,6	218	316	98	2,9	2,4	9,5	10,2	227	332	105
Leiden	1,7	1,6	5,6	5,2	237	236	-1	3,1	3,3	9,7	11,5	212	254	42
's-Hertogenbosch	1,2	1,4	5,1	6,7	327	372	45	2,6	3,4	9,4	12,8	261	272	11
Amersfoort	1,5	1,2	6,0	5,0	293	324	31	3,4	2,8	11,6	11,0	238	287	49
Roosendaal	1,1	1,0	4,5	3,9	308	287	-21	2,8	2,7	7,9	7,2	180	167	-13
Helmond	1,5	1,4	3,7	3,6	147	161	14	3,4	3,0	7,2	7,8	113	165	52
Nijmegen	1,3	1,4	5,2	5,7	283	294	11	2,4	2,4	9,2	11,6	288	394	106
Zeist	1,6	1,3	6,4	5,7	306	356	50	4,2	3,5	12,5	10,7	202	209	7
Veenendaal	1,2	0,9	4,9	4,3	294	368	74	2,7	2,2	10,1	9,5	273	331	58
Ede	1,1	1,1	6,7	6,5	520	481	-39	2,5	2,6	11,9	13,4	383	411	28
Lelystad	1,8	1,7	5,0	4,9	174	180	6	4,1	4,1	9,4	7,5	130	86	-44
Schiedam	1,7	1,5	5,2	4,5	199	195	-4	3,7	3,5	8,0	8,2	114	134	20
Culemborg	1,1	1,2	2,6	4,0	145	232	87	2,2	2,9	5,7	8,5	159	197	38
Gorinchem	1,6	1,6	6,1	6,1	283	276	-7	4,1	4,4	11,6	12,9	186	193	7
Oosterhout	1,4	1,4	5,5	5,7	294	322	28	4,1	3,6	13,5	11,1	229	210	-19
Maassluis	1,3	1,2	4,0	5,1	203	323	120	3,2	3,2	8,4	11,0	162	242	80
Totaal 22 MG	1,7	1,6	5,1	4,7	196	196	0	3,7	3,3	9,6	9,2	163	174	11

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Begrippenlijst

Allochtoon²⁴

Een allochtoon is gedefinieerd als een persoon van wie ten minste één van de ouders in het buitenland geboren is. *Definitie conform CBS*

Antilliaanse Nederlander

Een op de Nederlandse Antillen of Aruba geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren (de tweede generatie). *Definitie conform CBS*

Autochtoon

Persoon van wie de beide ouders in Nederland zijn geboren. *Definitie conform CBS*

Eerste generatie allochtoon

Persoon die in het buitenland is geboren en van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. *Definitie conform CBS*

Beginner

Verdachte van een misdrijf tegen wie voor het eerst een proces-verbaal van aanhouding is opgemaakt.

IOAW

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW).

De wet biedt een inkomensgarantie op het niveau van het sociaal minimum aan oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, van wie het recht op uitkering op grond van de Werkloosheidswet is geëindigd. *Bron: CBS*

²⁴ Voor uitzonderingen en specificaties zie: <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/methoden/begrippen/default.htm?ConceptID=315>

IOAZ

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ).

De wet biedt een inkomensgarantie op het niveau van het sociaal minimum aan oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, van wie het inkomen duurzaam minder bedraagt dan het sociaal minimum en die als gevolg daarvan het bedrijf of beroep hebben beëindigd. *Bron: CBS*

Marokkaanse Nederlander

Een in Marokko geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder in Marokko is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader in Marokko is geboren (de tweede generatie). *Definitie conform CBS*

Meerpleger

Meerderjarige verdachte van misdrijven tegen wie 2 t/m 10 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. Of een minderjarige verdachte van misdrijven tegen wie 2 t/m 5 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. *Bron: KLPD-Dienst IPOL*

Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)

Het mbo leidt op tot kwalificaties op vier niveaus. Mbo niveau 1 (assistent) ligt op een lager niveau dan de basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo en lijkt qua inhoud op de meest eenvoudige opleidingen van het vroegere leerlingwezen. De assistentenopleiding kan sinds 2004/05 ook gevolgd worden door leerlingen van het vmbo die niet in staat zijn de normale basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo te volgen. Mbo niveaus 2-4 (basisberoepsbeoefenaar, zelfstandig beroepsbeoefenaar, middenkaderfunctionaris/specialist) komen overeen met de andere opleidingen van het leerlingwezen en het vroegere (k)mbo. *Bron: CBS*

Misdrijf

Strafbaar feit van de ernstige soort dat als zodanig is omschreven en strafbaar is gesteld in de strafwetten. Voor de indeling van misdrijven zie technische toelichting. *Bron: KLPD-Dienst IPOL*

NWW

Niet-werkende werkzoekende (NWW)

Een niet-werkende werkzoekende is een persoon die bij een vestiging van het UWV WERKbedrijf is ingeschreven als een werkzoekende zonder werk of als werkzoekende die minder dan twaalf uur per week werkt met een inschrijfdatum en geen uitschrijfdatum.

Niet-westerse allochtoon

Tot de niet-westerse allochtonen worden personen gerekend van wie ten minste één ouder is geboren in Turkije, Marokko, Suriname, de Nederlandse Antillen of Aruba, of in een ander land in Azië (m.u.v. Japan en Indonesië), Afrika of Latijns Amerika. Definitie conform CBS.

In deze monitor wordt onder andere gerapporteerd over de vier grote niet-westerse allochtone groepen in Nederland (Antilliaanse, Marokkaanse, Surinaamse en Turkse Nederlanders). Niet-westerse allochtonen uit andere herkomstlanden worden samengenomen tot een groep 'overige niet-westerse allochtonen' veelal afgekort als 'ov-niet westers'.

Nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers)

Onder de nieuwe vsv-ers worden alle leerlingen van 12 t/m 22 jaar verstaan, die in een schooljaar zonder startkwalificatie (diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2) het onderwijs verlaten.

Oververtegenwoordiging

Oververtegenwoordiging is een percentage dat wordt berekend door het verschil tussen het aandeel in de doelgroep en de totale groep te delen door het aandeel in de totale groep. Indien het gevonden percentage in de doelgroep kleiner is dan in de totale groep is er sprake van een negatieve uitkomst, dit wordt aangeduid met ondervertegenwoordiging. Het percentage oververtegenwoordiging wordt berekend op basis van de niet afgeronde percentages.

Potentiële beroepsbevolking

Het deel van de bevolking dat gelet op zijn leeftijd in aanmerking komt voor deelname aan het arbeidsproces. Iedereen van 15 t/m 64 jaar wordt tot de potentiële beroepsbevolking gerekend.

Startkwalificatie

Diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2.

Tweede generatie allochtoon²⁵

Persoon die in Nederland is geboren en van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. *Definitie conform CBS*

Veelpleger

Meerderjarige verdachte van misdrijven tegen wie meer dan 10 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. Of een minderjarige verdachte van misdrijven tegen wie meer dan 5 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. *Bron: KLPD- Dienst IPOL*

Verdachte

Persoon van 12 jaar of ouder tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt, omdat een redelijk vermoeden bestaat dat hij een strafbaar feit heeft gepleegd. *Bron: KLPD- Dienst IPOL*

Vmbo-bb

De basisberoepsgerichte leerweg is te beschouwen als de opvolger van de laagste niveaus van het vbo en is bedoeld als vooropleiding voor de basisberoepsopleiding, niveau 2 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

Vmbo-kb

De kaderberoepsgerichte leerweg is te beschouwen als de opvolger van de hoogste niveaus van het vbo en is de minimale vooropleiding voor de vakopleiding en de middenkaderopleiding, respectievelijk op niveau 3 en 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

Vmbo-gl

De gemengde leerweg is te beschouwen als een tussenvorm van de theoretische leerweg en de beroepsgerichte leerwegen, heeft hetzelfde niveau als de theoretische leerweg, maar heeft ook een beroepsgericht vak. De gemengde leerweg geeft toegang tot de middenkaderopleiding, niveau 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

²⁵ Een tweede generatie allochtoon heeft als herkomstgroepering het geboorteland van de moeder, tenzij dat ook Nederland is. In dat geval is de herkomstgroepering bepaald door het geboorteland van de vader.

Vmbo-tl

De theoretische leerweg is te beschouwen als de opvolger van de mavo en geeft toegang tot de middenkaderopleiding, niveau 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. Het is na diplomering tevens mogelijk door te stromen naar het vierde leerjaar havo. *Bron: CBS*

Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo)

Voortzetting m.i.v. augustus 1999 van het mavo en vbo. Het bereidt voor op het middelbaar beroepsonderwijs, heeft een duur van vier jaar en kent vier leerwegen: de theoretische leerweg, de gemengde leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg en de basisberoepsgerichte leerweg. *Bron: CBS*

WIJ

Wet investeren in jongeren (WIJ).

Jongeren die vanaf 1 oktober 2009 naar het jongerenloket van het UWV WERKbedrijf gaan voor werk, kunnen geen uitkering aanvragen maar krijgen een werkleeraanbod. Dat is een opleiding of werk, of een combinatie daarvan. Op basis van het werkleeraanbod, beoordeelt de gemeente of iemand recht heeft op een (aanvullende) inkomensvoorziening op grond van de WIJ.

WWB

Wet werk en bijstand (WWB).

Wettelijke sociale voorziening die op 1 januari 2004 in werking is getreden ter vervanging van de Algemene bijstandswet (ABW), de Wet inschakeling werkzoekenden (WIW) en het Besluit In- en Doorstroombanen (ID-banen). *Bron: CBS*

Westerse allochtoon

Westerse allochtonen zijn gedefinieerd als personen van wie ten minste één van de ouders geboren is in één van de landen in Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië of Japan. In de tabellen en grafieken is dit veelal afgekort als 'westers'. *Definitie conform CBS*

Technische toelichting

Het doel van het monitorsysteem is betrouwbare en actuele informatie op te leveren over de maatschappelijke positie van Antilliaanse en of Marokkaanse Nederlanders in de betrokken gemeenten om zo de voortgang van de verschillende aanpakken te kunnen monitoren. De informatiebehoefte spitst zich toe op vier basisdimensies te weten: demografie, onderwijs, arbeidsparticipatie en criminaliteit.

Methodiek: koppeling van de diverse registraties

Bovenstaande informatie is niet in een enkele registratie beschikbaar en is afkomstig van verschillende bronnen. Om optimaal in de informatiebehoefte te kunnen voorzien is voor een systeem gekozen waarmee dwarsverbanden kunnen worden gemaakt tussen informatie die beschikbaar is in deze verschillende registratiesystemen. Deze verbanden kunnen alleen worden gemaakt door bestaande registraties op persoonsniveau aan elkaar te koppelen. Dit betekent dat informatie over de demografische en geografische factoren, data over voortijdig school verlaten, gegevens over verdachten en werkzoekenden en uitkeringsontvangers op persoonsniveau met behulp van een unieke versleutelde identificatiesleutel aan elkaar zijn gekoppeld.

Versleuteling

Met het oog op de privacy zijn de persoonsgebonden nummers aan de bron versleuteld zodat ze niet meer terug te herleiden zijn naar personen (zie figuur 1.1 in hoofdstuk 1). Pas na versleuteling van de identificerende persoonsnummers zijn de bestanden met persoonsgegevens geleverd aan Risbo.

Koppeling in 4 stappen

Stap 1 de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA) als basis.

Als basis dienen alle in de GBA ingeschreven personen op de gekozen peildatum 1-1-2010. Elke inwoner van Nederland is verplicht ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) van de gemeente waarin men woont.

Stap 2 koppeling van onderwijsgegevens.

In stap 2 wordt informatie gekoppeld over leerlingen en voortijdig schoolverlaters uit de Basisregistratie Onderwijs (BRON). Alle leerlingen in het bekostigd voorgezet en middelbaar beroepsonderwijs staan in BRON geregistreerd. De gegevens zijn aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Leerlingen en nieuwe voortijdig schoolverlaters in schooljaar 2009/2010 zijn op basis van het versleutelde burgerservicenummer (BSN) gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2010. Indien het nummer in een van de bestanden niet bekend is, kan er geen koppeling worden gemaakt. Jongeren waarvan geen nummer bekend is en jongeren die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten zijn komen wonen, komen in het onderzoeksbestand dus niet voor.

Stap 3 koppeling van niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers.

In stap 3 worden, wederom op basis van het versleutelde BSN, gegevens gekoppeld over werkzoekenden (UWV WERKbedrijf) en uitkeringsgerechtigden (gemeentelijke sociale dienst).

Stap 4 koppeling van verdachtenregistraties in HKS.

In stap 4 worden ten slotte gegevens over verdachten gekoppeld aan het GBA-bestand. In het HKS geregistreerde verdachten zijn op basis van het versleutelde GBA-nummer gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2010. Dit GBA-nummer was in het HKS in het verleden niet altijd evengoed ingevuld maar in de laatste jaren is de vulling van het GBA-nummer in het HKS sterk verbeterd. Indien het GBA-nummer in de verdachtenregistratie niet bekend is, kan er per definitie geen koppeling worden gemaakt met het bevolkingsbestand. Verdachten zonder valide GBA-nummer zijn in het onderzoeksbestand dus niet opgenomen. Ook verdachten die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten is komen wonen, vallen buiten de analyse die voor dit rapport zijn gedaan.

Databronnen

Gemeentelijke Basisadministratie (GBA)

Als basis dienen alle in de GBA ingeschreven personen op de gekozen peildatum 1-1-2010. Elke inwoner van Nederland is verplicht ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) van de gemeente waarin men woont. In de GBA wordt een groot aantal

(demografische) kenmerken geregistreerd. In het onderzoeksbestand zijn naast het versleutelde GBA-nummer en het versleutelde burgerservicenummer de volgende kenmerken opgenomen: Geboortejahr, geboorteland, geslacht, geboorteland moeder, geboorteland vader, nationaliteit, jaar inschrijving in de gemeente, land vanwaar ingeschreven, jaar vestiging in Nederland, postcode (eerste vier posities), wijk, buurt, burgerlijke staat, positie in het gezin. Positie in het gezin is geen rubriek in de GBA registratie. Deze moet door de gemeenten worden geconstrueerd op basis van burgerlijke staat, het exacte adres en gegevens over kinderen. Dit is vaak lastig. Positie in het gezin is daardoor niet uniform voor alle gemeenten. Door een aantal gemeenten zijn geen gegevens over de positie in het gezin aangeleverd.

Basisregistratie Onderwijs (BRON)

In de Basisregistratie Onderwijs (BRON) staan alle leerlingen in het bekostigd voorgezet en middelbaar beroepsonderwijs geregistreerd. Deze gegevens zijn aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).

Cijfers schooljaar 2009/2010

In maart is het aantal voortijdig schoolverlaters van voorgaand schooljaar bekend. Deze gegevens hebben de status 'voorlopig' omdat het gaat om gegevens die zijn aangeleverd door de onderwijsinstellingen, maar nog niet zijn gecontroleerd door een accountant. Door de accountantscontrole en door inschrijfmutaties die met terugwerkende kracht worden verwerkt, kunnen er verschillen ontstaan tussen de voorlopige en definitieve cijfers. De definitieve cijfers zijn steeds in oktober bekend. De voorlopige vsv-cijfers van schooljaar 2009/2010 zijn dus in maart 2011 bekend en worden in oktober 2011 definitief vastgesteld.

Informatie niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers

Gegevens over niet-werkende werkzoekenden zijn gebaseerd op registraties afkomstig van het UWV WERKbedrijf. Het UWV WERKbedrijf levert aan veel gemeenten jaarlijks een databestand met niet-werkende werkzoekenden per 31 december. Dit databestand is, met toestemming van het UWV WERKbedrijf, door de gemeenten aan Risbo doorgeleverd. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het bestand met werkzoekenden die per 31-12-2009 bij het UWV WERKbedrijf stonden ingeschreven. De cijfers over uitkeringen zijn afkomstig van de gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties. De cijfers hebben 1-1-2010 als peildatum.

Het Herkenningsdienstsysteem (HKS)

Voor dit onderzoek maken we gebruik van verdachtenregistraties uit het zogenaamde Herkenningsdienstsysteem (HKS). De gegevens zijn afkomstig van de Dienst IPOL van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD). De Dienst IPOL verzamelt jaarlijks data vanuit het HKS. In het HKS worden verdachten geregistreerd tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt wegens een misdrijf. In het HKS worden alleen misdrijven en verdachten van misdrijven geregistreerd (voor indeling misdrijven zie onderstaande tabel). Het is de overtuiging van de politie dat het daders zijn. Voor deze personen is proces-verbaal van opsporing gemaakt en verstuurd naar het Openbaar Ministerie. De rechter moet zich er nog over uitspreken. We rapporteren dus over verdachten en niet over veroordeelden. Overtredingen en verdachten van overtredingen worden hierin dus niet geregistreerd.²⁶

Indeling delicten

Gewelddelicten	Bedreiging (SR285)	
	Moord en doodslag (poging) (SR287-SR292)	
	Moord en doodslag (voltooid) (SR287-SR292)	
	Mishandeling (SR300-SR306)	
	Diefstal met geweld (SR312)	
	Afpersing (SR317)	
	Verkrachting (SR242)	
	Aanranding (SR246)	
	Vermogensdelicten	Muntmisdrijven (SR208-SR211, SR213-SR214)
		Overige valsheid (SR216-SR232, SR234)
Eenvoudige diefstal (SR310)		
Diefstal verbreking (SR311.)		
Overige gekwalificeerde diefstal (ov. SR311.)		
Verduistering (SR321-SR323)		
Bedrog (SR326-SR337, SR339)		
Heling (SR416, SR417)		
Openbare orde		Tegen openbare orde (SR131-SR136, SR138-SR151A)
		Gemeenengevaarlijke misdrijven (SR157, SR158)
	Tegen openbaar gezag (SR177-SR206)	
	Overige vernieling (SR350-SR354)	
	Schennis eerbaarheid (SR239)	
Verkeersdelicten	Overige seksuele misdrijven (SR243-245, SR247-249)	
	Rijden onder invloed (WVV26, WV8)	
	Verlaten plaats ongeval (WVV30, WV7)	
	Rijden na ontzegging (WVV32, WV9)	
	Weigeren bloedproef (WV163, WVV)	
	Dood/letsel door schuld (WVV36, WV6, WV175)	
	Joyriding (WVV37, WV176.2, WV11)	
	Overig misdrijven WVV	
	Drugsdelicten	Middelenlijst I (harddrugs)
		Middelenlijst II (softdrugs)
Overige delicten	Overige opiumwet	
	Overige misdrijven SR	
	Wet Wapens & munitie	
	Misdrijven andere wetten	

²⁶ Een misdrijf is daarbij gedefinieerd als een strafbaar feit van de ernstige soort dat als zodanig is omschreven en strafbaar gesteld in de wet (Bron: Landelijke Criminaliteitskaart, 2005).

*Cijfers 2010*²⁷

De cijfers over het meest recent verlopen jaar (hier dus 2010) zijn altijd voorlopige cijfers. Deze cijfers worden in het eerste kwartaal van het komende jaar (2012) pas definitief. Dit geldt echter voor alle bevolkingsgroepen zodat het vergelijken van verdachtenpercentages wel mogelijk is.

De daderaantallen lopen in vrijwel alle korpsen sinds 2008 terug. Dit wordt mede veroorzaakt door de invoering van het nieuwe bedrijfsprocessensysteem BVH (Basisvoorziening Handhaving).

- Het BVH-systeem heeft de administratieve druk bij de korpsen behoorlijk opgevoerd. In sommige regio's kwam daardoor ook de registratie in HKS onder tijdsdruk te staan met als gevolg registratieachterstanden in HKS. Dit is gemeld door de korpsen IJsselland, Noord Holland Noord, Zaanstreek Waterland en Rotterdam Rijnmond.
- Door het korps van Rotterdam Rijnmond is gemeld dat er problemen zijn bij de geautomatiseerde export van BVH naar HKS. Hierdoor zijn verdachten ten onrechte niet in HKS opgenomen. Het zou kunnen dat dit bij meerdere korpsen aan de orde is. Als dit zo is zouden de HKSbeheerders bij zo'n korps zich daar wellicht niet bewust van zijn en dus ook geen registratieachterstanden in HKS melden. In hoeverre dit het geval is moet nog worden onderzocht.
- In nogal wat korpsen heeft de opsporing daadwerkelijk te lijden gehad onder de toename van administratieve druk (Dit wordt ondersteund door OMcijfers die ook een terugval laten zien). De teruggang die hierdoor is veroorzaakt is dus reëel in andere woorden: er zijn minder boeven gepakt.

Representativiteit en validiteit

Het HKS levert geen complete beschrijving van de criminaliteit in Nederland. SCP zegt daarover in het jaarrapport integratie 2007 het volgende:

*“Volgens de slachtofferenquête van het CBS zijn in 2003 4,8 miljoen delicten ondervonden door burgers van 15 jaar en ouder. Slechts 1,7 miljoen delicten zijn bij de politie gemeld. Dit leidde tot een aantal van bijna 215.000 in het HKS geregistreerde verdachten met in totaal bijna 400.000 delicten. Gemiddeld wordt naar schatting dus minder dan een kwart van de geregistreerde delicten opgehelderd. Delicten die onbekend blijven bij de politie of delicten waarvan geen proces-verbaal is opgemaakt, worden niet in het HKS geregistreerd.”*²⁸

²⁷ Dit is gebaseerd op de toelichting bij de Gemeentetabellen over de Antilliaanse verdachtenpopulaties van 23 gemeenten (Van Tilburg en Beijersbergen van Henegouwen, 2011).

²⁸ SCP (2007). *Jaarrapport Integratie 2007*, p 230-231.

Ook is het HKS mogelijk enigszins selectief. SCP zegt daarover:

“Al met al mogen we concluderen dat er wellicht enige selectiviteit bestaat in het optreden van de politie, waardoor niet-westerse allochtonen enigszins oververtegenwoordigd zijn in het HKS. Overtuigend bewijs hiervoor ontbreekt echter.”²⁸